

**SOLVENCY II SFCR
RAPPORTAGE**

2020

De Goudse N.V.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	4
Samenvatting.....	6
A.1 Activiteiten.....	10
A.2 Prestaties op gebied van verzekering.....	11
A.3 Prestaties op gebied van beleggingen.....	25
A.4 Prestaties op andere gebieden.....	28
A.5 Overige informatie.....	28
B. Bestuurssysteem.....	29
B.1 Algemene informatie over het bestuurssysteem.....	29
B.2 Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten.....	31
B.3 Risicomanagementsysteem inclusief beoordeling van eigen risico en solvabiliteit.....	31
B.4 Interne controlesysteem.....	33
B.5 Interne auditfunctie.....	33
B.6 Actuariële functie.....	34
B.7 Uitbesteding.....	34
B.8 Overige informatie.....	34
C. Risicoprofiel.....	35
C.1 Verzekeringstechnisch risico.....	36
C.2 Marktrisico.....	38
C.3 Tegenpartij kredietrisico.....	39
C.4 Liquiditeitsrisico.....	39
C.5 Operationeel risico.....	39
C.6 Overig materieel risico.....	40
C.7 Overige informatie.....	40
D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden.....	42
Geconsolideerde balans Goudse N.V.....	42
Balanspresentatie.....	44
D1. Toelichting Activa.....	45
D1.1 Waarderingsgrondslagen Immateriële vaste activa.....	45
D1.2 Waarderingsgrondslagen Beleggingen.....	45
D1.3 Waarderingsgrondslagen Technische voorzieningen herverzekeringsdeel.....	45
D1.4 Waarderingsgrondslagen Overige activa.....	46
D1.5 Toelichting geconsolideerde balans activa en aansluiting met QRT S.02.....	47
D1.6 Ontwikkeling beleggingen gedurende boekjaar.....	51
D2. Toelichting Technische voorzieningen.....	55
D2.1 Waarderingsgrondslagen Technische voorzieningen.....	55
D2.2 Waarderingsgrondslagen Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen en voor spaarkassen.....	56
D2.3 Toelichting geconsolideerde balans Technische voorzieningen en aansluiting met QRT S.02.....	57
D2.4 Toelichting Technische voorziening voor levensverzekeringen.....	57
D2.5 Toelichting Technische voorziening voor schadeverzekeringen.....	59
D3. Toelichting Overige passiva.....	62
D3.1 Overige voorzieningen.....	62
D3.2 Overige passiva.....	62
D3.3 Toelichting geconsolideerde balans Overige passiva en aansluiting met QRT S.02.....	63
D4. Alternatieve waarderingsmethoden.....	63
D5. Overige toelichtingen.....	64

E. Kapitaalbeheer	66
E1. Eigen vermogen	66
E2. Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste	67
E3. Ondermodule aandelenrisico	71
E4. Verschillen Standaardmodel en intern model	71
E5. Kapitaalbeleid bij niet naleving kapitaalvereiste	72
E6. Overige informatie	75
BIJLAGE Relevante QRT templates Groep en verzekeringsentiteiten	80
BIJLAGE A.1 Vereenvoudigd organogram De Goudse N.V.	81
BIJLAGE A.2.1 Technische rekening schadebedrijf	82
BIJLAGE A.2.2 Technische rekening levenbedrijf	83
BIJLAGE D.1 Balans schadebedrijf	84
BIJLAGE D.2 Balans levenbedrijf	86
BIJLAGE D.3 Verloop beleggingen schadebedrijf	88
BIJLAGE D.4 Verloop beleggingen levenbedrijf	90
BIJLAGE E.1.1 Kapitaal en SCR schadebedrijf	92
BIJLAGE E.1.2 Kapitaal en SCR levenbedrijf	93
BIJLAGE E.6.1 SCR ontwikkeling schadebedrijf	94
BIJLAGE E.6.2 SCR ontwikkeling levenbedrijf	95

Inleiding

Voorwoord

Vanaf 1 januari 2016 is Solvency II van kracht. In de Solvency II richtlijn 2009/138/EG en 2014/51/EU, de Gedelegeerde Verordening 2015/35, de Uitvoeringsverordening EU 2015/2450 en 2015/2452, de EIOPA richtsnoeren voor rapportage en openbaarmaking en de aanwijzingen van De Nederlandsche Bank (DNB) worden richtlijnen verstrekt voor het jaarlijks rapporteren van de solvabiliteit en de financiële positie (SFCR).

In dit rapport wordt invulling gegeven aan bovenstaande richtlijnen voor De Goudse N.V. (724500IH10BTIK9ZJC71). Vanaf 2017 is gekozen voor de opstelling van een single-SFCR, wat betekent dat in deze rapportage naast de informatie op groepsniveau ook de informatie van de onder toezicht staande solo-entiteiten Goudse Schadeverzekeringen N.V. (724500V7U9WPNZGWQA75) en Goudse Levensverzekeringen N.V. (724500ZKX65QN9WNL31) worden gepresenteerd.

In deze SFCR wordt een beschrijving gegeven van de activiteiten, de resultaten gedurende 2020 en de Solvency II kapitaalpositie per einde 2020. Tevens wordt beschreven hoe De Goudse invulling geeft aan haar risicomanagement, kapitaalbeheer, waardering van balansposten op marktwaarde en het vaststellen van haar solvabiliteitsratio onder Solvency II.

Standaard model

De Goudse hanteert voor de bepaling van de kapitaalvereisten het door de toezichthouder geformuleerde standaard model.

Functionele valuta

De SFCR wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Jaarrekening 2020

Een belangrijk document wat ten grondslag ligt aan deze rapportage betreft de jaarrekening 2020 van De Goudse NV. De door de accountant goedgekeurde jaarrekening is verkrijgbaar ten kantore van de vennootschap en is beschikbaar op onze website www.degoudse.com.

Op de SFCR Rapportage is geen accountantscontrole toegepast.

PANDEMIE CORONAVIRUS

Ten tijde van het opstellen van de jaarverslaggeving over 2020 is nog sprake van de coronapandemie. De organisatie heeft goed en met zorg voor de medewerkers gereageerd op deze pandemie. De Goudse volgt de verzekeringstechnische en de commerciële gevolgen nauwgezet. Ook de resultaten uit hoofde van de bewegingen op de financiële markten worden blijvend gemonitord, evenals de ontwikkelingen van het kredietrisico. De Raad van Commissarissen wordt frequent op de hoogte gehouden van deze ontwikkelingen en de financiële gevolgen daarvan en overlegt daarover veelvuldig met het Bestuur.

Begin juli 2020 heeft DNB aangegeven dividendvoorstellen van verzekeraars weer zoals gebruikelijk te gaan beoordelen. In het najaar is door voortschrijdend inzicht over de coronapandemie en de impact hiervan op De Goudse door het Bestuur met instemming van de RvC besloten een voorstel te doen tot uitkering van regulier dividend over 2019 en geen interimdividend uit te keren in 2020.

Publicatiedatum

De SFCR is door het Bestuur goedgekeurd op 23 april 2021.

Samenvatting

Activiteiten en prestaties

Al sinds Geert Bouwmeester het bedrijf in 1924 oprichtte is De Goudse een onafhankelijk, ondernemend familiebedrijf met inmiddels ongeveer 830 ondernemende medewerkers. De totale jaaromzet bedraagt EUR 784 mln. De Goudse is actief als verzekeraar in Nederland en het label De Zeeuwse richt zich specifiek op de markt in Zeeland. Met de verwerving van levensverzekeraar Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. heeft De Goudse een belangrijke nieuwe stap gezet in haar Levenstrategie.¹

De Goudse is 100% eigenaar van VLC & Partners. Dit onafhankelijke en professionele advies- en assuradeurenbedrijf is gevestigd in Den Bosch en Den Haag en heeft ook een dochtermaatschappij in Apeldoorn: ENgage Werkgeversadvies B.V. ENgage ondersteunt de werkgevers bij de uitvoering van ZW- en WIA-casemanagement.

De Goudse werkt samen met Anker Insurance uit Groningen waarin zij ook een deelneming heeft. Anker is gespecialiseerd in crew-verzekeringen voor de maritieme branche en biedt ook reis-, vrijetijds- en rechtsbijstandverzekeringen aan.

De Goudse is een echt familiebedrijf. De familie van de oprichter bezit nog steeds vrijwel alle aandelen van De Goudse. Dit maakt De Goudse tot een bijzonder bedrijf met een uniek karakter waar wij trots op zijn. Het meest belangrijke daarbij is misschien wel dat het bedrijf een echte langetermijncasus heeft, gericht op continuïteit, en niet wordt geregeerd door de koers van de dag. Dat vertaalt zich ook in een solide financiële basis en een goede solvabiliteit, die onze klanten de zekerheid biedt die zij van een verzekeraar mogen verwachten.

De Goudse richt zich vooral op ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. Door het leveren van topkwaliteit en een persoonlijke en betrokken dienstverlening werken wij aan de tevredenheid van onze klanten, waarbij onze focus op risicomanagement zorgt voor extra toegevoegde waarde in onze relatie met onze klanten. Meer nog dan de snelst groeiende, willen wij de beste zijn. Met relevante producten voor ondernemers en daarbij behorende dienstverlening met toegevoegde waarde, passend bij de specifieke situatie van de ondernemer en de branche waarin die werkzaam is. Zo stellen wij ondernemers in staat om zich te concentreren op hun bedrijf.

De Goudse biedt verzekeringsoplossingen op het gebied van Schade, Leven, Verzuim en Arbeidsongeschiktheid, maar ook extra diensten, bijvoorbeeld om ziekteverzuim te voorkomen en te beperken. Gezien de complexiteit en het belang van verzekeringen voor de klant hechten wij grote waarde aan de samenwerking met objectieve en professionele adviseurs, die samen met De Goudse op zoek gaan naar de beste oplossing voor de klant en de klant adviseren bij het maken van de juiste keuze.

De Goudse N.V. is houdstermaatschappij van een schade- en levensverzekeringsmaatschappij, van enkele kleine vennootschappen die daarmee samenhangen en van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven. De statutaire vestigingsplaats van De Goudse N.V. is Gouda.

In het schadebedrijf wordt getekend voor risico's in de directe Nederlandse verzekeringsmarkt in de groepen:

- arbeidsongeschiktheids- en overige ziekte- en ongevallenverzekeringen;
- motorrijtuigen casco;
- motorrijtuigen aansprakelijkheid;
- voertuigen casco;
- vervoerde zaken;
- brand en natuurevenementen;
- andere schade aan zaken;
- algemene aansprakelijkheid;
- diverse geldelijke verliezen;
- rechtsbijstand.

In het levenbedrijf wordt getekend voor risico's in de directe en indirecte markt, voornamelijk in Nederland. De activiteit in het buitenland is beperkt.

---

¹ op 19 maart 2021 is de verklaring van geen bezwaar van DNB ontvangen

Met De Goudse wordt in deze jaarrekening bedoeld De Goudse N.V., dochtermaatschappijen van De Goudse N.V. en de deelnemingen waarin De Goudse N.V. overheersende zeggenschap heeft.

Het afgelopen jaar stond in het teken van de coronapandemie. Deze pandemie had forse impact op de economie en de samenleving. Uiteraard waren er ook gevolgen voor De Goudse en haar medewerkers. De financiële resultaten van 2020 zijn een stuk minder goed dan in de voorgaande jaren, maar zijn nog steeds positief. Ondanks de coronapandemie en de impact daarvan is over de volle breedte zelfs omzetgroei gerealiseerd. Het nettoresultaat over 2020 kwam uit op EUR 16,5 mln. (2019: EUR 36,6 mln.). Leven leverde ook dit jaar een mooie bijdrage aan het resultaat. De coronapandemie had direct effect op de resultaten bij Verzuim en AOV (vanwege toenemende verzuimduren). Met name de gemiddelde verzuimduur van bij ons verzekerde klanten is toegenomen wat een forse negatieve impact heeft op schadebetalingen en de op te nemen voorziening.

De resultaten bij schade waren beperkt, met enerzijds positieve resultaten bij volmachten en anderzijds negatieve resultaten bij primair motor WA. Bij De Zeeuwse is sprake van een uitstekend resultaat.

In het jaarlijkse Adfiz Prestatie Onderzoek heeft De Zeeuwse de eerste plaats in de categorie Zakelijke Schadeverzekeringen behaald. De Goudse behaalde een derde plaats in deze categorie. Volgens adviseurs behoren beide bedrijven dus tot de top drie. Dit is een mooie prestatie en daar zijn we trots op! Ook eindigde De Goudse op de derde plaats in de categorieën Maatwerk en Verzekerbaarheid. Een mooie waardering voor de toegevoegde waarde van De Goudse in de markt.

De belangrijkste aandachtspunten voor het management in 2020 waren de effecten van de coronapandemie op De Goudse, de gevolgen daarvan voor de verzekeringen (waaronder de extra toestroom van arbeidsongeschiktheidsmeldingen) en de te nemen maatregelen om onze klanten te helpen en tegelijkertijd de impact van de pandemie op het resultaat te beperken. Een belangrijk onderdeel was het in kaart brengen van en het voorzien in de (informatie)behoeftes van adviseurs en eindklanten. Dit bestond onder andere uit het verzamelen van de vragen die leefden bij adviseurs en eindklanten, het informeren van adviseurs via e-mail en een Q&A op de website, het geven van duidelijke uitleg van de polisvoorwaarden, het verruimen van dekkingen, het treffen van betalings- en coulanceregelingen en het aanpassen van ondersteunende processen voor klanten naar meer online werkwijzen. Voor de getroffen branches zijn de eventuele aanpassingen in de verzekeringsvoorwaarden en de premie niet doorgevoerd. Ook werd waar nodig doorverwezen naar het Noodfonds Overbrugging voor Werkbehoud (NOW).

Goudse Schadeverzekeringen N.V. behaalde een nettoresultaat van EUR 1,8 mln. Het nettoresultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. was EUR 18,2 mln. De totale periodieke premie (exclusief koopsomproductie in het levenbedrijf) groeide in 2020 met 12% naar EUR 600,5 mln. (EUR 536,9 mln. in 2019).

Ook VLC & Partners heeft, ondanks de bijzondere omstandigheden, in 2020 een gezonde groei gerealiseerd, zowel autonoom als niet-autonoom.

In juli 2020 heeft De Goudse bekendgemaakt levensverzekeraar Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. over te nemen van Reinsurance Group of America (RGA).²

De extreem lage rente op de financiële markten heeft invloed gehad op de solvabiliteit van De Goudse N.V. Onder meer hierdoor is de solvabiliteit gedaald van 228% in 2019 naar 197% in 2020. Nog steeds een sterke solvabiliteit en een niveau om trots op te zijn.

De solvabiliteit van Goudse Levensverzekeringen N.V. is gestegen van 156% naar 181%, met name vanwege het gemaakte rendement, gewijzigde grondslagen en toegenomen belastinglatentie. De solvabiliteit van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is gedaald van 208% naar 166%, met name als gevolg van een hogere voorziening bij Inkomen en gestegen kapitaalbeslag als gevolg van groei.

---

2 op 19 maart 2021 is de verklaring van geen bezwaar van DNB ontvangen

Risicomanagement

De Goudse heeft een uitgebreid risicomanagementsysteem om zowel financiële als niet-financiële risico's te identificeren, meten, evalueren en beheren. De teams Riskmanagement en Compliance houden toezicht op de risicobeheersing in de dagelijkse bedrijfsvoering. Via beleidsdocumenten wordt gewaarborgd dat de risicobereidheid die op strategisch niveau is vastgesteld, wordt vertaald naar beheersmaatregelen op tactisch/operationeel niveau. De risicobereidheid wordt onder andere vertaald naar kapitaalbeleid en daarna naar risicobudgetten en risicolimieten.

De risicomanagementorganisatie omvat het geheel aan governance en beleidsmaatregelen dat erop is gericht om alle risico's die samenhangen met de bedrijfsactiviteiten zo goed mogelijk te managen en te voorkomen dat de risicopositie en de hieruit voortvloeiende verliezen de winstgevendheid of solvabiliteit van De Goudse ernstig in gevaar brengen. De inrichting van de risicomanagementorganisatie is gebaseerd op het 'Three lines of defence'-risicobeheersingsmodel.

Het Bestuur heeft de integrale managementverantwoordelijkheid voor alle activiteiten van De Goudse, waaronder het vaststellen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van het algehele beleid. De operationele aansturing van de tweedelijns-risicomanagementfunctie is belegd bij de bestuurder Financiën en Risk. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt hierop toezicht.

Er hebben zich in 2020 geen wijzigingen voorgedaan in de risicomanagementorganisatie en governancestructuur van De Goudse.

Om de risico's en kansen te identificeren die passen bij de vastgestelde strategische richting, heeft het Bestuur in 2020 een Strategische Risicomanagement Analyse (SRA) uitgevoerd. Het doel van deze SRA is het identificeren, analyseren en vaststellen van de risico's die de meeste impact hebben op de strategische doelstellingen. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de macro-economische omstandigheden, het cyberrisico en de onzekerheid in de ontwikkelingen van het Solvency II regelgevend kader.

De Goudse heeft een Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd op de groep als geheel en haar verzekeringsentiteiten Goudse Levensverzekeringen N.V. en Goudse Schadeverzekeringen N.V. De risico's die naar voren zijn gekomen tijdens de SRA zijn gebruikt bij het bepalen van de ORSA-scenario's. In verband met de coronacrisis, de bijkomende onrust op de financiële markten en de acquisitie van Leidsche³ heeft De Goudse ook een Triggered ORSA uitgevoerd.

Met risicorapportages wordt gerapporteerd over het risicoprofiel van De Goudse, ter ondersteuning van de besluitvorming van het management. De rapportages bevatten samen de kerninformatie voor de sturing en beheersing van de risico's van De Goudse:

- managementrapportages: geven inzicht in de financiële en niet-financiële ontwikkeling van De Goudse en haar bedrijfsonderdelen;
- risicomanagementrapportages: geven inzicht in het risicoprofiel van De Goudse en de wijze waarop met name de risico's die buiten de risicobereidheid vallen worden beheerst en gemitigeerd, op strategisch, tactisch en operationeel niveau, door Bestuur, management en de operationele teams; deze rapportages bevatten een onafhankelijk oordeel van iedere tweedelijnsleutelfunctiehouder;
- balansmanagementrapportages: tonen de wijze waarop De Goudse haar specifieke balansposities en daaraan gerelateerde risico's (inclusief beleggingen) adequaat beheerst.

Risicoprofiel en solvabiliteit

De Goudse stelt de risicobereidheid vast, zodat het risicoprofiel binnen de door het Bestuur goedgekeurde grenzen kan worden beheerst. De risicobereidheid beschrijft het risiconiveau dat De Goudse bereid is te accepteren om de strategische doelen te realiseren, met een goede balans tussen risico en rendement. De risicobereidheid dekt zowel financiële als niet-financiële risico's.

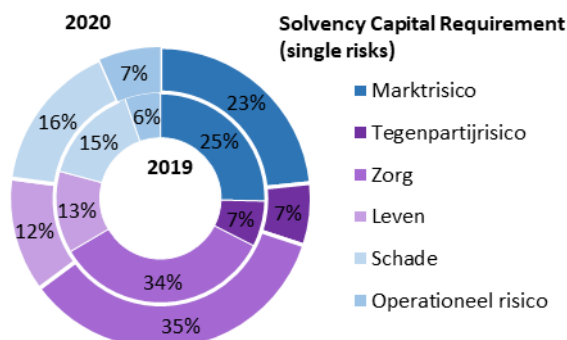
Door een toename van de Solvency Capital Requirement (SCR) en de afname van het aanwezige vermogen is de SCR-ratio ten opzichte van 2019 gedaald naar 197% (2019: 228%). De SCR-ratio is gevoelig voor het tot nihil reduceren van de volatiliteitsaanpassing (VA) en/of de ultimate forward rate (UFR). Als er geen rekening wordt gehouden met de VA- en UFR-opslag op de rente ligt de solvabiliteitsratio van De Goudse op het niveau van 142% (2019: 189%). De impact van het vervallen van de UFR (ex-UFR) is toegenomen door de lagere rente.

---

³ op 19 maart 2021 is de verklaring van geen bezwaar van DNB ontvangen

De totale SCR bedraagt ultimo 2020 EUR 212,1 mln. (2019: EUR 195,5 mln.). De onderstaande figuur toont de SCR per risicocategorie op groepsniveau ultimo boekjaar en ultimo vorig boekjaar.

Grote verzekeringstechnische risico's zijn het kostenrisico en het vervalrisico. In het Levenbedrijf is het sterfterisico een belangrijk risico. Het sterfterisico wordt verkleind door het combineren van het kort- en langlevensrisico. Het langlevensrisico wordt ook beheerst door het voornamelijk afsluiten van verzekeringen met een beperkte looptijd. Het kortlevensrisico wordt primair beheerst met een excedent- en een catastrofe-herverzekeringscontract.

Specifieke risico's bij het schadebedrijf zijn het invaliditeitsrisico en het premie- en reserverisico. Beheersingsmaatregelen in het schadebedrijf richten zich primair op herverzekering, aanpassing van voorwaarden en de toepassing van experience rating.

Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en de volatiliteit van de marktprijzen van beleggingen, verplichtingen en financiële instrumenten. De marktrisico's waaraan De Goudse wordt blootgesteld hebben met name betrekking op de beleggingen voor eigen rekening en risico, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de beleggingen tegenover de verzekeringsverplichtingen en het eigen vermogen. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het marktriscobeleid. Andere relevante beleidsdocumenten zijn het beleggingsbeleid, het beleggingsmandaat en het liquiditeitsbeleid.

Het tegenpartijrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als gevolg van onverwachte wanbetaling of verslechtering van de kredietwaardigheid van tegenpartijen van De Goudse, zoals herverzekeraars, polishouders, hypotheekfondsen en gevolmachtigden. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het tegenpartijrisicobeleid en zijn onder meer vertaald naar het beleggingsmandaat en het herverzekeringsbeleid.

A. Activiteiten en prestaties

A.1 Activiteiten

De Goudse N.V. is houdstermaatschappij van een schade- en levensverzekeringsmaatschappij, van enkele kleine vennootschappen die daarmee samenhangen en van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven. De statutaire vestigingsplaats van De Goudse N.V. is Gouda.

In het schadebedrijf wordt getekend voor risico's in de directe Nederlandse verzekeringsmarkt in de groepen:

- arbeidsongeschiktheids- en overige ziekte- en ongevallenverzekeringen;
- motorrijtuigen casco;
- motorrijtuigen aansprakelijkheid;
- voertuigen casco;
- vervoerde zaken;
- brand en natuurevenementen;
- andere schade aan zaken;
- algemene aansprakelijkheid;
- diverse geldelijke verliezen;
- rechtsbijstand.

In het levenbedrijf wordt getekend voor risico's in de directe en indirecte markt, voornamelijk in Nederland. De activiteit in het buitenland is beperkt.

Omdat De Goudse geen buitenlandse activiteiten heeft van materieel belang, worden in de QRT-staten geen uitplitsingen naar land en naar valuta gerapporteerd.

Eind 2020 zijn de volgende dochtermaatschappijen volledig eigendom van De Goudse NV:

Verzekeringsbedrijven:

- Goudse Schadeverzekeringen N.V. te Gouda (KvK 29012404);
- Goudse Levensverzekeringen N.V. te Gouda (KvK 30089992);

Overige (niet verzekering-) bedrijven:

- Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V., Gouda (KvK 29020195);
- Goudse Verzekeringen Services B.V., Gouda (KvK 29044258);
- Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V., Gouda (KvK 29018736);
- Hofstaete Kennisgroep B.V., Naarden (KvK 34172702);
- Assurantiemaatschappij Hollandia anno 1924 N.V., Gouda (KvK 29018717);
- Collectie Stationsplein B.V., Gouda (KvK 29040933);
- Goudse Assurantiedesk B.V., Gouda (KvK 29044773);
- VLC & Partners Holding B.V., Den Bosch (KvK 16030437).

Ook heeft De Goudse N.V. een belang van 30% in zowel stemrecht als winstrecht in Anker Insurance Company N.V. te Groningen (KvK 02078166) en een belang van 48% in zowel stemrecht als winstrecht in SRK Groep B.V. te Den Haag (KvK 74582771).

In bijlage A.1 is een vereenvoudigd organogram opgenomen.

In de QRT-staten worden de niet-verzekeringstechnische bedrijven geclassificeerd als "Aanvullende dienstverlenende bedrijven", die ten dienste staan aan de verzekeringsbedrijven.

A.2 Prestaties op gebied van verzekering

HOOFDZAKEN DE GOUDSE IN 2020

FINANCIEEL

Het afgelopen jaar stond in het teken van de coronapandemie. Deze pandemie had forse impact op de economie en de samenleving. Uiteraard waren er ook gevolgen voor De Goudse en haar medewerkers. De financiële resultaten van 2020 zijn een stuk minder goed dan in de voorgaande jaren, maar zijn nog steeds positief. Ondanks de coronapandemie en de impact daarvan is over de volle breedte zelfs omzetgroei gerealiseerd. Het nettoresultaat over 2020 kwam uit op EUR 16,5 mln. (2019: EUR 36,6 mln.). Leven leverde ook dit jaar een mooie bijdrage aan het resultaat. De coronapandemie had direct effect op de resultaten bij Verzuim en AOV (vanwege toenemende verzuimduren). Met name de gemiddelde verzuimduur van bij ons verzekerde klanten is toegenomen wat een forse negatieve impact heeft op schadebetalingen en op te nemen voorziening.

De resultaten bij schade waren beperkt, met enerzijds positieve resultaten bij volmachten en anderzijds negatieve resultaten bij primair motor WA. Bij De Zeeuwse is sprake van een uitstekend resultaat.

In het jaarlijkse Adfiz Prestatie Onderzoek heeft De Zeeuwse de eerste plaats in de categorie Zakelijke Schadeverzekeringen behaald. De Goudse behaalde een derde plaats in deze categorie. Volgens adviseurs behoren beide bedrijven dus tot de top drie. Dit is een mooie prestatie en daar zijn we trots op! Ook eindigde De Goudse op de derde plaats in de categorieën Maatwerk en Verzekerbaarheid. Een mooie waardering voor de toegevoegde waarde van De Goudse in de markt.

De belangrijkste aandachtspunten voor het management in 2020 waren de effecten van de coronapandemie op De Goudse, de gevolgen daarvan voor de verzekeringen (waaronder de extra toestroom van arbeidsongeschiktheidsmeldingen) en de te nemen maatregelen om onze klanten te helpen en tegelijkertijd de impact van de pandemie op het resultaat te beperken. Een belangrijk onderdeel was het in kaart brengen van en het voorzien in de (informatie)behoeftes van adviseurs en eindklanten. Dit bestond onder andere uit het verzamelen van de vragen die leefden bij adviseurs en eindklanten, het informeren van adviseurs via e-mail en een Q&A op de website, het geven van duidelijke uitleg van de polisvoorwaarden, het verruimen van dekkingen, het treffen van betalings- en coulanceregelingen en het aanpassen van ondersteunende processen voor klanten naar meer online werkwijzen. Voor de getroffen branches zijn de eventuele aanpassingen in de verzekeringsvoorwaarden en de premie niet doorgevoerd. Ook werd waar nodig doorverwezen naar het Noodfonds Overbrugging voor Werkbehoud (NOW).

Goudse Schadeverzekeringen N.V. behaalde een nettoresultaat van EUR 1,8 mln. Het nettoresultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. was EUR 18,2 mln. De totale periodieke premie (exclusief koopsomproductie in het levenbedrijf) groeide in 2020 met 12% naar EUR 600,5 mln. (EUR 536,9 mln. in 2019).

Ook VLC & Partners heeft, ondanks de bijzondere omstandigheden, in 2020 een gezonde groei gerealiseerd, zowel autonoom als niet-autonoom.

In juli 2020 heeft De Goudse bekendgemaakt levensverzekeraar Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. over te nemen van Reinsurance Group of America (RGA).⁴

De extreem lage rente op de financiële markten heeft invloed gehad op de solvabiliteit van De Goudse N.V. Onder meer hierdoor is de solvabiliteit gedaald van 228% in 2019 naar 197% in 2020. Nog steeds een sterke solvabiliteit en een niveau om trots op te zijn.

De solvabiliteit van Goudse Levensverzekeringen N.V. is gestegen van 156% naar 181%, met name vanwege het gemaakte rendement, gewijzigde grondslagen en toegenomen belastinglatentie. De solvabiliteit van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is gedaald van 208% naar 166%, met name als gevolg van een hogere voorziening bij Inkomen en gestegen kapitaalbeslag als gevolg van groei. Het aansprakelijk vermogen van De Goudse N.V. steeg van EUR 423,5 mln. in 2019 naar EUR 433,7 mln. in 2020.

De toereikendheidstoetsen laten voor zowel het leven- als het schadebedrijf ook in 2020 een beperkt positieve marge zien.

---

⁴ op 19 maart 2021 is de verklaring van geen bezwaar van DNB ontvangen

MARKTOMSTANDIGHEDEN

In 2020 stond de Nederlandse economie als gevolg van de coronacrisis vooral in het teken van krimp, met name in het tweede kwartaal. Ook de werkloosheid nam hierdoor toe. In het derde kwartaal was sprake van groei, maar niet genoeg om de krimp te compenseren. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is de Nederlandse economie ten opzichte van het vierde kwartaal van 2019 in het gehele jaar 2020 per saldo in totaal met 3,8% gekrompen.

De consolidatie in de Nederlandse verzekeringsmarkt zet nog steeds door. Ook bij het intermediair is sprake van verdergaande concentratie. Er is een opkomst van overnames van volmachtkantoren door investeringsmaatschappijen.

Het ziekteverzuim in Nederland is hoog. Het verzuim liep in het eerste kwartaal van 2020 op tot 5,2 procent. Dit is het hoogste verzuimpercentage sinds begin 2003.

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de arbeidsmarkt. De werkloosheid nam in het tweede en derde kwartaal toe en zakte daarna iets. Dit onderstreept de bevindingen van de Commissie Regulering van Werk, die in november 2018 is ingesteld om onderzoek te doen naar de toekomstige werking van de arbeidsmarkt en de wetten en regels die daar het beste bij passen. Het uitgebrachte sluit ook aan bij het kort daarvoor uitgebrachte advies 'Het Betere werk' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Er is sprake van een tweedeling op de arbeidsmarkt; aan de ene kant zijn er werkenden met vaste contracten en bijbehorende bescherming en aan de andere kant de flexwerkers. Deze laatste groep verliest vaak als eerste hun inkomen als het economisch tegenzit; in de eerste coronagolf was dit ook het geval. Naar verwachting zijn meerdere regeerperiodes nodig voor de uitwerking, besluitvorming en implementatie van het rapport van de commissie.

Een maatregel met impact op de verzekeringsmarkt is de in het Pensioenakkoord opgenomen verplichting voor zzp'ers om zich te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid. De Stichting van de Arbeid heeft daarover in 2020 advies uitgebracht. Het kabinet is voorstander van de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen die de stichting voorstelt en werkt aan de uitwerking en uitvoerbaarheid ervan.

Daarnaast is de verkorting van de loondoorbetalingsverplichting bij ziekte voor het mkb van twee naar één jaar nog steeds een actueel thema om het werkgeverschap aantrekkelijker te maken en de drempel om vast personeel aan te nemen te verlagen. Het alternatief hiervoor is de in 2019 ontwikkelde MKB-Verzuim-Ontzorgverzekering, conform de eisen van het Convenant Loondoorbetaling MKB.

Op de schademarkt zijn de schaderatio's bij Verzuim en AOV hoog.

In juli 2021 starten verzekeraars met de regeling Directe Schadeafhandeling. De regeling houdt in dat materiële schade aan particuliere auto's waarvoor een andere partij aansprakelijk is, afgehandeld wordt door de eigen WA-verzekeraar. Verzekeraars verhalen daarna dan onderling de schade. De regeling maakt het schadeafwikkelingsproces eenvoudiger en sneller.

De markt voor particuliere levensverzekeringen neemt naar verwachting de komende jaren verder af, onder andere vanwege de voortdurend lage rente. Wel zien wij mogelijkheden voor overlijdensrisicoverzekeringen en individuele pensioenoplossingen.

ONTWIKKELING FINANCIËLE MARKTEN

De ontwikkelingen op de financiële markten en de voortdurend lage rentestand hadden ook in 2020 impact op de markten voor langlopende verzekeringscontracten en op de beleggings-opbrengsten van De Goudse. Met name de lage rentestand heeft grote impact op de Solvency II-solvabiliteit van De Goudse en de toereikendheid van de voorzieningen in de jaarrekening. De Goudse heeft ook in 2020 maatregelen genomen voor bijsturing van de effecten van de lage rente op de solvabiliteit, toereikendheid en het resultaat.

STERKTEN, ZWAKTEN, BEDREIGINGEN EN KANSEN

STERKTEN

'Ondernemers in verzekeringen' typeert De Goudse, en als familiebedrijf zijn wij altijd gericht op de lange termijn. De omgang met adviseurs en klanten wordt bepaald door onze vijf kernwaarden: Persoonlijk, Trots, Ondernemend, Eigenzinnig en No-nonsense. Wij richten ons op een aantal branches in het mkb en enkele specifieke niches. Wij geloven nadrukkelijk in de rol van kwalitatief hoogwaardig advies en werken daarom uitsluitend samen met onafhankelijke adviseurs. Daarmee hebben wij een scherp onderscheidend profiel, dat nadrukkelijk herkend wordt in de markt.

Op de inkomensmarkt behoren wij tot de marktleiders en hebben we, qua volume, een top-5-positie. Met onze hoogwaardige kennis van inkomensverzekeringen kunnen we veranderende wetgeving goed vertalen naar specifieke proposities voor

ondernemers en werkgevers. Cruciaal daarbij zijn onze aanvullende dienstverlening op het gebied van preventie en re-integratie en het delen van kennis over relevante ontwikkelingen met onze adviseurs en ondernemers. Met ons initiatief ondernemenmetpersoneel.nl geven wij invulling aan de informatiebehoefte van werkgevers. Dat die behoefte groot is blijkt uit de sterk toegenomen bezoekersaantallen.

Ook op de schademarkt hebben we een goede positie, hoewel we daar kleiner zijn dan op de inkomensmarkt. We groeien daar sneller dan de markt. Dit komt door onze kennis van een aantal geselecteerde branches waarop wij onze proposities toesnijden. Risicomanagement zorgt hierbij voor extra toegevoegde waarde voor onze adviseurs en klanten. Voor de met ons samenwerkende Erkend MKB-adviseurs en hun mkb-relaties bieden wij uitgebreide en sterk onderscheidende dienstverlening.

Ten slotte is de goede winstgevendheid van het levenbedrijf een solide steunpilaar onder de groeiambities en het investeringsniveau van ons bedrijf. Met de overname van Leidsche zetten wij ook een belangrijke stap richting actieve verkoop van levensverzekeringen.⁵ Een belangrijke rationale voor deze overname.

ZWAKTEN

De Goudse is wat kleiner dan veel concurrenten, vooral op de zaakschademarkt, en dat veroorzaakt een relatieve achterstand bij de verhouding tussen kosten en volume. De winstgevendheid van zaakschade is hierdoor dan ook relatief laag. Met meerwaardeproposities maken wij het aspect prijs minder belangrijk, maar ons prijsniveau mag, zeker in meer prijsgevoelige segmenten, niet te veel uit de pas lopen. Een juiste verhouding tussen premie en kosten blijft voor het management dan ook een permanent punt van aandacht. Binnen onze totale schadeportefeuille zijn particuliere schadeverzekeringen sterk vertegenwoordigd. Door de gerealiseerde groei in zowel de zakelijke als particuliere markt wordt het verschil in kostenratio geleidelijk kleiner. De particuliere schadeportefeuille is weer groeiende, maar het is een serieuze uitdaging om hiermee een adequaat rendement te behalen. Met name autoverzekeringen zijn al jaren verlieslatend. Als laatste is het van belang dat de toegang tot de kapitaalmarkten voor ons als familiebedrijf lastiger is dan voor een beursgenoteerde onderneming. Daarom houden wij een meer dan gemiddeld ruime solvabiliteit aan om schokken in onze risico's op te kunnen vangen en ook om eventuele toekomstige overnames te financieren.

KANSEN

De Goudse is onderscheidend voor specifieke branches en niches omdat er bij concurrerende verzekeraars sprake is van schaalvergroting, wat gepaard gaat met de standaardisering van producten. Onze omvang en positionering geven ons goede kansen voor relatief kleinere product-markt-combinaties die vragen om specialisatie. Wij focussen daarbij op zes specifieke branches: bouw, detailhandel, persoonlijke dienstverlening, horeca, groothandel en zakelijke dienstverlening. Door deze specialistische focus kunnen we meer toegevoegde waarde leveren en nog beter invulling geven aan de specifieke behoeften van onze klanten. Juist in het mkb hebben ondernemers namelijk de behoefte aan gemak, advies en specifiek op hen toegesneden oplossingen. Het marktaandeel van het intermediair in de schademarkt is constant en bij inkomensverzekeringen neemt dit toe. Vooral de complexere risico's vragen om de bijbehorende inhoudelijke ondersteuning. De verzekeringsadviseur blijft daarom voor ondernemers een erg belangrijke businesspartner. De Goudse werkt exclusief samen met verzekeringsadviseurs en ondersteunt hen bij het managen van de risico's van hun relaties. Dit is een belangrijk onderscheidend aspect in onze strategie. Wij zijn serieus aan het investeren in innovatie, onder andere op het gebied van Robotics, Data Driven Risk Management en portalen voor klant en adviseurs.

BEDREIGINGEN

Nieuwe toetreders, met disruptieve bedrijfs- en verdienmodellen, zouden de Nederlandse verzekeringsmarkt kunnen betreden. Mogelijk met grote gevolgen, aangezien de concurrentie nu al hevig is. Mocht dit gebeuren, dan richten zij zich waarschijnlijk primair op de meer gestandaardiseerde producten. Verder blijft de langdurig lage rentestand drukken op de winstgevendheid van verzekeraars. Wij hebben de prijsniveaus van veel producten hierop kunnen aanpassen, maar dit is niet bij elk product mogelijk. Ook beleggingsresultaten lijden meer en meer onder de door de ECB kunstmatig laag gehouden rente.

Wij zien dat veel adviseurs worden overgenomen door grote branchegenoten of private equity partijen. De concentratiegolf is in potentie bedreigend voor ons businessmodel, dat gebaseerd is op selectieve distributie en intensieve samenwerking met een beperkt aantal zelfstandig opererende partijen. De consolidatie in de volmachtmarkt beperkt het aantal adviseurs dat rechtstreeks zakendoet met verzekeraars. Het businessmodel van serviceproviders, dat gericht is op het bieden van de laagste prijs, is in potentie bedreigend voor De Goudse, aangezien onze strategie primair is gericht op het bieden van toegevoegde waarde.

---

5 op 19 maart 2021 is de verklaring van geen bezwaar van DNB ontvangen

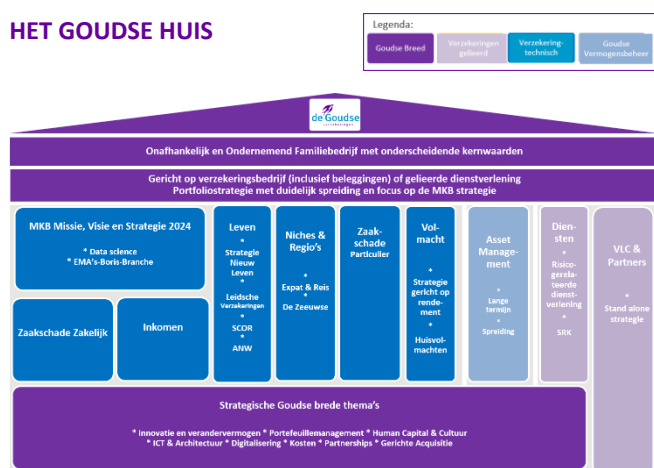
De Goudse heeft, zoals aangegeven, een strategie die gebaseerd is op het leveren van veel toegevoegde waarde. Dit in tegenstelling tot veel van onze concurrenten, die een volumestrategie nastreven die gebaseerd is op zeer lage kosten. Onze extra toegevoegde waarde moet wel groter zijn dan het relatieve kostennadeel.

STRATEGIE

De Goudse is als onafhankelijk en ondernemend familiebedrijf gericht op ontwikkeling op de lange termijn. Geen 'snelle' winst dus, maar een gedegen, solide bedrijfsvoering die niet alleen wordt bepaald door vandaag en morgen maar vooral focust op een verre horizon. Daarbij streven wij naar optimalisering van de samenwerking met adviseurs en groei van klanttevredenheid, omzet en de bijbehorende winstgevendheid. De winstgevendheid moet passen bij het geïnvesteerde risicodragende kapitaal en het risico dat wij als verzekeraar van nature lopen.

Om te grote schommelingen in onze winstgevendheid te voorkomen, hebben wij spreiding aangebracht in onze activiteiten. De focus ligt op onze mkb-strategie met zaakschade- en inkomensproducten. Daarnaast zijn wij echter ook actief met levensverzekeringen en schadeverzekeringen voor particulieren. Ook richten wij ons vanuit ons kantoor in Middelburg met het label De Zeeuwse op de markt in Zeeland en bieden wij een aantal specifieke nicheproposities, onder andere op het gebied van reis- en expatverzekeringen.

HET GOUDSE HUIS

Wij zijn ervan overtuigd dat zowel particulieren als ondernemers het meeste baat hebben bij advies van vakkundige adviseurs die geheel onafhankelijk de beste oplossing kunnen selecteren. Dat is de reden waarom wij onze producten alleen via adviseurs aanbieden. Onze strategie richt zich vooral op gespecialiseerde oplossingen voor mkb-ondernemers, zowel op de schade- als de inkomensmarkt. Speciaal voor zakelijke schadeverzekeringen werken wij samen met door ons geselecteerde Erkend MKB-adviseurs, die zich richten op specifieke branches. Dit concept willen we verder uitbreiden bij Inkomen Collectief. Risicomanagement is hierbij het uitgangspunt. De Erkend MKB-adviseur brengt samen met de klant allerlei aspecten in kaart op het gebied van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsmiddelen, veiligheid, mobiliteit, personeel, milieu en vergunningen, en kijkt dan samen met de klant hoe het beste met de bijbehorende risico's kan worden omgegaan.

Met de ondernemers-AOV biedt De Goudse inkomensbescherming bij arbeidsongeschiktheid. Ook als de ondernemer niet arbeidsongeschikt is, heeft hij veel aan ons product. Hij kan namelijk gebruikmaken van preventieve dienstverlening, zoals persoonlijke coaching en een gezondheidscheck.

De groei in alle kernsegmenten laat zien dat we hebben gekozen voor de juiste strategische richting. Ook de mooie uitkomsten van het Adfiz Prestatie Onderzoek, dat jaarlijks wordt gehouden onder adviseurs, bevestigen dit. De Goudse heeft een mooie derde plaats behaald in de categorie zakelijke schadeverzekeringen. Onze Net Promoter Score (NPS) is gestegen van +50 in 2019 naar +65 in 2020 (marktgemiddelde +14).

De Goudse richt zich met specifieke proposities op een aantal niches en segmenten. Zo richt ons team Expat & Reis zich op zakelijke en particuliere reizigers en op werknemers die voor een bepaalde periode in het buitenland werkzaam zijn. Naast de zakelijke markt is De Goudse ook actief op de particuliere schade- en levenmarkt. Efficiënte dienstverlening, gericht op hoge klanttevredenheid, draagt bij aan onze totale propositie.

De Zeeuwse, gevestigd in Middelburg, richt zich specifiek op particulieren en ondernemingen in Zeeland. Naast deze regionale focus onderscheidt De Zeeuwse zich met een aantal gerichte doelgroepproposities, onder andere voor de agrarische en de hippische sector. De Zeeuwse heeft de eerste plaats behaald in het Adfiz Prestatie Onderzoek in de categorie zakelijke

schadeverzekeringen, met een NPS van + 73. Een prachtig resultaat en een bevestiging dat de klantgerichte werkwijze wordt gewaardeerd door adviseurs en eindklanten.

IT & INNOVATIE

Ook 2020 was voor de veranderorganisatie van De Goudse een boeiend jaar. De omschakeling naar thuiswerken als gevolg van corona was snel gemaakt en heeft de voortgang van projecten minimaal beïnvloed. Het was een knap stuk werk van onze (beheer)organisatie om dit allemaal in korte tijd te regelen en te faciliteren voor het hele bedrijf. De veranderkalender van De Goudse werd in 2020 gedomineerd door een aantal grotere projecten die bijdragen aan de digitalisering en cloudstrategie van De Goudse. De belangrijkste daarvan was de overgang van Centric naar KPN en de Microsoft-cloud voor zowel werkplek als hosting. Een traject met een strakke deadline. Eind 2020 was de overgang een feit. Daarnaast is volop gewerkt aan het verder uitbouwen van de mijn-omgeving voor adviseurs in onze portalen en zijn de voorbereidingen gedaan om in 2021 de mijn-omgeving voor de eerste klantdoelgroepen beschikbaar te maken. Voor de adviseurs is ook eHerkenning geïmplementeerd, het nieuwe veilige toegangsmiddel dat het Digitaal Paspoort gaat vervangen. Daarmee is De Goudse een van de eerste verzekeraars die deze nieuwe manier van inloggen faciliteert. Verder is hard gewerkt aan het vormgeven van de Levenstrategie door de implementatie van de BNP-portefeuille in de systemen van De Goudse en de voorbereiding van de integratie van Leidsche Verzekeringen.⁶

De innovatiestrategie is erop gericht met realisatiekracht concrete en pragmatische innovatieve oplossingen te creëren en/of of aan te haken op wat in de markt al beschikbaar is. We doen dit met verschillende ecosystemepartners die helpen te versnellen, te verbinden en technische mogelijkheden te zien en relevant te maken. Goede voorbeelden van innovatieve projecten zijn: wateraccumulatie op platte daken, veilige stal, smart mobility en Airdoctor. Daarnaast zijn er nog vele andere boeiende en relevante ontwikkelingen waarin de driehoek mbk/adviseur/klant en risicomanagement centraal staan.

DEELNEMINGEN

Samenwerking Anker

In 2020 heeft De Goudse de samenwerking met Anker Insurance uit Groningen, waarin De Goudse een belang heeft, verder vormgegeven. Anker is gespecialiseerd in crew-verzekeringen voor de maritieme branche. Daarnaast biedt Anker reisverzekeringen en voert zij zelfstandig rechtsbijstandverzekeringen. Ook is een derde niche, vrijetijdsverzekeringen, toegevoegd. De samenwerking verloopt naar wens en wordt de komende jaren uitgebreid. Anker houdt zich ondanks de coronacrisis goed staande. Voor crew- en reisverzekeringen was het weliswaar een moeilijk jaar maar daar stond een mooi resultaat bij de andere branches tegenover.

SRK

In 2019 is overeenstemming bereikt tussen rechtsbijstanduitvoerder SRK en de vertrekkende partijen Nationale-Nederlanden en AEGON. Sinds 1 juli 2019 is SRK in afgeslankte vorm verdergegaan met verzekeraars De Goudse (waaronder ook De Zeeuwse), JUWON en de Vereende. De Goudse heeft een belang van 48% in SRK Groep B.V. Het vernieuwende concept BrandMR is in oktober 2019 geïntroduceerd. BrandMR biedt onverzekerde rechtshulp aan via het netwerk van juristen van SRK. Met de overname van Pals Letselschade in 2019 en BSA Groep in 2020 heeft SRK Groep zijn marktpositie verder versterkt.

SAMENWERKING

VCSW

De Goudse gaat vanaf 2021 samenwerken met VCSW en heeft daarnaast een belang van 30% in het bedrijf genomen. VCSW helpt werkgevers om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden en de juiste toepassing van sociale wetgeving en daaraan gerelateerde (subsidie)regelingen. Sociale wetgeving is complex en daardoor lopen werkgevers soms financiële voordelen mis. Door middel van software wordt een koppeling met salarispakketten van werkgevers gemaakt, waardoor besparingen in kaart kunnen worden gebracht. De Goudse kan met deze samenwerking en participatie haar dienstverlening voor haar Inkomen Collectief-klanten verder uitbreiden en proactieve ondersteuning bieden aan inkomensadviseurs bij hun gesprekken met werkgevers.

Voordegroei

De Goudse investeert in mkb-leningen, onder andere via het platform Voordegroei. Daarnaast heeft De Goudse in 2019 een belang van 10% in Voordegroei B.V. genomen. Voordegroei, vermogensbeheerder OHV Nederland en De Goudse hebben gezamenlijk een nieuw beleggingsfonds geïntroduceerd dat zich richt op leningen aan Nederlandse mkb-bedrijven: het Fresh Dutch SME Fund. Het fonds is uniek op de Nederlandse markt, want het is het enige verhandelbare fonds dat zich helemaal richt op mkb-leningen waarin zowel particulieren als institutionele partijen (zoals verzekeraars en vermogensbeheerders) kunnen

⁶ op 19 maart 2021 is de verklaring van geen bezwaar van DNB ontvangen

investeren. Bovendien is er de mogelijkheid om maandelijks in en uit te stappen. De Goudse heeft haar portefeuille met mkb-leningen ingebracht om het fonds direct een goede start te geven. Door te beleggen in mkb-leningen via dit fonds kunnen we, samen met andere investeerders, helpen om de economie te versterken en de werkgelegenheid te bevorderen.

LANGETERMIJNVISIE EN STRATEGISCHE CAPABILITIES

De veranderingen en technologische ontwikkelingen volgen elkaar op in een steeds sneller tempo. Met als vertrekpunt onze middellangetermijnstrategie hebben wij een visie gevormd op de ontwikkeling van De Goudse tot aan 2024 (wanneer De Goudse 100 jaar bestaat). Vanuit die visie zijn, verdeeld in twee clusters, zeven kerncapabilities gedefinieerd waarin De Goudse wil excelleren.

Het eerste cluster van capabilities betreft data-analyse, portefeuille management en productontwikkeling & beleid. Verzekeringstechnische analyse vanuit Data Driven Riskmanagement vormt de basis voor een diepgaand en meer gedifferentieerd inzicht in de risico's van onze portefeuille. Het is van cruciaal belang dat we deze inzichten doorvertalen in portefeuillemanagement, een gedifferentieerde acceptatie van risico's en in ons productenassortiment. Zo realiseren wij een meer gefocuste aanpak die ons moet helpen om ons meer te onderscheiden van onze concurrenten.

Het tweede cluster gaat om klantkennis en focus op de klant en zijn adviseur. Kernbegrippen hierbij zijn Customer Relationship Management en digitale klantbeleving. De digitale processen van ons bedrijf moeten volledig gericht zijn op optimalisatie van de interactie tussen De Goudse, de klant en de adviseur. Met andere woorden: ze moeten ons persoonlijke en klantgerichte karakter ondersteunen. De Goudse wil immers een flexibele organisatie zijn die snel inspeelt op veranderingen en samenwerkt met de juiste partners. Daarom zetten wij in op partnermanagement en Agile Change Management.

KERNWAARDEN

Onze kernwaarden zijn erg belangrijk voor het realiseren van onze ambities. Ze vormen ons DNA en geven richting aan ons dagelijkse doen en laten. Niet alleen naar onze klanten, maar ook naar elkaar en op maatschappelijk terrein. Onze medewerkers dragen deze kernwaarden steeds sterker uit en dat heeft grote invloed op onze klanten, verzekeringsadviseurs en andere partners. Doordat wij deze kernwaarden steeds beter koppelen aan ons beleid, onze plannen en de manier waarop wij werken, zorgen we ervoor dat ze worden verankerd in alles wat wij doen. Dit geheel bepaalt onze identiteit.

FAMILIEBEDRIJF NU EN IN DE TOEKOMST

De Goudse is al sinds haar oprichting in 1924 een bedrijf van ondernemers. Een echt familiebedrijf, waarvan de aandeelhouders een bijzondere band hebben met het bedrijf. In 2020 zijn de aandeelhouders uitgebreid met een nieuw lid van de vierde generatie en ook in 2021 is de vierde generatie aandeelhouders uitgebreid met een nieuw lid. Het Bestuur van De Goudse is blij met deze ontwikkeling. Het geeft inhoud aan de betrokkenheid voor de lange termijn van de familieaandeelhouders.

COMMERCIELE ONTWIKKELINGEN

Zakelijke markt Schade en Inkomen

De groei van onze portefeuille op de zakelijke schademarkt heeft in 2020 doorgezet. De Erkend-MKB-adviseurs (EMA's) hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. We werken inmiddels samen met 231 EMA's. Zij zijn verantwoordelijk voor circa 50% van onze nieuwe zakelijke schadeproductie. Hun gezamenlijke portefeuille groeide van EUR 22,4 mln. naar EUR 28 mln. (25%) en vormt nu 43% van onze totale zaakschadeportefeuille; eind 2019 was dit 41%. De dienstverlening van deze EMA's is volledig gebaseerd op risicomanagement.

Op de zakelijke schademarkt focussen wij op zes branches waarin wij ons verder specialiseren. Dit zijn: bouw en horeca, zakelijke dienstverlening, detailhandel, groothandel en persoonlijke dienstverlening. Ook bieden wij pakketten voor de metaal en – via De Zeeuwse – voor de agrarische en hippische sector.

Op de inkomensmarkt hebben we wisselende resultaten geboekt. WIA Collectief laat een negatief resultaat zien ondanks goede schaderesultaten, door aanpassing van de rekenrente en parameters. Als gevolg van corona hielden de slechte resultaten bij Verzuim aan door een relatief hoge schadefrequentie en schadeduur. Ook de resultaten bij AOV zijn afgenomen. Dit komt omdat er veel zorg is uitgesteld vanwege de coronacrisis.

Particulieren

Wat de de particuliere schademarkt betreft, richten we ons op het behoud van onze portefeuille en goede dienstverlening. Ons premievolume op deze markt is in 2020 weer gestegen. We zien dat een aantal partijen zich niet langer focust op particuliere schadeverzekeringen via het intermediaire kanaal.

In de levenmarkt is de nieuwe productie al enkele jaren beperkt. De bestaande portefeuille ontwikkelt zich in overeenstemming met de prognose en heeft een goede winstgevendheid. Voor de komende jaren richten wij ons op een beperkte toevoeging van nieuwe producten (nicheproducten) en op acquisities van portefeuilles. We zijn blij met de stap die gemaakt is door de overname van een portefeuille met circa zeventuizend spaar- en beleggingsverzekeringen van BNP Paribas Cardif, met als effectieve transactiedatum 1 januari 2020. Ook zijn we blij met de overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V.⁷ In 2021 gaat verhoogde aandacht uit naar het integratieproces binnen het Levenbedrijf en de verdere ontwikkeling van de Levenstrategie.

Wij hechten veel waarde aan een goede begeleiding van klanten met een beleggingsverzekering. Ook het afgelopen jaar is veel energie gestoken in het activeren van deze klanten. De Goudse heeft dan ook tijdig voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied en blijft ook in de toekomst de nodige nazorg verlenen aan deze klanten.

Volmachten

In de volmachtmarkt is sprake van een beperkte tekencapaciteit, o.a. doordat een aantal maatschappijen zich hebben teruggetrokken. Ook wij kijken kritisch naar de ontwikkeling van de resultaten in dit marktsegment, die al geruime tijd achterbleven bij die van de provinciale tekening. In 2020 hebben wij kritisch gekeken naar onze volmachtstrategie. Aan de schadekant streven wij naar een betere balans in onze volmachttekening, met name door minder accent op autoverzekeringen. Bij de verzuimvolmachten kijken wij vooral naar de kwaliteit van de dienstverlening en zijn wij kritisch op partijen met een sterke focus op volume, al dan niet in pools. Onze focus ligt op volmachtpartijen die passen bij het profiel van De Goudse. Dit zijn met name partijen die gespecialiseerder zijn en dicht staan bij de markt en hun klanten. In 2020 hebben we hier volop op ingezet en als gevolg hiervan de samenwerking met een aantal grotere partijen opgezegd. Deze strategie heeft vooral aan de schadekant positieve resultaten opgeleverd.

Expat en reis

In Nederland richt De Goudse zich met een gespecialiseerd team op expat- en reisverzekeringen. Speerpunt is onze collectieve expatverzekering voor kleine tot middelgrote ondernemingen die maximaal vijftig medewerkers in het buitenland hebben werken. Met name Reis is behoorlijk geraakt door corona. De premieomzet daalde daar substantieel. Dit gold in mindere mate voor expatverzekeringen, waar met name de nieuwe omzet tegenviel. Ondanks de coronapandemie waren de resultaten positief. Dankzij onze persoonlijke benadering, specialistische kennis en snelle en adequate dienstverlening in het buitenland bieden wij een onderscheidende oplossing. In 2020 hebben we ons aangesloten bij het convenant Bijzondere Bijstand Buitenland, een initiatief van het Verbond van Verzekeraars, het ministerie van Buitenlandse Zaken en reisbrancheorganisatie ANVR om door corona gestrande reizigers te helpen met hun terugkeer naar Nederland.

Ook bieden wij expatverzekeringen aan via Global Mobility Company. Dit is een platform waarop verschillende dienstverleners hun diensten bundelen om de expat te ontzorgen. In 2020 hebben we de samenwerking met Global Mobility Company uitgebreid. De hulpverlening voor expats is in 2020 overgegaan naar een daarin gespecialiseerde partij. Voor reisverzekeringen is de dienstverlening uitgebreid met nieuwe innovatieve oplossingen.

De Zeeuwse

De Zeeuwse, gevestigd in Middelburg, richt zich met een gespecialiseerd team en een eigen identiteit op schade- en inkomensverzekeringen. Het bedrijf maakt de laatste jaren een flinke groei door, die voor een belangrijk deel afkomstig is uit de agrarische branche. Het totale (bruto) premie-inkomen is inmiddels EUR 87,8 mln. Voor haar niches (met name agrarisch en hippisch) heeft De Zeeuwse een landelijke propositie ontwikkeld. De Zeeuwse heeft in 2019 een stuk grond in Middelburg aangekocht voor de realisatie van een nieuw kantoorpand. Op 2 oktober 2020 is de eerste paal geslagen en is begonnen met de bouw van het nieuwe pand. De verwachting is dat De Zeeuwse na de zomer van 2021 verhuist naar de nieuwe locatie.

Kennisdagen

De Goudse werkt exclusief samen met gespecialiseerde adviseurs. Om hun kennisniveau te borgen, hebben wij ook in 2020 diverse kennisdagen, regiobijeenkomsten en PE-sessies georganiseerd, die grotendeels online hebben plaatsgevonden. Zo waren er sessies over de wettelijk verplichte Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E), over duurzame Inzetbaarheid en over risicomanagement en personeel. Ook heeft er een kennisbijeenkomst plaatsgevonden rondom de MKB Verzuim Ontzorgverzekering.

De aftrap voor onze Kennisdag voor MKB-adviseurs vond dit jaar voor het eerst online plaats. Het thema was 'Ondernemen in crisistijd'. De digitale opkomst was goed: 344 adviseurs hebben zich aangemeld voor de talkshow, die gemiddeld met een 8 werd beoordeeld. Als vervolg op de talkshow konden adviseurs twee webinars bijwonen. Gekozen kon worden uit zes verschillende webinars, met als onderwerpen: actualiteiten sociale zekerheid, help uw relaties sterker uit de crisis te komen, risicodialoog als

---

⁷ op 19 maart 2021 is de verklaring van geen bezwaar van DNB ontvangen

bruikbaar instrument voor de onderneming, SCIOS-inspecties, praktische handvatten voor de advisering van uw relaties, corona, gevolgen en preventie rond inkomensverzekeringen en ondernemen in crisistijd: waarom digitale hygiëne niet moeilijk hoeft te zijn, maar wel noodzakelijk is.

ADVIESMARKT – VLC & PARTNERS

VLC & Partners, dat volledig in handen is van De Goudse, behoort tot de top van de intermediairbedrijven in Nederland en is gevestigd in Den Bosch en Den Haag. Het bedrijf richt zich met specifieke proposities op het gebied van risicomangement en employee benefits op middelgrote en grote ondernemingen, met specialisatie in de branches ICT, zorg, maakindustrie en zakelijke dienstverlening. VLC & Partners heeft ook een dochtermaatschappij in Apeldoorn: ENGage Werkgeversadvies B.V. ENGage ondersteunt de werkgevers bij de uitvoering van ZW- en WIA -casemanagement. Daarnaast richt VLC & Partners zich op relaties van Van Lanschot Kempen. Op 1 mei 2020 heeft VLC & Partners Kramer Assurantiën B.V. (een verzekeringskantoor uit Veghel met vier medewerkers) overgenomen. Kramer Assurantiën is inmiddels volledig geïntegreerd en vormt een onderdeel van VLC & Partners. Op 1 januari 2021 heeft VLC & Partners Buro Merks Consultancy (een adviesbureau voor notariaat, advocatuur en verzekeren) overgenomen. Per 1 januari 2021 heeft VLC & Partners een belang van 51% in Van Luin Assurantiën. En per 16 februari 2021 maakt Westenburg Assurantiën onderdeel uit van VLC & Partners. De overnames sluiten aan bij de groeiambitie van VLC & Partners om sterke en kwalitatief hoogwaardige partners toe te voegen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Wij willen als De Goudse onze activiteiten op een maatschappelijk verantwoorde manier uitvoeren. Zowel met onze bedrijfsvoering als onze beleggingen willen wij een positieve bijdrage leveren aan duurzame en maatschappelijke ontwikkelingsdoelstellingen.

Bedrijfsvoering

Het coronavirus heeft in 2020 impact gehad op de duurzaamheid binnen De Goudse. Enerzijds was er veel minder woon-werkverkeer, waardoor onze CO₂-uitstoot aanzienlijk is verlaagd. Anderzijds hebben wij op kantoor maatregelen op het gebied van energie moeten treffen die ons gas- en elektraverbruik negatief hebben beïnvloed. Zo hergebruiken we lucht niet meer in verband met het tegengaan van de verspreiding van het virus, wat een negatief effect heeft op ons gasverbruik, en is het elektraverbruik toegenomen omdat we de luchtbehandelingsinstallatie langer dan voorheen in bedrijf laten.

Doordat er minder medewerkers aanwezig zijn op kantoor, is de hoeveelheid afval aanzienlijk afgenomen. Het totale aantal kilo's is gehalveerd. De hoeveelheid restafval is met 75% gedaald ten opzichte van 2019. Sinds 2010 compenseren wij onze CO₂-uitstoot en zijn wij een CO₂-neutraal bedrijf. In 2020 zijn wij gestart met aanleveren van onze koffiedrab voor het kweken van oesterzwammen. Tot slot heeft ons gebouw door de bouw van het nieuwe patiodak energielabel C gekregen, waarmee we voldoen aan de eis van de rijksoverheid om dit energielabel uiterlijk in 2023 te hebben.

Beleggingsbeleid

Wij vinden dat al het geld dat wij voor eigen rekening en risico beleggen, in beginsel op een maatschappelijk verantwoorde wijze moet worden belegd, waarbij De Goudse bij haar beleggingsbeslissingen niet alleen rekening houdt met financiële criteria maar ook met criteria met betrekking tot milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur. Met onze beleggingen willen wij bijdragen aan het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties en aan vermindering van de CO₂-uitstoot.

De Goudse heeft zich gecommitteerd aan een aantal in Nederland gemaakte beleidsafspraken in de financiële sector. Deze zijn:

- het IMVO Convenant Verzekeringssector (IMVO= Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen);
- commitment van de financiële sector aan het Klimaatakkoord;
- de Nederlandse Stewardship Code.

Door deze afspraken gefaseerd in ons beleggingsbeleid te integreren en uit te voeren leveren wij een positieve bijdrage aan de Global Compact-principes en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen. Deelname aan de financiering van de energietransitie en vermindering van de CO₂-voetafdruk van onze beleggingsportefeuille leveren een bijdrage aan het behalen van de internationale klimaatdoelstellingen.

Wij hebben een aantal duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN geselecteerd waaraan wij extra aandacht besteden bij de samenstelling van onze beleggingsportefeuille. Deze zijn:

- betaalbare en duurzame energie;
- eerlijk werk en economische groei;
- duurzame steden en gemeenschappen;
- klimaatactie.

Beleggingsportefeuille

Voor onze beleggingsportefeuille gebruiken wij een lijst die bepaalde soorten bedrijven en overheden uitsluit. Zo sluiten wij bedrijven uit die zich bezighouden met controversiële wapensystemen en tabak. Ook kopen wij geen nieuwe beleggingen meer aan in bedrijven waarvan de hoofdactiviteit bestaat uit onderzoek, productie en/of handel in fossiele brandstoffen. De bestaande beleggingen in deze bedrijven worden geleidelijk aan afgebouwd. Daartegenover breiden wij de impactbeleggingen in de energiesector steeds verder uit met investeringen in windmolens, zonneweides en waterkrachtcentrales; wij doen dit in samenwerking met gespecialiseerde fondsbeheerders. Ook onze beleggingen in groene obligaties zijn verder uitgebreid, van EUR 51 mln. in 2019 naar EUR 80 mln. aan het einde van 2020. Over de beleggingsportefeuille van ultimo 2020 wordt een CO2-voetafdruk berekend.

Om onze maatschappelijke doelstellingen te realiseren, stellen wij steeds meer geld beschikbaar voor individuele mkb-leningen binnen Nederland. Daarvoor werken wij samen met onze partner Voordegroei. Ook hebben wij onze beleggingen in Nederlandse huurwoningen in het middensegment verder uitgebreid en wordt er flink geïnvesteerd om die woningportefeuille zo energiezuinig mogelijk te maken.

Wij nemen actief deel aan stichting Eumedion, die als doel heeft om de governance-, milieu- en sociale prestaties van beursvennootschappen te verbeteren. Onze aandelenportefeuille wordt grotendeels door een externe vermogensbeheerder beheerd. Die heeft actief aandeelhouderschap als een belangrijk speerpunt opgenomen in het beleid, waarbij het stembeleid en de engagementactiviteiten zijn gefocust op het klimaat, werk, mensenrechten en governance.

Meer informatie over de manier waarop wij maatschappelijk verantwoord ondernemen is te vinden op goudse.nl. Daar publiceren wij onder andere een uitgebreide beschrijving van het beleid, de uitsluitingslijst en informatie over de actuele ontwikkelingen.

DE GOUDSE ORGANISATIE

Omdat de technologische ontwikkelingen elkaar steeds sneller opvolgen, hebben wij een wendbare organisatie nodig. Van medewerkers wordt verwacht dat ze flexibel zijn en bereid zijn tot verandering. De 'agile' manier van werken voor zowel de business als ICT is het afgelopen jaar verder vormgegeven.

Het ziekteverzuim was in 2020 laag: 2,96%. Organisatorisch zijn er in 2020 geen grote wijzigingen doorgevoerd. Wij geloven dat onderlinge verschillen tussen medewerkers bijdragen aan vernieuwing en wendbaarheid. En daarmee aan onze continuïteit. De Goudse biedt als werkgever professionele groei- en ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers met diverse achtergronden. We zien dat we met onze werving steeds beter aansluiten bij meer diverse doelgroepen en in onze selectie nadrukkelijk openstaan voor verscheidenheid. In 2020 is de systematiek STAP (Samen Talent Activeren en Presteren), die in 2019 de reguliere medewerkersgesprekscyclus (beoordelings- en functioneringsgesprekken) verving, geëvalueerd en verder vormgegeven. Medewerker en leidinggevende gaan op continue basis met elkaar in gesprek over werk, prestaties en duurzame inzetbaarheid.

In het kader van duurzame inzetbaarheid zijn cao-partijen in de cao Verzekeringsbedrijf 2020 de vitaliteitsverlofregeling overeengekomen. Deze cao had een looptijd van een jaar. In de cao Verzekeringsbedrijf 2021 is deze regeling omgezet in de vitaliteitsregeling, waarbij medewerkers onder bepaalde voorwaarden voor hun duurzame inzetbaarheid twee maanden kunnen worden vrijgesteld van werk.

De Goudse staat midden in de maatschappij. Bij onze maatschappelijke activiteiten richten wij ons op ondernemers en op de regio Gouda. Om de medewerkers te bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar en om de bij ons verzekerde horecaondernemers een hart onder de riem te steken heeft De Goudse een speciale actie bedacht onder het motto 'Warm Hart voor de Horeca'. Medewerkers van De Goudse en De Zeeuwse konden EUR 100,- gaan besteden bij één of meer horecabedrijven die bij De Goudse verzekerd zijn.

De Goudse huisvest nog steeds een aantal ondernemers in haar bedrijfspand. Het Bestuur van De Goudse wil graag een persoonlijke bijdrage leveren aan de invulling van onze maatschappelijke rol. Zo is Geert Bouwmeester als ambassadeur betrokken bij de Goudse Weekendschool. Dit is een initiatief waarbij gastdocenten worden uitgenodigd om iets te vertellen over hun beroep aan leerlingen in de leeftijd van 10-14 jaar. Door mee te doen aan de Goudse Weekendschool ontdekken de kinderen de wereld, vergroten ze hun zelfvertrouwen en krijgen ze zicht op hun eigen talenten.

Geert Bouwmeester is voorzitter van het Platform Kleine en Middelgrote Maatschappijen. Het platform is ingesteld om de betrokkenheid van de achterban bij activiteiten van het Verbond van Verzekeraars te vergroten. Ook is hij voorzitter van de Commissie Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit (CCBV) van het Verbond van Verzekeraars. Geert Bouwmeester is daarnaast lid van het Comité van aanbeveling van Gouda Sterk aan de IJssel en penningmeester van de Stichting Fonds Gouda

750. Deze stichting is opgericht om het 750-jarige jubileum van de stad Gouda in 2022 te vieren. De feestperiode is van april tot september 2022.

Robbert Prins is al jaren actief als bestuurslid van Stichting DaDa, die zich inzet voor de verbetering van de zorg aan kinderen. Ook is hij lid van het sectorbestuur Schadeverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars. Daarnaast is hij lid van de Raad van Advies van de Masteropleiding Commercieel Privaatrecht van de Erasmus Universiteit in Rotterdam.

Pieter de Frel is lid van de commissie Financieel Economische Zaken van het Verbond van Verzekeraars.

Marcel Moons is penningmeester van het Genootschap Graaf Floris de Vijfde, dat ertoe wil bijdragen dat Gouda nog levendiger wordt voor alle Gouwenaren en bezoekers van buiten Gouda. Hij is ook voorzitter van het Sectorbestuur Inkomensverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars en Commissaris van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisme. Integriteit en klantbelang zijn van groot belang in ons dagelijks werken. Om dit te onderstrepen, hebben al onze medewerkers de eed of belofte voor de financiële sector afgelegd, zowel medewerkers met direct klantcontact (voor wie dit wettelijk verplicht is), als medewerkers zonder direct klantcontact. Ook alle nieuwe medewerkers leggen de eed af.

Het compliance-bewustzijn is in 2020 in de gehele organisatie verder toegenomen, mede door het programma Samen Bewust. Naast het e-learningprogramma, waaraan alle medewerkers van De Goudse deelnemen, zijn in 2020 op teamniveau sessies georganiseerd om integer handelen en het bewustzijn hierover te bevorderen.

Het is van groot belang dat we weten met wie we zakendoen. Screening van relaties is en blijft dan ook een belangrijk thema voor De Goudse. Niet alleen omdat de wet- en regelgeving dat van ons verlangt, maar ook omdat financiële dienstverlening aan verkeerde personen tot grote schade kan leiden. De verplichtingen ten aanzien van screening vloeien voort uit de Wft, de Wwft en de Sanctiewet. Iedere klant (zakelijk en particulier) wordt bij het aanvragen van een verzekering gescreend. Maar ook tijdens de looptijd van de verzekering en bij het doen van uitkeringen worden controles uitgevoerd. Dit om te voorkomen dat De Goudse betrokken raakt bij witwassen of het financieren van terrorisme.

De Goudse valt als niet-beursgenoteerd familiebedrijf niet onder de werking van de Corporate Governance Code, maar kiest er wel voor om de uitgangspunten van de code zo veel mogelijk na te leven. Op sommige punten wijkt De Goudse er als niet-beursgenoteerd familiebedrijf echter vanaf. De wijze waarop wij de code opvolgen is vermeld op goudse.nl.

THUISWERKBELEID

Vanaf het begin van de coronacrisis is bijna de gehele organisatie vanuit huis gaan werken. De Goudse vindt het belangrijk dat iedereen vanuit huis zo goed mogelijk zijn werk kan doen. Vanaf het begin van de thuiswerkperiode is de mogelijkheid geboden om apparatuur aan te schaffen of te lenen. Diverse technische voorzieningen, waaronder bel-apps en videobelfaciliteiten, zijn aangeschaft om zo de kwaliteit van onze dienstverlening, en ook de interne bereikbaarheid, nog beter te faciliteren. Ook is aandacht besteed aan de mentale kant van het thuiswerken, door het geven van tips over het behouden van een goede balans tussen werk en privé, het veilig inrichten van de werkplek en het aanbieden van specifieke steun en hulp als dat nodig is. De Goudse werkt aan een nieuw thuiswerkbeleid dat beter aansluit op de inzichten die we het afgelopen jaar hebben opgedaan. Er is een thuiswerkenquête gehouden onder alle medewerkers. De uitkomsten hiervan – en ook de inzichten van de (team)managers – vormen belangrijke input voor het nieuwe beleid. In 2021 wordt met de Ondernemingsraad gesproken om tot een nieuwe thuiswerkregeling te komen.

BELONINGSBELEID

De Remuneratie- en Selectie/Benoemingscommissie van de Raad van Commissarissen (REMCO) keurt de algemene beginselen van het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse (in dienst van Goudse Verzekeringen Services B.V.) goed en toetst deze beginselen periodiek. De REMCO adviseert de RvC over de beloning, de selectie en de benoeming van bestuursleden (in dienst van De Goudse N.V.). De RvC stelt de beloning vast.

Het beloningsbeleid van De Goudse kenmerkt zich door het vermijden van excessieve beloning en ongewenste prikkels. De beloning is marktconform. De Goudse kent naast een vast salaris geen bonus. De secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden zijn maatschappelijk verantwoord en bevatten evenmin ongewenste prikkels. Artikel 1:120 lid 2 Wft is op onze onderneming van niet toepassing.

In het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse is er een relatie tussen de zwaarte van de functie en de hoogte van het salaris. De functiezwaarte dient als uitgangspunt voor de functiegroepenstructuur, met daaraan gekoppeld een salarisstructuur die de onderlinge beloningsverhoudingen binnen De Goudse tot uitdrukking brengt. Voor elke functie is er een functieprofiel. De

functiewaarde van iedere functie wordt door een functiewegingscommissie bepaald conform de IFA wegingssystematiek. Voor medewerkers die onder de cao voor het verzekeringsbedrijf vallen, volgt de salarisontwikkeling de cao.

De Goudse kent de volgende vormen van beloning: salaris en vakantiegeld, dertiende maand, toeslagen, pensioen, representatievergoeding, lease-auto, bereikbaarheidsvergoeding en een vergoeding bij het einde van het dienstverband.

Met bestuursleden worden kwalitatieve en kwantitatieve resultaat- en ontwikkelafspraken gemaakt. Na tussentijdse evaluatie vindt aan het einde van het jaar de beoordeling plaats. De ontwikkeling van de beloning van bestuursleden is vastgelegd in een afzonderlijke beloningssystematiek. De hoogte en samenstelling van het arbeidsvoorwaardenpakket van de bestuursleden is gebaseerd op een driejaarlijkse benchmarkvergelijking van een externe adviseur. De Raad van Commissarissen besluit over het al dan niet toepassen van de uitkomsten van deze vergelijking.

FINANCIËLE PERFORMANCE

RESULTATEN DE GOUDSE N.V.

Voor De Goudse en haar medewerkers was 2020 een jaar met uitdagingen, dat begon met de stormen Ciara en Dennis. Nadat in maart de coronapandemie ons land in haar greep kreeg, werd thuiswerken de nieuwe norm. In een toch al uitdagende periode waarin onze digitale werkplek gemigreerd werd, waren ook de financiële gevolgen van de pandemie aanzienlijk. Sterke koersdalingen op de financiële markten, veel meer verzuimmeldingen en een vertraagde terugkeer naar werk als gevolg van afschalingen in de (reguliere) zorgketen zijn van grote invloed geweest op onze jaarcijfers. Dankzij de inzet van onze medewerkers – en in nauwe samenwerking met onze adviseurs – zijn we echter in staat geweest om het hele jaar door onze klanten te blijven ondersteunen, óók in de piekperiode van maart/april. Dit is zeker iets waar we met trots op terugkijken.

Ondanks de nadelige effecten van de pandemie en de impact van de overheidsmaatregelen op de economische groei ligt de omzetgroei in 2020 ruim boven verwachting. Ondanks de coronapandemie met de daarbij behorende extra lasten is het resultaat over 2020 positief en zien we overall een positieve ontwikkeling op de schadelast. De solvabiliteit is, ondanks de coronapandemie, op het gewenste niveau gebleven.

Over de hele breedte is de omzet sterk gegroeid (met uitzondering van Anw en Expat & Reis). De meeste omzetgroei is gerealiseerd bij Zaakschade (+18%) en De Zeeuwse (+15%). Ook Inkomen groeide sterk (+10%). De blijvende omzetgroei is voor ons een duidelijk signaal dat onze strategie werkt en dat onze producten worden gewaardeerd.

Het resultaat na belastingen van De Goudse N.V. bedraagt EUR 16,5 mln. (2019: EUR 36,6 mln.). Vanwege de coronapandemie is het resultaat in 2020 lager dan verwacht, met name vanwege de negatieve schadeontwikkeling bij Verzuim en de ongunstige beleggingsresultaten in het eerste kwartaal. De onderliggende verzekeringstechnische ontwikkelingen zijn gunstig voor Aansprakelijkheid, Motor Casco, Schade Volmacht en WGA-ERV. De schadeontwikkeling bij Verzuim, Motor WA, Brand en rechtsbijstand blijft een punt van aandacht. Met name bij Motor Casco was de schadelast in 2020 ruim lager dan in het verleden. Ook dit wijten wij aan het corona-effect: na het ingaan van de intelligente lockdown is de schadefrequentie fors afgenomen. Bij Motor WA is weliswaar een gunstige ontwikkeling zichtbaar ten opzichte van vorig jaar, het resultaat is echter nog steeds negatief door een aantal grote letselschades. Helaas blijft de schadelast bij Motor WA onverminderd hoog.

De Goudse wil als familiebedrijf de strategische risico's spreiden en richt zich op het continu versterken van de pijlers van het bedrijf. In 2020 heeft DNB toestemming verleend om een deel van de portefeuille van BNP Paribas Cardif over te nemen. De integratie hiervan is in volle gang. Inmiddels heeft DNB laten weten geen bezwaar te hebben tegen de overname van de Leidsche Verzekeringen zodat we daar in 2021 verdere stappen zullen zetten. Daarnaast zijn we tevreden over de performance van VLC & Partners, dat met de diverse acquisities synergievoordelen blijft behalen. De samenwerking met Anker loopt conform verwachting en krijgt in 2021 verder vorm.

Gegeven de omstandigheden en de onderliggende ontwikkelingen, kunnen we tevreden zijn met een rendement op het eigen vermogen van 4,7% (2019: 10,9%). Ondanks de diverse calamiteiten blijft onze kapitaalpositie onverminderd robuust.

LAGER RESULTAAT VANWEGE CORONA, FINANCIËLE POSITIE BOVEN TARGETNIVEAU

In het afgelopen jaar is het premie-inkomen voor alle branches (behalve Anw en Expat & Reis) verder toegenomen, gemiddeld met 12%. Door deze sterke groei zijn de kostenratio's van de diverse branches verder verbeterd, wat wij als een belangrijke ontwikkeling zien.

De technische resultaten van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. bedragen respectievelijk EUR 3,2 mln. (2019: EUR 5,9 mln.) en EUR 21,8 mln. (2019: EUR 23,5 mln.). De solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. daalde naar 197% (2019: 228%), maar blijft ruim boven het targetniveau van het kapitaalbeleid. De solvabiliteitsratio's van het schade- en levenbedrijf zijn ook solide, met respectievelijk 166% (2019: 208%) en 181% (2019: 156%).

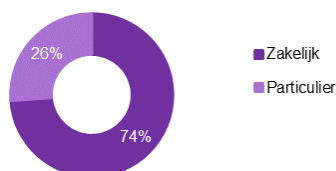
De gevolgen van de coronapandemie hadden een forse impact op het resultaat van De Goudse. Met name de negatieve schadeontwikkeling bij Verzuim en de ongunstige beleggingsresultaten in het eerste kwartaal hebben geleid tot een lager resultaat dan verwacht.

De onderliggende verzekeringstechnische ontwikkelingen zijn gunstig bij met name bij Motor Casco, Aansprakelijkheid, Schade volmacht en WGA-ERV. Vanwege de coronapandemie laat Verzuim een negatieve schadeontwikkeling zien, door enerzijds een toename van het aantal instromende ziektegevallen en anderzijds een lagere uitstroom. Afschaling van de reguliere (medische) zorg en een gebrek aan re-integratiemogelijkheden zijn hier ongetwijfeld debet aan. Vanwege de coronapandemie zijn de voorgenomen noodzakelijke premieverhogingen voor de bestaande portefeuilles van AOV, Brand en Motor Zakelijk uitgesteld en pas doorgevoerd in het vierde kwartaal van 2020. De schadeontwikkeling bij Motor WA, Brand en Gezinsrechtsbijstand blijft gezien de schadeontwikkeling en volatiliteit een punt van aandacht.

FORSE GROEI IN ALLE SEGMENTEN

In 2020 is ons totale periodieke premie-inkomen (exclusief koopsomproductie in het levenbedrijf) gegroeid met 12% (2019: 9%) naar EUR 600,5 mln. De groeicijfers van de zaakschadeportefeuille (zakelijk en particulier, zowel provinciaal als volmacht) en De Zeeuwse zijn met respectievelijk 18% en 15% ruim boven verwachting.

Het premie-inkomen van zowel de particuliere als de zakelijke producten is in 2020 gestegen, met respectievelijk 15% en 12%. Vanwege de uitloop van de Leven Individueelportefeuille neemt de omzet van deze producten jaarlijks af. Deze afname werd in 2020 echter ondervangen door de overname van de BNP Paribas Cardif-portefeuille, waardoor er feitelijk ook sprake is van portefeuillegroei voor Leven. De verhouding tussen de omvang van de zakelijke en particuliere portefeuilles is onveranderd ten opzichte van 2019 en reflecteert onze strategie. Van de zakelijke schadeportefeuille loopt 43% (2019: 40%) via Erkend MKB-adviseurs. Via hen biedt De Goudse onderscheidende dienstverlening op het gebied van risicomanagement voor mkb-ondernemingen.

Totale premie-inkomen EUR 600,5 mln.

Periodieke verzekeringstechnische premie-inkomen De Goudse N.V.

GROEI ZORGT VOOR VERDERE VERLAGING KOSTENRATIO

Ook in 2020 zijn de reguliere kosten toegenomen. Dit komt vooral doordat, met name bij De Zeeuwse en Schade Zakelijk, de personele bezetting is toegenomen (wat nodig was om de groei te faciliteren), door incidentele investeringen in thuiswerkfaciliteiten en door de verhuizing van de digitale werkplek. Aanvullend is er sprake van een kostentoeename vanwege toegenomen contributies aan DNB. De omvang van de reguliere kosten als percentage van de omzet is in 2020 verder gedaald naar 12,7% (2019: 13,5%). Deze daling wordt verklaard door de groei van de portefeuille, waardoor de toename van de reguliere kosten wordt geabsorbeerd. Het projectenbudget in 2020 was nog steeds relatief hoog, vanwege de verhuizing van de digitale werkplek en de groei van De Zeeuwse, waarbij de IT-ondersteuning noodzakelijkerwijs niet achter kon blijven. Ook de digitalisering bij Inkomen heeft geleid tot hogere projectkosten, evenals de migratie van de BNP Paribas Cardif-portefeuille.

Het aantal medewerkers van De Goudse per ultimo 2020 is 827 FTE (2019: 820 FTE), hiervan waren 47 FTE aan tijdelijke medewerkers. Het aantal tijdelijke medewerkers nam af van met 9 FTE ten opzichte van vorig jaar. Dit kwam onder andere vanwege afname van de ondersteuning van de interne bezetting (flexibele schil) bij Verzekeringen en Operatie.

RESULTATEN GOUDSE SCHADEVERZEKERINGEN N.V.

Het netto resultaat van Goudse Schadeverzekeringen N.V. bedraagt EUR 1,8 mln. (2019: EUR 11,2 mln.) bij een technisch resultaat van EUR 3,2 mln. (2019: EUR 5,9 mln.). De gevolgen van de coronapandemie zijn duidelijk van invloed geweest op de gerealiseerde resultaten. Met name voor de Motor Casco-dekking is een duidelijke daling van de schadelast waarneembaar na

ingang van de diverse overheidsmaatregelen in de eerste golf van de coronapandemie. Gunstige schaderatio's leiden dan ook tot mooie resultaten voor dit product. De negatieve gevolgen van de coronapandemie zijn merkbaar in de resultaten van onze Inkomensproducten. Met name bij Verzuim is in 2020 een fors hogere schadelast zichtbaar. Een hoger aantal schademeldingen en toegenomen uitkeringsduren door het afschalen van (medische) behandelingen zijn hiervan de belangrijkste oorzaken. Afgezien van de impact van de coronapandemie waren de verzekeringstechnische ontwikkelingen in 2020 over het algemeen positiever dan verwacht. De ontwikkelingen op het gebied van toenemende schadelast als gevolg van letselschades bij Motor WA en de kwetsbaarheid van het resultaat van de zakelijke Brandportefeuille blijft een punt van aandacht.

De solvabiliteitsratio is 166% (2019: 208%) en bevindt zich volgens het kapitaalbeleid op niveau 'optimaal'. Het totale premie-inkomen is met 12% gegroeid naar EUR 550,3 mln. (2019: EUR 489,4 mln.).

GROEI PARTICULIERE PORTEFEUILLE (15%) HOGER DAN ZAKELIJK (12%)

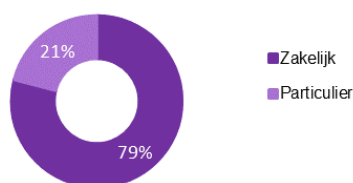
De omzet is met EUR 60,9 mln. gegroeid naar EUR 550,3 mln. wat voor het vierde jaar op rij een groei van 10% of meer betekent. De groei is zowel gerealiseerd in de zakelijke als de particuliere portefeuille. De omzet van onze zakelijke producten is met 12% toegenomen (2019: 10%), wat we als een beloning ervaren voor onze strategie ten aanzien van de bediening van deze voor ons strategische kernmarkten. In het jaarlijkse Adfiz Prestatie Onderzoek heeft De Goudse een derde plaats behaald in de categorie Zakelijke Schadeverzekeringen. We zijn er bijzonder trots op dat De Zeeuwse de eerste plaats in deze categorie heeft behaald en daarmee na vier jaar het stokje van De Goudse heeft overgenomen.

In onze strategie neemt onze relatie met de Erkend MKB-adviseurs (EMA's) een belangrijke plaats in. Via hen biedt De Goudse onderscheidende dienstverlening aan op het gebied van risicomanagement voor mkb-ondernemingen. Dat dit wordt gewaardeerd blijkt wel uit de bovengemiddelde groei van de productie van EMA's. Inmiddels is 43% (2019: 40%) van onze totale zakelijke schadeportefeuille gesloten via EMA's. De groei van onze Inkomensportefeuille komt met name voort uit aanpassingen in tariefstellingen in combinatie met een verder toegenomen verzekerde loonsom. Hierbij speelt de naverrekening over 2019 een belangrijke rol: de definitieve premie over 2019 werd voor veel klanten hoger vastgesteld vanwege hogere verzekerde loonsommen en/of meer verzekerde werknemers dan bij het vaststellen van de voorschotpremie was voorzien.

Met een groeipercentage van 15% (2019:19%) had de particuliere portefeuille een relatief sterkere groei dan onze zakelijke portefeuille. Hoewel we geen specifieke focus op de particuliere markt hebben, doet het ons goed te merken dat onze adviseurs ook als het gaat om particuliere verzekeringen graag zaken met ons doen. We zijn dan ook uitermate trots op deze groeicijfers, die grotendeels autonoom zijn gerealiseerd.

De verhouding tussen de omvang van de zakelijke en de particuliere portefeuille is het afgelopen jaar gelijk gebleven.

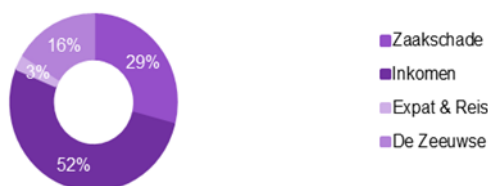
Binnen de portefeuille van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is de premieomzet van EUR 550,3 mln. (net als vorig jaar) als volgt verdeeld:

Totale premie-inkomen EUR 550,3 mln.

Premieomzet Goudse Schadeverzekeringen N.V.

Het aandeel van Inkomens is gedaald met 1 procentpunt en het aandeel van Zaakschade is gestegen met 1 procentpunt. Het aandeel van De Zeeuwse en Expat & Reis is gelijk gebleven.

Totale premie-inkomen EUR 550,3 mln.

ZAAKSCHADE

Ook in 2020 is het premie-inkomen van zowel de provinciale als de volmachtportefeuille gegroeid, met respectievelijk 17% en 19%. Nieuwe productie en vergroting van poolaandelen bij enkele gevolmachtigden hebben geleid tot groei in de volledige breedte van ons productenpalet.

Het technisch resultaat van EUR 1,0 mln. is verbeterd ten opzichte van 2019 (EUR 7,1 mln. negatief). Het provinciale resultaat van EUR 2,7 mln. negatief (2019: EUR 2,1 mln. negatief) blijft ruim achter bij de verwachting, terwijl de volmachtenportefeuille een positieve bijdrage levert aan het resultaat van EUR 3,8 mln. (2019: 4,1 mln. verlies). In het algemeen wordt het positieve resultaat bij Zaakschade voor een belangrijk deel verklaard door de relatief lage schaderatio van de Motor Casco-dekking. Deze schadelast is vooral door de coronamaatregelen (thuiswerken, lockdown) vanaf april 2020 duidelijk lager dan voorheen. Bij Motor WA is weliswaar een gunstige ontwikkeling zichtbaar ten opzichte van vorig jaar, het resultaat is echter nog steeds negatief door een aantal grote letselschades. De resultaten hebben zich voor alle branches positief ontwikkeld in 2020, behalve voor Brand. Het resultaat bij Brand werd namelijk beïnvloed door de effecten van de stormschades in februari 2020 (Ciara en Dennis), met een totale schadelast van EUR 2,7 mln. Rechtsbijstand heeft, met name door de hoge schaderatio van Gezinsrechtsbijstandverzekeringen, een negatief resultaat, terwijl Ongevallen en Aansprakelijkheid hieraan een positieve bijdrage leveren.

INKOMEN

Hogere productie, premieaanpassingen en meevallende naverrekeningsopbrengsten hebben geleid tot een omzetgroei van 12% (2019: 7%) van de Collectieve Inkomensportefeuille. Net als voor de Zaakschadeportefeuille is deze groei in de breedte zichtbaar. Ook de Individuele Inkomensportefeuille is gegroeid, met 4% (2019: 5%). De productie van Individueel blijft in 2020 achter, maar dit wordt gecompenseerd door een zeer laag roeyement en positieve premie mutaties (deels door premieverhogingen).

Het technisch resultaat van de inkomensportefeuille bedraagt EUR 8,3 mln. negatief (2019: EUR 6,3 mln. positief). Dit negatieve resultaat is grotendeels veroorzaakt door een toename van de schadelast van de Verzuimportefeuille. Deze schadelast is sterk beïnvloed door de coronapandemie. Tijdens de eerste coronagolf in maart nam initieel de schadefrequentie fors toe. Daarnaast was er een toename van de ziekteduren van werknemers die al arbeidsongeschikt waren. Dit was met name het gevolg van het afschalen van reguliere (medische) behandelingen en afname van het aantal beschikbare re-integratieplekken, waardoor (deel)herstel van werknemers werd vertraagd. Door de hogere schadefrequentie en de toegenomen ziekteduren nam de schadelast gedurende 2020 sterk toe. Bij Inkomens Individueel blijft het resultaat van EUR 3,6 mln. relatief beperkt achter op de verwachting. Het resultaat is negatief beïnvloed door een gedeeltelijke afkoop van herverzekeringsclaims en de invloed van de coronapandemie op de schade-instroom van verzekerden. Vanwege die pandemie zijn er meer schademeldingen als gevolg van uitval ontvangen en zijn er indicaties dat de herstelduur vertraagd wordt. Bij WGA-eigenrisicoverzekeringen blijft het resultaat positief. Dit komt doordat we in het verleden hogere voorzieningen hebben aangehouden dan dat we in de praktijk nodig hebben. Dit is het gevolg van de hoger dan verwachte uitstroom van arbeidsongeschikte werknemers richting herstel of IVA. Bij WIA is een negatief resultaat te zien, met name vanwege de verlaging van de rekenrente naar 0,0%, waardoor er hogere technische voorzieningen moesten worden aangehouden.

EXPAT & REIS

De uitbraak van de coronapandemie heeft bij Expat & Reis duidelijke weerslag gehad op het aantal verzekeringsaanvragen. De premieomzet is afgenomen met 5%. Het technisch resultaat bedraagt EUR 1,9 mln. (2019: EUR 0,9 mln.), wat met name komt doordat er minder werd geclaimd op reisproducten.

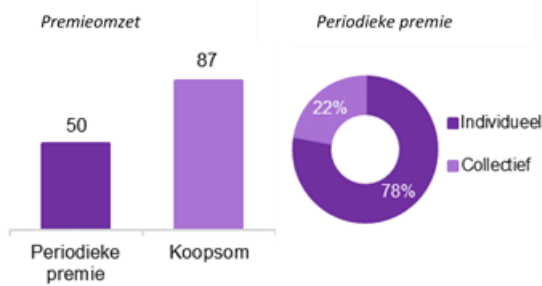
DE ZEEUWSE

De portefeuille van De Zeeuwse is in 2020 sterk blijven groeien (+15%) en bedraagt inmiddels EUR 87,8 mln. (2019: EUR 76,5 mln.). Belangrijke 'drivers' hierachter - voor zowel de zaakschade- als inkomensproducten - zijn de regionale positionering en de klantgerichte proposities die De Zeeuwse biedt voor de agrarische en hippische sector. Het technisch resultaat van De Zeeuwse bedraagt EUR 8,4 mln. (2019: EUR 5,0 mln.). Deze toename is vooral het gevolg van een gunstige schadeontwikkeling van de volledige portefeuille.

RESULTATEN GOUDSE LEVENSVERZEKERINGEN N.V.

De periodieke premieomzet van Goudse Levensverzekeringen N.V. is in 2020 toegenomen met 6% naar EUR 50,3 mln. (2019 EUR 47,4 mln.). Deze groei is gerealiseerd doordat er een portefeuille van individuele levensverzekeringen is overgenomen van BNP Paribas Cardif. Er is sprake van een lichte daling in de omzet van onze collectieve levensverzekeringen naar EUR 11,1 mln. (2019: EUR: 11,2 mln.), terwijl het de doelstelling was om weer te gaan groeien. Daar staat tegenover dat er in 2020 wel veel meer koopsommen zijn afgesloten, in totaal voor EUR 87 mln. (2019: EUR 35 mln.). De koopsomproductie is gebruikt om de bestaande rentemismatch en daarmee het renterisico van Goudse Levensverzekeringen N.V. terug te brengen.

Premieomzet Goudse Levensverzekeringen N.V

Het technische resultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. is per saldo uitgekomen op EUR 21,8 mln. (2019: EUR 23,5 mln.). Dit wijkt in positieve zin af van de verwachting. Dit komt doordat er eenmalige vrijvallen uit voorzieningen waren en hogere beleggingsopbrengsten. Wel drukten hogere overlijdensuitkeringen het resultaat enigszins. De solvabiliteit van het Levenbedrijf is toegenomen tot 181% (2019: 156%) en ligt ruim boven het targetniveau van het kapitaalbeleid.

RESULTATEN VLC & PARTNERS B.V.

VLC & Partners laat in 2020 een omzetsijging van 4% zien naar EUR 39,5 mln. (2019: EUR 38,0 mln.). Het bruto resultaat bedraagt EUR 3,6 mln. (2019: EUR 2,6 mln.). VLC & Partners heeft ook in 2020 diverse acquisities gedaan, zoals Kramer Assurantiën en Van Luin Assurantiën. De 'Buy and Build' strategie is er mede op gericht om toekomstige schaal- en synergievoordelen te behalen.

A.3 Prestaties op gebied van beleggingen

MARKTONTWIKKELINGEN

Wat beleggingen betreft, stond 2020 voor het grootste deel in het teken van corona, de Amerikaanse verkiezingen en de Brexit. Een goede start in het begin van 2020 werd gevolgd door een periode van onzekerheid, van het einde van het eerste kwartaal tot het einde van het jaar. Dit ging gepaard met lagere aandelenkoersen, dalende rente en toegenomen risico-opslagen voor bedrijfsobligaties. Gaandeweg het jaar herstelden de koersen van de groeiaandelen zich sterker dan die van de waarde-aandelen en namen de risico-opslagen weer af. De Europese Centrale Bank heeft met meerdere opkoopprogramma's bijgesprongen in een moeilijke periode. De marktrente voor Nederlandse staatsleningen met een looptijd van 10 jaar daalde tot -0,5% aan het einde van het jaar. De risico-opslagen van bedrijfsobligaties kenden een grillig verloop in 2020, met een forse toename aan het einde van het eerste kwartaal en een afname naar het einde van het jaar.

BELEGGINGSRENDEMENTEN

De lagere marktrente heeft ervoor gezorgd dat de performance van vastrentende waarden positief is (6,0% Leven en 2,1% Schade). De effectieve rentevoet is in 2020 met 0,5% gedaald en bedraagt ultimo 2020 2,3%. De aandelenportefeuille heeft een beroerd jaar achter de rug en heeft een negatieve performance van -16,1% (Leven) en -12,8% (Schade). De aandelenportefeuille is opgebouwd met hoog dividend aandelen. Bij de overige beleggingscategorieën (vastgoed en hypotheekfondsen) is een positief resultaat behaald, van respectievelijk 9,9% (zowel Leven als Schade) en 2,1% (Leven)/2,5% (Schade).

Beleggingsrendementen op Solvency II grondslagen

Beleggingsresultaten (QRT S.09)	Dividend	Interest en huur	Gereel. resultaten	Ongereel. resultaten	Totaal
Vastgoed	2.993	568	466	5.971	9.998
Groepsmaatschappijen en deelnemingen				-300	-300
Aandelen en beleggingsfondsen	1.653		-2.291	-3.355	-3.993
Obligaties		31.769	5.430	19.325	56.523
Vorderingen uit hypothecaire leningen		10.868	-	195	11.063
Hypotheekbeleggingsfondsen	7.039			431	7.470
Vorderingen uit andere leningen		234		1.057	1.291
Deposito's bij kredietinstellingen		-			-
Polisbeleningen		4		-	4
	11.685	43.443	3.605	23.324	82.057
Beleggingen voor risico polishouders	21			38.867	38.888
	11.706	43.443	3.605	62.191	120.945

Ontwikkeling beleggingsportefeuille op Solvency II balans

Beleggingen	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	19.060	2.988	-1.405	-2.012	18.631
overige terreinen en gebouwen	11.557	-	-754	-508	10.295
vastgoedbeleggingsfondsen	121.700	3.997	-	8.958	134.655
	152.317	6.985	-2.159	6.438	163.581
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	4.728	1.186	-	-342	5.572
Aandelen en beleggingsfondsen	41.427	21.165	-7.681	-5.609	49.302
Obligaties	1.415.587	242.097	-179.300	24.756	1.503.140
Vorderingen uit hypothecaire leningen	240.772	214.227	-31.556	210	423.653
Hypotheekbeleggingsfondsen	344.624	17.409	-	431	362.464
Vorderingen uit andere leningen	25.572	4.846	-1.695	1.056	29.779
Deposito's bij kredietinstellingen	-	-	-	-	-
Polisbeleningen	197	4	-3	-	198
	2.068.179	499.748	-220.235	20.844	2.368.536

Overzicht van obligaties naar landencategorie

	2020			2019		
	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal
Nederland	8,2%	20,8%	29,0%	10,0%	20,5%	30,5%
Andere lidstaten E.U.	11,1%	45,7%	56,8%	14,8%	40,1%	54,9%
Overige landen	12,9%	1,3%	14,2%	13,0%	1,6%	14,6%
	32,2%	67,8%	100,0%	37,8%	62,2%	100,0%

Overzicht van obligaties naar ratingcategorie

	2020			2019		
	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal
AAA	3,9%	35,9%	39,8%	4,3%	34,6%	38,9%
AA	7,3%	27,0%	34,3%	8,3%	23,1%	31,4%
A	17,1%	4,1%	21,2%	20,5%	3,7%	24,2%
BBB	3,7%	0,6%	4,3%	4,5%	0,8%	5,3%
Overig	0,2%	0,2%	0,4%	0,2%	0,0%	0,2%
	32,2%	67,8%	100,0%	37,8%	62,2%	100,0%

A.4 Prestaties op andere gebieden

De Goudse heeft geen andere noemenswaardige activiteiten.

A.5 Overige informatie

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

Het Bestuur bestaat uit vier leden. Op dit moment is binnen het Bestuur geen sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen. Het Bestuur vindt diversiteit belangrijk en neemt het streven naar een evenwichtige verdeling mee in het profiel van nieuw te benoemen bestuurders en commissarissen op het moment dat dat aan de orde is.

DIVIDEND

De Goudse heeft in haar beleid opgenomen dat er jaarlijks 30% van het netto resultaat, na betaling van het dividend op financieringspreferente aandelen, wordt uitgekeerd als dividend. Voor Schade is het dividendpercentage 25% van de netto winst en voor Leven 100%. Hiervan kan worden afgeweken als de solvabiliteit of nieuwe inzichten hiertoe aanleiding geven.

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om over 2020 aan de houder van de (68) financieringspreferente aandelen een dividend van EUR 1,7 mln. uit te betalen (in 2019 is over 68 financieringspreferente aandelen EUR 1,7 mln. uitgekeerd). In 2020 is geen interimdividend aan houders van gewone aandelen uitgekeerd (2019: EUR 1,7 mln.). Voorgesteld wordt om op gewone aandelen een slotdividend uit te keren van EUR 4,4 mln.. In 2019 is initieel een gematigd slotdividend van EUR 5,9 voorgesteld, waarvan besluitvorming is doorgeschoven naar oktober 2020 als gevolg van de onzekerheid voortvloeiende uit het begin van de pandemie. In oktober is een regulier slotdividend voorgesteld van EUR 8,8 miljoen. Na goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt uit de winst EUR 12,0 mln. toegevoegd aan de reserves.

LIQUIDITEITSBELEID EN -POSITIE

De Goudse wil altijd aan haar toekomstige verplichtingen voldoen. Daarom streeft De Goudse een hoge liquiditeit na in haar beleggingsportefeuilles. Ook wordt jaarlijks een liquiditeitsprognose voor de middellange termijn opgesteld. Op basis van deze prognose wordt de liquiditeitsbehoefte in kaart gebracht en een passende liquiditeitsbuffer geformuleerd voor de periode van het Middellange Termijn Plan. Daarnaast houdt De Goudse voor liquiditeitsdoeleinden kredietfaciliteiten aan bij Leven (EUR 15 mln.), bij Schade (EUR 25 mln.) en op groepsniveau (EUR 7 mln. ongecommitteerd). De liquiditeitspositie van het schade- en levenbedrijf is zeer gezond, aangezien De Goudse een hoog niveau van liquide beleggingen aanhoudt in de beleggingsmix, waaronder snel liquide te maken overheidsobligaties met een hoge kredietwaardigheid.

Belangrijkste functionarissen

Raad van Commissarissen

ir. H.H. (Henk) Raué, voorzitter
prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA, vicevoorzitter
dr. M.R.R. (Michel) van Bremen
mr. E. (Ellen) Faber
J. (Jacob) Middeldorp

Bestuur

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester, voorzitter
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Sleutelfunctionarissen

drs. L.B. (Leonie) Thiers AAG, Riskmanagement
Mr V.J.A. (Viktorien) Mos, Compliance
dr. Ir. H.I. (Hilda) van der Veen AAG, Actuarieel
drs. P.B.N. (Patricia) Michel RE, Interne audit

Externe accountant

A.J.H. Reijns RA (KPMG Accountants N.V.)

B. Bestuurssysteem

B.1 Algemene informatie over het bestuursysteem

Risicomanagement governancestructuur

Het Bestuur draagt de integrale management-verantwoordelijkheid voor alle activiteiten van De Goudse. Daaronder het vaststellen, uitvoeren, monitoren en waar nodig bijstellen van het algehele beleid van De Goudse. Binnen het Bestuur is het bestuurslid Financiën en Risk verantwoordelijk voor de operationele aansturing van Riskmanagement en Compliance. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt hierop toezicht. Het Risico Committee en het Audit & Risk Committee hebben een adviserende rol naar het Bestuur en de RvC.

Risico Committee

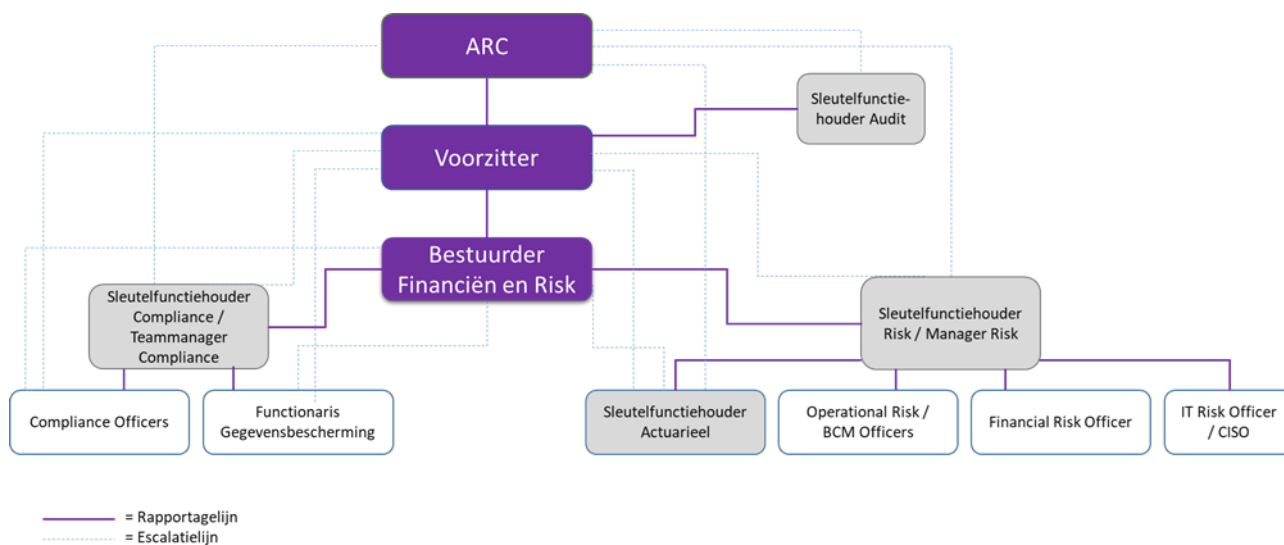
Het Bestuur van De Goudse heeft de verantwoordelijkheid voor het monitoren van het risicomanagementbeleid belegd bij het Risico Committee. De leden van het Bestuur vormen samen met de manager Riskmanagement en de teammanager Compliance het Risico Committee van De Goudse. Het Risico Committee komt ieder kwartaal bijeen.

Audit & Risk Committee (ARC)

Het Audit & Risk Committee (ARC) bereidt de besluiten van de RvC voor op het gebied van financiële verslaggeving en interne beheersing en ondersteunt de RvC om erop toe te zien dat de verslaglegging aan de wettelijke eisen voldoet. Het ARC heeft een adviserende rol; de besluitvorming ligt bij de RvC. Tot de taken van de commissie behoren het houden van toezicht en het adviseren van het Bestuur over de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Een vertegenwoordiging van het RvC en het voltallig Bestuur vormt, samen met de manager Riskmanagement, de manager IAD en de teammanager Compliance, het ARC van De Goudse. Het ARC komt ieder kwartaal bijeen.

Solvency II Sleutelfuncties

De Goudse heeft vier sleutelfunctiehouders benoemd: risk, compliance, actuarieel en audit. Zij vormen een belangrijk onderdeel van de risicomanagementgovernancestructuur van De Goudse en rapporteren rechtstreeks aan het bestuur en het ARC.

Figuur 1: Solvency II-sleutelfuncties De Goudse.

Riskmanagement sleutelfunctie

De functiehouder Riskmanagement is verantwoordelijk voor een integraal en betrouwbaar inzicht in de beheersing van de belangrijkste risico's van De Goudse. Belangrijke activiteiten omvatten:

- ondersteunen en adviseren van Bestuur, management en medewerkers om risico's te beheersen;
- uitvoeren en/of faciliteren van activiteiten die bijdragen tot een hogere 'volwassenheid' van het risicomanagementsysteem van De Goudse;
- monitoren van en rapporteren over het integrale risicoprofiel en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid;
- monitoren en toetsen van beleidsdocumenten.

Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen en met andere risicomonitorende functies, zoals Compliance, de Interne Audit Dienst en de externe accountant. De functiehouder rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en de ARC. Dit gebeurt in een rapportage over de beheersing van risico's. De functiehouder Riskmanagement wordt ingevuld door de manager Riskmanagement

Compliance sleutelfunctie

De functiehouder Compliance is ervoor verantwoordelijk dat er integraal inzicht is in het geheel van maatregelen dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van wet- en regelgeving en van de interne procedures en gedragsregels om te voorkomen dat de integriteit en/of reputatie van De Goudse worden aangetast. Belangrijke activiteiten omvatten:

- inventarisatie en analyse van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur en management;
- gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan Bestuur en management over integriteits- en andere compliance - vraagstukken;
- monitoren van de uitvoering van wet- en regelgeving en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid en waar nodig aanbevelingen doen ter verbetering van die uitvoering;
- bewustwording creëren bij alle medewerkers over relevante regelgeving.

Het Bestuur van De Goudse is eindverantwoordelijk voor de naleving van alle wet- en regelgeving door De Goudse. De functiehouder Compliance is werkzaam in een door het Bestuur ingestelde onafhankelijke functie. De functiehouder adviseert over, faciliteert en ziet toe op de naleving van wet- en regelgeving. De functiehouder rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en de ARC. De rapportage gaat over de ontwikkelingen in regelgeving en andere relevante externe factoren, de belangrijkste compliancerisico's, de maatregelen die genomen moeten worden, of zijn, om de beheersing van die risico's te verbeteren en de voortgang van de werkzaamheden in het kader van de taken van de functie.

De functiehouder Compliance wordt ingevuld door de teammanager Compliance. Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen, de voorzitter van het Bestuur en andere risico monitorende functies, zoals Riskmanagement, Speciale Zaken, de Interne Audit Dienst en de externe accountant.

Actuariële sleutelfunctie en de Interne Audit sleutelfunctie

Deze functies worden toegelicht in de hoofdstukken B.5 en B.6.

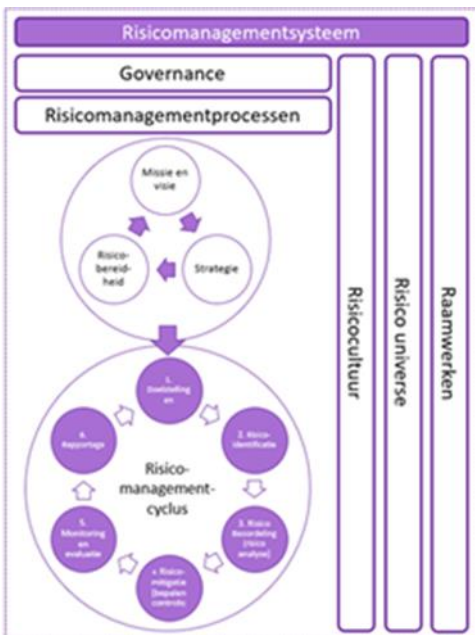
B.2 Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten

De Goudse actualiseert periodiek het beleid 'Geschiktheid en betrouwbaarheid'. Dit beleid biedt handvatten om vast te stellen of (kandidaat)medewerkers geschikt en betrouwbaar zijn voor hun functie en taken. Voor elke functie is duidelijk welke beroepskwalificaties, geschiktheids-, deskundigheids- en betrouwbaarheidseisen en werkervaring er nodig zijn.

B.3 Risicomanagementsysteem inclusief beoordeling van eigen risico en solvabiliteit

Risicomanagementsysteem

De Goudse heeft een uitgebreid risicomanagementsysteem. Hiermee worden financiële en niet-financiële risico's geïdentificeerd, geanalyseerd, geëvalueerd en beheerst en wordt ervoor gezorgd dat de solvabiliteitspositie van De Goudse adequaat is in relatie tot het risicoprofiel en de operationele omgeving. In onderstaande figuur zijn de componenten van het risicomanagementsysteem van De Goudse opgenomen.

Figuur 2: Risicomanagementsysteem

Raamwerken

In het Risicomanagementraamwerk, Risicobereidheidraamwerk en Beleidsraamwerk worden de belangrijkste strategieën, processen en rapportageprocedures beschreven die nodig zijn om risico's te onderkennen, te meten, bewaken en beheren, en daarover te rapporteren.

Risiko universe

Het risiko universe omvat alle risico's die van belang zijn voor een organisatie. Om het risicomanagementsysteem te structureren wordt het risiko universe onderscheiden in de risicocategorieën financieel (verzekeringstechnisch, niet-verzekeringstechnisch) en niet-financieel (strategisch, compliance, operationeel). Dit noemen we level 1. In onderliggend beleid, zoals in het OCRM-beleid, kunnen subrisicocategorieën (level 2) worden onderkend.

Op level 3 worden de feitelijke risico-omschrijving en de kans en impact van het risico gedefinieerd als uitkomsten van de risicomanagementcyclus die in verschillende risicomanagementprocessen worden uitgevoerd.

Risicocultuur

De risicocultuur vormt een 'soft' element binnen het risicomanagementsysteem, waarbij ook een belangrijke verantwoordelijkheid is weggelegd voor het Bestuur en het management van De Goudse wat betreft het uitdragen van de visie op integraal risicomanagement binnen De Goudse. Het risicodenken vormt een integraal onderdeel van de besluitvorming op zowel strategisch en tactisch als operationeel niveau, waarbij alle medewerkers de ruimte krijgen om risico's te signaleren, in te schatten en te monitoren.

Governance

De governance van het risicomanagementsysteem geeft inhoud aan een beheerste en integere bedrijfsvoering. De Goudse gaat daarbij uit van het 'three lines of defense'-principe. Het principe van drie verdedigingslinies draagt bij aan de versterking van de risicocultuur, aan het nemen van verantwoordelijkheid voor het managen van risico's en aan interne beheersing.

Risicomanagementprocessen

In alle risicomanagementprocessen worden één of meer stappen van de risicomanagementcyclus uitgevoerd. De risicomanagementcyclus is een continu proces voor het identificeren van de risico's die het bereiken van onze doelstellingen in de weg staan.

Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met de strategische doelstellingen van de organisatie en de risicobereidheid die is geformuleerd. Dit betekent ook dat risicomanagement onlosmakelijk verbonden is met de planning- en controlcyclus. Ieder jaar vindt een herijking van strategische doelstellingen plaats.

Dagelijkse beheersing

De teams Riskmanagement en Compliance houden toezicht op de beheersing van risico's in de dagelijkse bedrijfsvoering. Zij focussen daarbij op de prioriteiten die volgen vanuit de risicostrategie. De risicostrategie en prioriteiten zijn vertaald naar beleidsdocumenten per risicocategorie binnen het totale beleidsraamwerk van De Goudse. De risicobereidheid wordt vertaald naar, onder andere, kapitaalbeleid en risicobudgetten en -limieten. De budgetten en limieten dienen als basis voor de monitoring door het team Riskmanagement, waarop zo nodig wordt bijgestuurd. Daarnaast worden eventuele nieuwe of opkomende risico's geïdentificeerd, geanalyseerd en meegenomen in de monitoring van het algehele risicoprofiel.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

De Goudse voert een ALM-beleid (Asset Liability Management) als onderdeel van het beleggingsbeleid. In het ALM-beleid worden uitgangspunten geformuleerd over de manier waarop De Goudse invulling geeft aan de afstemming van de kasstromen uit beleggingen op de kasstromen uit de verzekeringsverplichtingen. Periodiek wordt een ALM-studie uitgevoerd om steeds een geactualiseerd inzicht te hebben in de beleggingen in relatie tot de verplichtingen. Per kwartaal wordt in de balansmanagement-rapportage deze matching gerapporteerd.

HERVERZEKERING

De risicobereidheid van De Goudse geldt als uitgangspunt voor het jaarlijkse prolongatieproces van de herverzekering en de af te sluiten herverzekeringscontracten. De bevindingen uit de meest recente ORSA over het risicoprofiel van De Goudse en de inzet van herverzekeringen als risicomitigerende maatregel worden hierbij meegenomen. Bij het toepassen van herverzekering gelden diverse randvoorwaarden op het gebied van governance, risicobeheersing en verslaglegging. Deze zijn vastgelegd in het herverzekeringsbeleid dat het kader vormt voor de Commissie Herverzekering en de Werkgroep Herverzekering, die verantwoordelijk zijn voor respectievelijk de samenstelling en de uitvoering van de herverzekeringsprogramma's.

Het doel van het herverzekeringsbeleid is om op een consistente en efficiënte wijze de interne richtlijnen voor toepassing van uitgaande herverzekering te beschrijven en vast te leggen. Hiermee wordt sturing en richting gegeven aan de vaststelling van het herverzekeringsprogramma en wordt bijgedragen aan de afweging tussen risico, rendement en kapitaal.

Risicomanagementclassificatie

De Goudse wordt blootgesteld aan verschillende soorten risico's. Binnen de Goudse wordt onderscheid gemaakt naar de volgende risicocategorieën:

- Financiële risico's: marktrisico, tegenpartij risico, verzekeringstechnisch risico.
- Niet-financiële risico's: strategisch risico, operationeel risico, compliance risico.

B.4 Interne controlesysteem

De risicomanagementorganisatie omvat het geheel aan governance en beleidsmaatregelen dat erop is gericht om alle risico's van De Goudse zo goed mogelijk te beheersen en te voorkomen dat de risicopositie, de winstgevendheid en de solvabiliteit van De Goudse in gevaar komen. De risicomanagementorganisatie is ingericht op basis van het 'Three lines of defence'-risicobeheersingsmodel.

'Three lines of defence'— risicobeheersingsmodel

Het 'Three lines of defence'-model heeft tot doel een degelijk bestuurskader te bieden voor financieel en niet-financieel risicobeheer. Hierbij zijn drie risicomanagementlagen gedefinieerd en geïmplementeerd, met verschillende rollen en uitvoerings- en toezichtverantwoordelijkheden.

Eerste verdedigingslinie

Het lijnmanagement heeft de primaire verantwoordelijkheid voor de beheersing van de risico's en is verantwoordelijk voor de vertaling van de risicostrategie naar de dagelijkse bedrijfsvoering/business. Met andere woorden: het lijnmanagement is verantwoordelijk voor haar eigen processen, het analyseren van de risico's in de gehele keten en het ontwikkelen en implementeren van controles om deze risico's te beheersen. Het lijnmanagement voorziet zelf het Bestuur van een rapportage over de risicobeheersing.

Tweede verdedigingslinie

De teams Riskmanagement en Compliance zijn verantwoordelijk voor het volgende:

- Inventariseren en analyseren van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur, directie en management.
- Gevraagd en ongevraagd advies geven aan Bestuur, directie en management over integriteits-, compliance- en andere risicovraagstukken.
- Ontwikkeling van beleid om risico's te beheersen en verkleinen en begeleiding van het operationeel management binnen hun specifieke risico- en controlegebied.
- Objectief en kritisch beoordelen van de uitvoerings-, management- en controleprocessen en coördinatie van de rapportage van risico's en controles door het businessmanagement (eerste linie).
- Zo nodig gebruikmaken van het escalatierecht met betrekking tot zakelijke activiteiten die volgens de teams Riskmanagement en Compliance leiden tot risico's die voor De Goudse onaanvaardbaar zijn.
- Bevorderen van risicobewustzijn binnen de lijnorganisatie.
- Tweedelijnsmonitoring.

De teams Risicomanagement en Compliance vertalen de risicobereidheid van het Bestuur naar methoden en beleidsrichtlijnen. Dit ter ondersteuning van, en het toezicht op, de controle van risico's door de eerste lijn. De tweede lijn is het geweten van de organisatie met betrekking tot deze risico's en controles.

Derde verdedigingslinie

De Interne Audit Dienst (IAD) biedt een onafhankelijke beoordeling van de interne beheersing van de risico's van De Goudse, zowel wat betreft de processen als de activa. Hieronder vallen ook de risicomanagementactiviteiten van zowel de eerste als de tweede verdedigingslinie. De IAD is actief als vangnet in de derde verdedigingslinie.

B.5 Interne auditfunctie

De functiehouder Interne Audit is verantwoordelijk voor een onafhankelijke, objectieve functie die zekerheid verschaft en adviesopdrachten uitvoert om de activiteiten van De Goudse te verbeteren. De functiehouder Interne Audit helpt De Goudse om haar doelstellingen te realiseren door met een systematische, gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van risicomanagement, risicobeheersing en governance te evalueren en te verbeteren. De functiehouder Interne Audit stelt jaarlijks in overleg met het Bestuur en de ARC een auditplan op dat is gebaseerd op een Goudsebrede, integrale risicoanalyse. Dit plan geeft een overzicht van de audit- en adviesopdrachten die de Interne Audit Dienst (IAD) gedurende het jaar zal uitvoeren. De IAD stelt op basis van de uitgevoerde werkzaamheden rapportages op en bespreekt die met het betrokken management en het Bestuur.

De functiehouder Interne Audit wordt ingevuld door de manager Interne Audit Dienst (IAD). De manager IAD rapporteert ten minste twee keer per jaar aan het Bestuur en de ARC over de voortgang en uitkomsten van het audit-jaarplan. Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen, de voorzitter van het Bestuur, de overige bestuursleden, de voorzitter

van de ARC en andere risicomonitorende functies, zoals Riskmanagement, Compliance, de externe accountant en De Nederlandsche Bank.

B.6 Actuariële functie

De Actuariële Functiehouders ondersteunt het management en het Bestuur van De Goudse, door controlerende en adviserende taken uit te voeren met als doelstelling te waarborgen dat:

- Solvency II technische voorzieningen juist worden vastgesteld;
- tarieven toereikend worden vastgesteld;
- het product- en acceptatiebeleid en de herverzekeringsregelingen in overeenstemming zijn met de risicobereidheid van De Goudse;
- de solvabiliteitspositie onder Solvency II toereikend is om toekomstige verliezen te kunnen opvangen;
- in de ORSA alle relevante risico's die verband houden met de strategische keuzes van De Goudse worden behandeld en de uitkomsten van de ORSA op de juiste manier worden geïnterpreteerd ten behoeve van de strategische besluitvorming.

De Actuariële functiehouders steunt daarbij op activiteiten en verantwoordelijkheden in de eerste lijn, het beleidsraamwerk en bijbehorende rapportages. De functiehouders valt onder de manager Riskmanagement en rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en de ARC. Daarbij legt de functiehouders alle vervulde taken en de resultaten daarvan vast. Ook geeft de functiehouders duidelijk alle eventuele tekortkomingen aan en doet de functiehouders aanbevelingen over de wijze waarop deze zouden moeten worden verholpen.

B.7 Uitbesteding

De Goudse heeft bepaalde taken uitbesteed aan externe partners. Uitbestedingen moeten een doelgerichte bijdrage leveren aan de strategie van De Goudse. Omdat De Goudse bij haar dienstverlening een hoog kwaliteitsniveau nastreeft, moet de kwaliteit van uitbesteede activiteiten aan haar normen voldoen. De Goudse heeft haar uitbestedingsproces gebaseerd op drie pijlers:

- Het uitbestedingsproces is ingericht en gedocumenteerd, en specifieke verantwoordelijkheden zijn belegd.
- Een risicoanalyse dient als basis om te komen tot een uitbestedingscontract. Voor het afsluiten van de contracten worden afspraken gemaakt over het gewenste niveau van dienstverlening.
- Gedurende de looptijd van uitbestedingen wordt de naleving van afspraken gemonitord op basis van service level agreements.

B.8 Overige informatie

Belangrijkste ontwikkelingen risicomanagement in 2020:

- In het eerste kwartaal van 2020 is wereldwijd de coronacrisis uitgebroken. Riskmanagement heeft separate risicoanalyses uitgevoerd met betrekking tot de gevolgen van de uitbraak en de acties die hierdoor ondernomen moesten worden. Deze analyse is minstens één keer per kwartaal uitgevoerd en met het bestuur en het ARC gedeeld en besproken.
- In 2020 heeft het Verbond van Verzekeraars aangekondigd frequenter te gaan toetsen op de naleving van zelfregulering. Het Verbond maakt onderscheid in Kerncodes Klantbelang, die getoetst worden door Stichting Toetsing Verzekeraars (STV), en procesmatige codes, die getoetst worden met een self-assessment.
- In 2020 heeft DNB verschillende themaonderzoeken uitgevoerd. Aanbevelingen zijn deels opgepakt; het restant wordt in 2021 opgevolgd.

Datakwaliteit

Ten behoeve van een beheerste en integere bedrijfsvoering is datakwaliteitsmanagement integraal onderdeel van de operationele bedrijfsvoering en verankerd als een formele functie in de organisatie. Datakwaliteitsmanagement is een organisatiebrede verantwoordelijkheid. Om dit te borgen zijn alle hiërarchische niveaus betrokken en is er Goudse breed een 'Datakwaliteitsofficer' benoemd in de 1e lijn. Datakwaliteit wordt zowel per dataketen als per onderdeel van de dataketen beheerst. Daartoe zijn er per dataketen verschillende data functionarissen benoemd met afzonderlijke verantwoordelijkheden.

De effectiviteit van het datakwaliteitsmanagement wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

C. Risicoprofiel

Vereist eigen vermogen

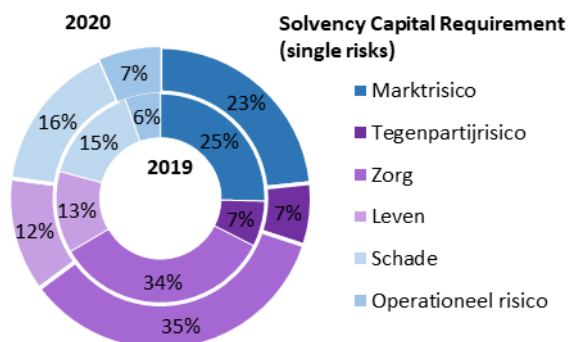
Het basis vereist vermogen (BSCR) en het vereist vermogen (SCR) worden vastgesteld met de standaardformule van de Solvency II-richtlijnen. De Goudse bepaalt de SCR op groepsniveau aan de hand van de consolidatiemethode.

SCR Groep	2020	2019
Marktrisico	87.854	90.408
Tegenpartijrisico	25.076	25.119
Zorg	130.789	120.961
Leven	46.197	45.113
Schade	61.299	54.659
Diversificatie	-128.301	-122.344
BSCR	222.913	213.914
Operationeel risico	24.667	19.355
LACDT	-35.476	-37.737
SCR	212.104	195.533

Opbouw SCR De Goudse N.V.

Verdeling SCR naar risicocategorie De Goudse N.V.

De SCR voor de groep is gestegen, met name door toename van de SCR voor Zorg, Schade en voor Leven, ondanks een afname van de SCR voor het Marktrisico.

Gevoeligheid SCR De Goudse N.V.

C.1 Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico op verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door een ondeugdelijke prijsstelling, inadequate aannames met betrekking tot de voorzieningen (bijvoorbeeld wat betreft sterfte, invaliditeit en revalidatie), toeval of door externe factoren, zoals catastrofes. Richtlijnen hiervoor zijn vastgelegd in beleid.

Bij het maken van schattingen voor verzekeringsverplichtingen wordt gebruikgemaakt van homogene risicogroepen:

Zaakschade

- Aansprakelijkheid Particulier
- Aansprakelijkheid Bedrijven
- Brand
- Inboedel
- Woonhuis
- Motorrijtuigen Casco
- Motorrijtuigen WA
- Ongevallen
- Transport
- Rechtsbijstand
- Inkomensbescherming
- Expats
- Reis
- ISIS
- Diverse geldelijke verliezen

Inkomen

- Verzuim
- AOV
- WIA
- WGA
- WAO

Leven

- Individuele verzekeringen in geld (niet winstdelend)
  - Kapitaal bij overlijden zonder stellige uitkering
  - Kapitaal bij leven zonder stellige uitkering
  - Gemengde verzekeringen
- Individuele verzekeringen in geld (winstdelend)
  - Kapitaal bij overlijden zonder stellige uitkering
  - Kapitaal bij leven zonder stellige uitkering
  - Kapitaal bij overlijden met stellige uitkering
  - Gemengde verzekeringen
  - Ingegane ouderdomspensioenen en lijfrenten
- Collectieve verzekeringen
  - Kapitaal bij overlijden zonder stellige uitkering
  - Ingegane ouderdomspensioenen en lijfrenten
  - Overlevingsrenten
- Beleggingsverzekeringen
- Spaarkasverzekeringen

In 2020 zijn bij de Zeeuwse twee nieuwe producten ontwikkeld: de paardenverzekering en de livestockverzekering. De dekkingen hiervan worden toegevoegd aan de betreffende branche proposities.

Grote verzekeringstechnische risico's zijn het kostenrisico en het vervalrisico. In het Levenbedrijf is het sterfterisico een belangrijk risico. Het sterfterisico wordt verkleind door het combineren van het kort- en langlevensrisico. Het langlevensrisico wordt ook beheerst door het voornamelijk afsluiten van verzekeringen met een beperkte looptijd. Het kortlevensrisico wordt primair beheerst met een excedent- en een catastrofe-herverzekeringscontract.

Specifieke risico's bij het schadebedrijf zijn het invaliditeitsrisico en het premie- en reserverisico. Beheersingsmaatregelen in het schadebedrijf richten zich primair op herverzekering, aanpassing van voorwaarden en de toepassing van experience rating.

SCR LEVEN

Het vereiste kapitaal is toegenomen door de overname van de portefeuille van BNP. Door de lagere rente en de nieuwe productie is het langlevensrisico toegenomen.

SCR Leven	2020	2019
Kort Leven	10.117	9.037
Lang Leven	19.267	16.410
Invaliditeit	896	1.135
Royement	10.385	7.611
Kosten	25.947	29.572
Catastrofe	6.541	4.357
Diversificatie	-26.956	-23.010
	46.197	45.113

SCR Leven De Goudse N.V.

SCR ZORG

Het vereiste kapitaal voor Zorg als Leven is gestegen. Dit komt zowel door portefeuillegroei als door aanpassingen aan kosten- en inflatieverwachtingen.

SCR Zorg	2020	2019
Zorg als Leven	65.464	61.829
Zorg als Schade	80.678	72.291
Catastrofe	12.091	13.769
Diversificatie	-27.444	-26.928
	130.789	120.961

SCR Zorg De Goudse N.V.

SCR SCHADE

Het vereist kapitaal voor Schade is gestegen. Dit komt voornamelijk door de stijging van het premierisico als gevolg van de toenemende verzekeringsportefeuille van de branches Motorrijtuigen, Brand en Aansprakelijkheid.

SCR Schade	2020	2019
Premie & reserve	58.646	46.679
Royement	5.421	1.934
Catastrofe	7.784	19.008
Diversificatie	-10.553	-12.962
	61.299	54.659

SCR Schade De Goudse N.V.

C.2 Marktrisico

Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en de volatiliteit van de marktprijzen van beleggingen, verplichtingen en financiële instrumenten. De marktrisico's waaraan De Goudse wordt blootgesteld hebben met name betrekking op de beleggingen voor eigen rekening en risico, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de beleggingen tegenover de verzekeringsverplichtingen en het eigen vermogen. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het marktriscobeleid. Andere relevante beleidsdocumenten zijn het beleggingsbeleid, het beleggingsmandaat en het liquiditeitsbeleid.

Conform het beleggingsmandaat 2019 is de exposure naar hypotheek en vastgoed verhoogd. Als gevolg van de rentedaling in 2019 zijn de risico's in de portefeuille verkleind. Om dat te bereiken is het volume in aandelen en bedrijfsobligaties afgebouwd. De belangrijkste marktrisico's waaraan De Goudse is blootgesteld zijn het vastgoedrisico, het spreadrisico en het aandelenrisico.

Het marktrisico is in 2020 gedaald, voornamelijk door het verlagen van het renterisico door de mismatch tussen beleggingen en verplichtingen te verkleinen. De belangrijkste marktrisico's waaraan De Goudse is blootgesteld zijn het spreadrisico, het vastgoedrisico en het aandelenrisico.

SCR Marktrisico Groep	2020	2019
Rente	3.988	14.421
Aandelen	21.160	19.234
Vastgoed	41.035	38.152
Credit spread	35.587	35.803
Valuta	429	273
Concentratie	0	0
Diversificatie	-14.346	-17.475
	87.854	90.408

SCR Marktrisico Goudse N.V.

Renterisico

Renterisico ontstaat door een 'mismatch' in kasstromen van rentegevoelige activa en passiva op de balans. De Goudse heeft in haar beleid opgenomen het renterisico en de duratiemismatch niet verder te laten oplopen, en zal bij een stijgende rente de mismatch geleidelijk reduceren. Het renterisico is gedaald door de daling van de rente en door het verlengen van de duratie van de beleggingen.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico is ten opzichte van 2019 per saldo ongeveer gelijk gebleven.

Spreadrisico

Spreads op zowel staats- als bedrijfsobligaties zijn het afgelopen jaar gemiddeld stabiel gebleven. Dit betekent ook dat de opbrengsten uit nieuwe beleggingen relatief laag zijn ten opzichte van het verleden. Om het spreadrisico niet verder te vergroten is De Goudse terughoudend ten aanzien van de aankoop van langlopende beleggingen. Voor de default-component in de spreads houdt De Goudse een voorziening aan die is afgeleid van de naar looptijd gewogen kans op faillissement van de onderliggende debiteur. Door de omvang van de beleggingsportefeuilles is de allocatie naar individuele debiteuren al snel aanzienlijk. Er zijn bandbreedtes gedefinieerd in het beleggingsmandaat om het concentratierisico te beperken.

C.3 Tegenpartij kredietrisico

Het tegenpartijrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als gevolg van onverwachte wanbetaling of verslechtering van de kredietwaardigheid van tegenpartijen van De Goudse, zoals herverzekeraars, polishouders, hypotheekfondsen en gevolmachtigden. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het tegenpartijrisicobeleid en zijn onder meer vertaald naar het beleggingsmandaat en het herverzekeringsbeleid.

Het tegenpartijrisico is ten opzichte van 2019 nauwelijks gewijzigd.

C.4 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico maakt geen onderdeel uit van de Solvency II-standaardformule waarmee het vereist eigen vermogen wordt vastgesteld. De Goudse beschouwt het liquiditeitsrisico als een beperkt risico. In het liquiditeitsbeleid zijn richtlijnen opgenomen voor de (gewenste) liquiditeitspositie en -prognose. Daarnaast is er een liquiditeitsplanning opgesteld om de kasstroommismatch operationeel te managen, waardoor het liquiditeitsrisico wordt beperkt.

Ultimo 2020 bedragen de liquide middelen EUR 111,2 mln. en de snel liquide te maken staatsobligaties met een hoge kredietwaardigheid (AAA en AA) EUR 948,4 mln. Daarnaast houdt De Goudse voor liquiditeitsdoeleinden kredietfaciliteiten aan bij Leven (EUR 15 mln.), bij Schade (EUR 25 mln.) en op groepsniveau (EUR 7 mln. ongecommitteerd).

C.5 Operationeel risico

Bij het operationeel risico gaat het om het risico op het lijden van verliezen of het niet behalen van de (organisatie)doelstellingen van De Goudse als gevolg van inadequate of falende interne processen, mensen, (IT-)systemen of externe gebeurtenissen. Richtlijnen om dit risico te beperken zijn vastgelegd in het operationeel en compliance-ricicomangementbeleid.

Het compliancerisico is het risico op wettelijke of regelgevende aanwijzingen (zoals sancties), financieel verlies of reputatieschade als gevolg van het niet naleven van wet- en regelgeving, richtlijnen, afspraken en gedragsregels die van toepassing zijn op de activiteiten van de organisatie of de medewerkers.

Het operationeel risico kan worden 'gemeten' aan de mate waarin de processen 'in control' zijn. Daarvoor heeft De Goudse een risicomangement raamwerk ingericht en worden daar binnen een aantal indicatoren gebruikt, zoals:

- De beschikbaarheid van actuele en complete procesdocumentatie (procesbeschrijvingen en bijbehorende Proces Control Matrices);
- De mate waarin steekproeven worden uitgevoerd;
- Het al dan niet hanteren van de procedure incidentmeldingen, gemeten als het aantal meldingen. In deze incidentenprocedure wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, security, IT performance, en facility services incidenten;
- De voortgang van de verwerking van de bevindingen naar aanleiding van onderzoeken van interne, maar ook externe partijen en/of toezichthouders;
- De mate waarin risico's buiten de risicobereidheid worden geaccepteerd door daartoe bevoegde functionarissen en de monitoring daarvan.

Het verlies als gevolg van operationele risico's is zover in het verleden is 'gemeten' op jaarbasis ruim binnen het kapitaalvereiste gebleven.

De hoogte van het vereiste kapitaal voor het operationeel risico is in 2020 beperkt gestegen ten opzichte 2019 als gevolg van groei van de verzekeringstechnische portefeuille.

C.6 Overig materieel risico

Strategische risico's zijn risico's die het behalen van de strategische doelstellingen in de weg staan. Om een inschatting te maken van de kans en mogelijke impact van deze risico's wordt aan het begin van de planning- en controlcyclus steeds een strategische risicoanalyse (SRA) georganiseerd.

Strategische/reputationele risico's worden ieder jaar geïdentificeerd en geanalyseerd door middel van de SRA (de kans en impact van de strategische/reputationele risico's wordt ingeschat m.b.v. expert opinies). Op basis van de inschatting van kans en impact wordt bepaald of aanvullende beheersmaatregelen nodig zijn.

Veranderende wet- en regelgeving worden door De Goudse ook als 'strategisch' beschouwd als zij mogelijk de gedefinieerde doelstellingen in de weg kunnen staan. Hieronder worden ook steeds wijzigende politieke uitgangspunten verstaan; de politiek heeft veel invloed op bijvoorbeeld de flex-markt en de stand van de rente.

C.7 Overige informatie

Niet van toepassing.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

Geconsolideerde balans Goudse N.V.

ACTIVA	Statutaire boekwaarde 2020	Herziene boekwaarde 2020	Solvency II Marktwaarde 2020
D.1.1 Immateriële vaste activa	38.087	38.087	-
Beleggingen			
D.1.21 Terreinen en gebouwen			
- voor eigen gebruik	18.631	18.631	18.631
- overige terreinen en gebouwen	10.295	10.295	10.295
- overige vastgoedbeleggingen	-	134.655	134.655
	28.926	163.581	163.581
D.1.22 Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen			
- groepsmaatschappijen en deelnemingen	5.572	5.572	5.572
<i>Overige financiële beleggingen</i>			
D.1.23 - aandelen	546.421	49.302	49.302
D.1.24 - obligaties	1.206.874	1.267.024	1.503.140
D.1.25 - vorderingen uit hypothecaire leningen	43.986	728.893	786.117
D.1.26 - vorderingen uit andere leningen	287.525	24.103	29.779
- deposito's bij kredietinstellingen	-	-	-
D.1.27 - polisbeleningen	194	198	198
	2.085.000	2.069.520	2.368.536
Depots bij verzekeraars	252	252	252
	2.119.750	2.238.925	2.537.941
D.1.28 Beleggingen voor risico van polishouders en spaarkasbeleggingen	494.977	494.977	494.977
D.1.3 Technische voorziening herverzekeringsdeel	-	300.460	325.558
D.1.4 Vorderingen			
<i>Vorderingen uit directe verzekering op</i>			
- verzekeringnemers	13.725	13.725	13.725
- tussenpersonen	5.463	5.463	5.463
<i>Vorderingen uit herverzekering</i>	10.884	10.884	10.884
<i>Overige vorderingen</i>	13.818	13.818	13.816
	43.890	43.890	43.888
D.1.4 Overige activa			
<i>Materiële vaste activa en voorraden</i>	4.233	4.233	4.233
<i>Liquide middelen</i>	111.181	111.181	111.181
	115.414	115.414	115.414
D.1.4 Overlopende activa			
<i>Lopende rente en huur</i>	18.468	-	-
<i>Overige overlopende activa</i>	104.362	3.657	3.657
	122.830	3.657	3.657
	2.934.948	3.235.410	3.521.435

PASSIVA	Statutaire boekwaarde 2020	Herziene boekwaarde 2020	Solvency II Marktwaarde 2020
Eigen vermogen	354.304	354.304	354.304
Aandeel derden	-	-	-
Groepsvermogen	354.304	354.304	354.304
<i>Marktwaardecorrecties debet</i>	-	-	286.025
<i>Marktwaardecorrecties credit</i>	-	-	-297.898
Achtergestelde schulden	79.351	79.351	79.351
Aansprakelijk vermogen	433.655	433.655	421.782
Technische voorzieningen			
<i>D2.21 Voor niet verdiende premies en lopende risico's</i>			
- bruto	35.714	35.714	-
- aandeel herverzekeraars	-3.300	-	-
	32.414	35.714	-
<i>D2.22 Voor levensverzekering</i>			
- bruto	1.192.123	1.192.123	1.435.104
- aandeel herverzekeraars	-5.477	-	-
	1.186.646	1.192.123	1.435.104
<i>D2.23 Voor te betalen schade / uitkeringen</i>			
- bruto	931.196	931.196	1.011.598
- aandeel herverzekeraars	-291.685	-	-
	639.511	931.196	1.011.598
<i>Voor winstdeling en kortingen</i>			
- bruto	237	237	235
	1.858.808	2.159.270	2.446.937
Technische voorzieningen voor spaarkassen en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen			
<i>D2.24 - bruto</i>	494.979	494.979	502.663
D3 Voorzieningen	11.438	11.438	13.982
Schulden			
<i>Schulden uit directe verzekering</i>	83.748	83.748	83.748
<i>Schulden uit herverzekering</i>	1.969	1.969	1.969
<i>Overige schulden</i>	32.299	32.299	32.299
	118.016	118.016	118.016
Overlopende passiva	18.052	18.052	18.055
	2.934.948	3.235.410	3.521.435

Balanspresentatie

Algemeen

De balans is opgesteld voor winstbestemming. Waardering vindt plaats in euro's. De waarde van activa en passiva in vreemde valuta's is omgerekend tegen de valutawisselkoersen op de balansdatum. De balanspresentatie vindt plaats tegen eenheden van EUR 1.000.

De statutaire boekwaardebalans betreft de balans zoals gepresenteerd in de jaarrekening van De Goudse. De waarderingsgrondslagen op statutaire grondslagen zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen volgens de RJ ("Dutch-GAAP").

De herziene boekwaardebalans betreft de balans op statutaire grondslagen, maar waarbij een aantal herrubriceringen hebben plaatsgevonden om de vergelijkbaarheid met de Solvency II balans te verbeteren.

De Solvency II marktwaardebalans betreft de balans op Solvency II waarderingsgrondslagen. De uitgangspunten voor de waardering van activa en passiva op Solvency II grondslagen zijn vastgelegd in artikel 75 van de Solvency II richtlijn 2009/138/EC en nader uitgewerkt in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 van de Gedelegeerde verordening EU 2015/35. Deze uitgangspunten zijn gehanteerd voor de Solvency II marktwaardebalanswaardering van De Goudse.

De Goudse bepaalt de marktwaardebalans op groepsniveau aan de hand van de Consolidatiemethode. Voor de marktwaardebalans op groepsniveau dient de geconsolideerde statutaire balans in de jaarrekening als basis. In deze balans worden alle intragroep transacties geëlimineerd.

Zoals vastgelegd in artikel 7 van de Gedelegeerde verordeningen waardeert De Goudse haar activa en passiva op basis van een continuïteitsaanneمة ("Going-concern-principe").

De balansen van de onder toezicht staande verzekeringsentiteiten Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. zijn opgenomen in bijlage D.1 en D.2.

Materialiteit

Uitgangspunt is dat de materialiteit van bepaalde informatie kleiner is al naar gelang het belang van een te nemen beslissing groter wordt. Met dit in het achterhoofd werkt De Goudse met een dynamische materialiteit, die gekoppeld is aan de SCR-ratio van een entiteit en voorzigtiger vastgesteld wordt als de SCR afneemt. Het is logisch om hier aan te sluiten bij de target- en interventieniveau's uit het kapitaalbeleid. Dat betekent dat er drie materialiteitsscenario's worden geïntroduceerd:

1. Basisscenario (2,0% afwijking op aanwezig en vereist vermogen bij een actueel SCR-ratio boven targetniveau) -> levert een bandbreedte op van +9% en -9% op de SII ratio.
2. Prudent scenario (1,5% afwijking op aanwezig en vereist vermogen bij een actueel SCR-ratio op of onder targetniveau) -> levert een bandbreedte op van +7% en -7% op de SII ratio.
3. Zeer prudent scenario (1,0% afwijking op aanwezig en vereist vermogen bij een actueel SCR-ratio op of onder interventieniveau) -> levert een bandbreedte op van +4% en -4% op de SII ratio.

Een ander uitgangspunt is dat de materialiteitsnorm per entiteit (Schade, Leven, Groep) wordt vastgesteld met een frequentie van 1 jaar op basis van de SCR-cijfers per jaarultimo in het afgelopen jaar.

Waarderingshiërarchie

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de reële waarde conform IRFS 13 'Fair value measurement', waarbij de waardering van de verschillende balansposten altijd op basis van de aangegeven waarderingshiërarchie plaatsvindt. De waarderingshiërarchie bestaat uit:

- Niveau 1 Onaangepaste genoteerde marktprijzen in actieve markten voor identieke activa en verplichtingen;
- Niveau 2 Genoteerde prijzen voor soortgelijke activa en verplichtingen in actieve markten of gegevens die gebaseerd zijn op of ondersteund worden door waarneembare marktgegevens;
- Niveau 3 Niet waarneembare gegevens voor het bepalen van de reële waarde van een actie of verplichting.

Voor balansposten, waarvoor geen reële marktwaarde kan worden vastgesteld op niveau 1 of niveau 2, wordt een materialiteitsgrens gehanteerd. Als de balanspost kleiner dan 1% van het balanstotaal is wordt de boekwaarde volgens de jaarrekening als uitgangspunt in de waarderingsgrondslag gehanteerd.

D1. Toelichting Activa

D1.1 Waarderingsgrondslagen Immateriële vaste activa

Statutaire grondslagen

Immateriële vaste activa worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen worden behaald, als De Goudse deze voordelen redelijk kan inschatten en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Immateriële vaste activa bestaan uit toekomstige winstmarges van aangekochte klant- en verzekeringsportefeuilles (portefeuillerechten), goodwill en software (inclusief bijkomende kosten).

Solvency II grondslagen

Onder de immateriële vaste activa valt de Value of Business Acquired (VOBA), goodwill en de geactiveerde software. Volgens de reële waarde bepaling worden deze tegen nihil gewaardeerd en worden de kosten bij verwerving direct ten laste of ten gunste van het resultaat gebracht.

D1.2 Waarderingsgrondslagen Beleggingen

Statutaire grondslagen

De balansposten "Terreinen en gebouwen" en "Aandelen en participaties in beleggingsfondsen" worden gewaardeerd tegen actuele waarde. De vastrentende beleggingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. In het schade- en levenbedrijf worden de beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. In de geconsolideerde balans worden deze groepsbeleggingen geëlimineerd.

Voor financiële instrumenten beoordeelt De Goudse op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt De Goudse de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Beleggingen die worden gehouden voor rekening en risico van polishouders van levensverzekeringen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Opbrengsten uit deze beleggingen, mutaties in de waardering en verkoopresultaten worden in eerste instantie ten gunste of ten laste gebracht van de technische rekening levensverzekering en daarna opgenomen onder wijziging technische voorzieningen.

Solvency II grondslagen

Alle beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Dit betekent dat in vergelijking tot de statutaire boekwaarde grondslagen een verschil ontstaat in de waardering van de vastrentende beleggingen.

D1.3 Waarderingsgrondslagen Technische voorzieningen herverzekeringsdeel

Statutaire grondslagen

Contracten die De Goudse N.V. heeft afgesloten met herverzekeraars en op grond waarvan De Goudse wordt gecompenseerd voor verliezen op afgesloten verzekeringscontracten, worden aangemerkt als herverzekeringscontracten.

Herverzekeringspremies, provisies en uitkeringen, evenals de technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten, worden op dezelfde wijze verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekeringen zijn afgesloten. Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen en de uitkeringen waartoe De Goudse uit hoofde van haar herverzekeringscontracten gerechtigd is, wordt in mindering gebracht op de bruto technische voorzieningen.

Solvency II grondslagen

Contracten die De Goudse heeft afgesloten met herverzekeraars en op grond waarvan De Goudse wordt gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringscontracten, worden aangemerkt als herverzekeringscontracten. De waarde van de activa uit hoofde van deze herverzekeringscontracten worden gepresenteerd onder technische voorzieningen herverzekeringsdeel, met uitzondering van de kortlopende vorderingen op herverzekeraars die onder Vorderingen op herverzekeraars worden gewaardeerd.

De marktwaarde van het herverzekerde deel van de technische voorzieningen voor levensverzekeringen wordt bepaald door het herverzekerde deel van de kasstromen tot aan de contractsgrens op basis van best estimate veronderstellingen vast te stellen. Bij de bepaling van de risicomarge wordt rekening gehouden met het tegenpartij risico met betrekking tot de herverzekerders. Voor het herverzekerde gedeelte van de technische voorzieningen voor schadeverzekeringen wordt zowel een schadevoorziening als premievoorziening aangehouden. Voor Zorg als Leven vindt alleen proportionele herverzekering plaats. Het herverzekeringsdeel van de technische voorziening is gelijk aan de best estimate bruto voorziening vermenigvuldigd met het herverzekeringspercentage.

D1.4 Waarderingsgrondslagen Overige activa

Statutaire grondslagen

De vorderingen en overlopende activa wordt gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Solvency II grondslagen

De vorderingen en overlopende activa wordt gewaardeerd tegen de kostprijs. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Herrubricering Lopende rente en huur en overlopende activa

Lopende rente en gevormde agiopotten op de vastrentende beleggingen worden ten behoeve van de vergelijkbaarheid in de herziene boekwaardebalans geherrubriceerd naar de balanspost Beleggingen.

Vorderingen op verzekeringsnemers en tussenpersonen

De vorderingen op verzekeringsnemers en tussenpersonen bestaan volledig uit verschuldigde al geprolongeerde verzekeringspremies. Vorderingen uit prolongatiepremie die op balansdatum nog niet verschuldigd zijn, worden in mindering gebracht op de Technische voorzieningen.

D1.5 Toelichting geconsolideerde balans activa en aansluiting met QRT S.02

2020

D1.21 Terreinen en gebouwen

statutaire boekwaarde	28.926
beleggingsfondsen in indirect vastgoed	134.655
herziene boekwaarde en solvency II marktwaarde	163.581
S.02.01.01 R0060 Vastgoed in eigen gebruik	18.631
S.02.01.01 R0080 Overig vastgoed	144.950
	163.581

2020

D1.23 Aandelen statutaire boekwaarde

herrubricering beleggingsfondsen in hypotheke	-362.464
herrubricering beleggingsfondsen in indirect vastgoed	-134.655
herziene boekwaarde en solvency II marktwaarde	49.302

D1.22 Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

	5.572
	54.874
S.02.01.01 R0100 Aandelen	13.389
S.02.01.01 R0180 Investeringsfondsen	41.485
	54.874

Aandelen type 1 Maturity markets	38.351
Aandelen type 2 Emerging markets	850
Aandelen Infrastructuurfondsen	7.453
Aandelen Strategische participaties	8.221
	54.874

De beleggingen in type 2 aandelen betreffen participaties in Emerging Market beleggingsfondsen. De beleggingen in strategische participaties betreffen ondermeer minderheidsdeelnemingen in verzekeringsbedrijven en schadeafwikkelingsbedrijven.

2020

D.1.24 Obligaties

statutaire boekwaarde (incl. voorziening)	1.206.874
opgelopen rente (lopende rente en huur)	18.464
agiopotten (overige overlopende activa)	41.686
herziene boekwaarde	1.267.024
marktwaardecorrectie	236.116
solvency II marktwaarde	1.503.140
S.02.01.01 R0140 Staatsobligaties	1.020.516
S.02.01.01 R0150 Bedrijfsobligaties	482.624
	1.503.140

Overzicht van obligaties naar landencategorie

2020

	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal
Nederland	8,2%	20,8%	29,0%
Andere lidstaten E.U.	11,1%	45,7%	56,8%
Overige landen	12,9%	1,3%	14,2%
	32,2%	67,8%	100,0%

Overzicht van obligaties naar ratingcategorie

2020

	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal
AAA	3,9%	35,9%	39,8%
AA	7,3%	27,0%	34,3%
A	17,1%	4,1%	21,2%
BBB	3,7%	0,7%	4,4%
Overig	0,2%	0,1%	0,3%
	32,2%	67,8%	100,0%

2020

D.1.25 Vorderingen uit hypothecaire leningen

statutaire boekwaarde (incl. voorziening) reguliere hypotheekportefeuille private personen	43.986
opgelopen rente (lopende rente en huur)	-
agiopotten (overige overlopende activa)	59.020
herrubricering WUH leningen in kader van spaarhypotheken	128.031
herrubricering spaarhypotheekportefeuille BNP	135.392
herrubricering beleggingsfondsen in hypotheke	362.464
herziene boekwaarde	728.893
marktwaardecorrectie	57.224
solvency II marktwaarde	786.117
S.02.01.01 R0250 Leningen en hypotheke aan private personen	786.117

D.1.26 Vorderingen uit andere leningen

statutaire boekwaarde (incl. voorziening)	287.525
opgelopen rente (lopende rente en huur)	-
agiopotten (overige overlopende activa)	-
herrubricering WUH leningen in kader van spaarhypotheken	-128.031
herrubricering spaarhypotheekportefeuille BNP	-135.392
herziene boekwaarde	24.103
marktwaardecorrectie	5.676
solvency II marktwaarde	29.779
S.02.01.01 R0260 Andere leningen en hypotheken	29.779

De vorderingen uit andere leningen na herrubricering van de WUH leningen en de BNP spaarhypotheekportefeuille bestaan voornamelijk uit onderhandse geldleningen aan derden.

D.1.27 Polisbeleningen

statutaire boekwaarde (incl. voorziening)	194
opgelopen rente (lopende rente en huur)	4
herziene boekwaarde	198
marktwaardecorrectie	-
solvency II marktwaarde	198
S.02.01.01 R0240 Polisbeleningen	198

D.1.28 Beleggingen voor risico polishouders

S.02.01.01 R0220 Beleggingen voor risico polishouders	494.977
---	---------

D1.4 Vorderingen uit herverzekering

De vorderingen uit herverzekering op Groepsniveau kunnen kleiner zijn dan de som van de solo's, omdat door consolidatie van vorderingen en schulden op herverzekeraars balansverschuivingen ontstaan.

D1.4 Overlopende activa

statutaire boekwaarde	122.830
herrubricering opgelopen rente (lopende rente en huur)	-18.468
herrubricering agiopotten vastrentende beleggingen	-100.705
herziene boekwaarde	3.657

Totaaloverzicht Waarderingsverschillen debetzijde herziene boekwaarde versus solvency II marktwaarde

	Herziene boek waarde	Markt waarde	
Immateriële vaste activa	38.087	-	-38.087
Obligaties	1.267.024	1.503.140	236.116
Vorderingen uit hypothecaire leningen	728.893	786.117	57.224
Vorderingen uit andere leningen	24.103	29.779	5.676
Technische voorziening herverzekeringsdeel	300.460	325.558	25.098
			286.027

D1.6 Ontwikkeling beleggingen gedurende boekjaar

2020

<i>Beleggingen</i>	Statutaire boekwaarde				
	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	19.060	2.988	-1.405	-2.012	18.631
overige terreinen en gebouwen	11.557	-	-754	-508	10.295
	30.617	2.988	-2.159	-2.520	28.926
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	4.728	1.186	-	-342	5.572
Aandelen en beleggingsfondsen	507.751	42.571	-7.681	3.780	546.421
Obligaties	1.168.180	214.180	-178.522	3.036	1.206.874
Vorderingen uit hypothecaire leningen	48.937	302	-5.359	106	43.986
Vorderingen uit andere leningen	154.378	150.602	-21.298	3.843	287.525
Deposito's bij kredietinstellingen	-	-	-	-	-
Polisbeleningen	193	4	-3	-	194
	1.879.439	407.659	-212.863	10.765	2.085.000

2020

<i>Beleggingen</i>	Herziene boekwaarde				
	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	19.060	2.988	-1.405	-2.012	18.631
overige terreinen en gebouwen	11.557	-	-754	-508	10.295
vastgoedbeleggingsfondsen	121.700	3.997	-	8.958	134.655
	152.317	6.985	-2.159	6.438	163.581
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	4.728	1.186	-	-342	5.572
Aandelen en beleggingsfondsen	41.427	21.165	-7.681	-5.609	49.302
Obligaties	1.206.362	242.097	-179.300	-2.135	1.267.024
Vorderingen uit hypothecaire leningen	183.346	214.227	-31.556	412	366.429
Hypotheekbeleggingsfondsen	344.624	17.409	-	431	362.464
Vorderingen uit andere leningen	19.972	4.846	-1.695	980	24.103
Deposito's bij kredietinstellingen	-	-	-	-	-
Polisbeleningen	193	4	-3	4	198
	1.795.924	499.748	-220.235	-5.917	2.069.520

Marktwaaarde

<i>Beleggingen</i>	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	19.060	2.988	-1.405	-2.012	18.631
overige terreinen en gebouwen	11.557	-	-754	-508	10.295
vastgoedbeleggingsfondsen	121.700	3.997	-	8.958	134.655
	152.317	6.985	-2.159	6.438	163.581
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	4.728	1.186	-	-342	5.572
Aandelen en beleggingsfondsen	41.427	21.165	-7.681	-5.609	49.302
Obligaties	1.415.587	242.097	-179.300	24.756	1.503.140
Vorderingen uit hypothecaire leningen	240.772	214.227	-31.556	210	423.653
Hypotheekbeleggingsfondsen	344.624	17.409	-	431	362.464
Vorderingen uit andere leningen	25.572	4.846	-1.695	1.056	29.779
Deposito's bij kredietinstellingen	-	-	-	-	-
Polisbeleningen	197	4	-3	-	198
	2.068.179	499.748	-220.235	20.844	2.368.536

Beleggingsresultaten (QRT S.09)	Dividend	Interest en huur	Gereal. resultaten	Ongereal. resultaten	Totaal
Vastgoed	2.993	568	466	5.971	9.998
Groepsmaatschappijen en deelnemingen				-300	-300
Aandelen en beleggingsfondsen	1.653		-2.291	-3.314	-3.952
Obligaties		31.769	5.430	19.325	56.523
Vorderingen uit hypothecaire leningen		10.868	-	195	11.063
Hypotheekbeleggingsfondsen	7.039			431	7.470
Vorderingen uit andere leningen		234		1.057	1.291
Deposito's bij kredietinstellingen		-			-
Polisbeleningen		4		-	4
	11.685	43.443	3.605	23.365	82.098
Beleggingen voor risico polishouders	21			38.867	38.888
	11.706	43.443	3.605	62.232	120.986

Beleggingsresultaten (herziene statutaire grondslagen)	Beleggings opbrengsten	Gereal. resultaten	Ongereal. resultaten	Totaal
Vastgoed	3.561	466	-2.986	1.041
Groepsmaatschappijen en deelnemingen			485	485
Aandelen en beleggingsfondsen	1.556	-1.038	-2.969	-2.451
Obligaties	29.445	5.430	253	35.128
Vorderingen uit hypothecaire leningen	15.046	-	106	15.152
Vorderingen uit andere leningen	4.207		30	4.237
Deposito's bij kredietinstellingen	-			-
Polisbeleningen	4			4
	53.819	4.858	-5.081	53.596
Beleggingen voor risico polishouders	21		38.867	38.888
	53.840	4.858	33.786	92.484

Beleggingen voor risico polishouders

De beleggingen voor risico van polishouders bestaan uit participaties in een aantal beleggingsfondsen met onderliggend beleggingen in diverse beleggingscategorieën. In de Solvency II rapportages en -berekeningen wordt het doorkijkprincipe toegepast op deze balanspost.

De beleggingen voor risico van polishouders bestaan uit de volgende risicocategorieën

Beleggingen die vallen onder Aandelenrisico type 1	332.626
Beleggingen die vallen onder Aandelenrisico type 2	4.460
Beleggingen die vallen onder Vastgoedrisico	17.710
Beleggingen die vallen onder Renterisico	140.181
	<u>494.977</u>

Aansluiting QRT formulier S 02.01 versus S 26.01

Solvency II marktwaarde Aandelenbeleggingen in balans	54.874
Basis Aandelenrisico type 1 zonder doorkijkprincipe beleggingen polishouders	38.350
Basis Aandelenrisico type 2 zonder doorkijkprincipe beleggingen polishouders	850
Basis Aandelenrisico strategische participaties zonder doorkijkprincipe	8.221
Basis Infrastructuurfondsen	7.453
	<u>54.872</u>
Basis Aandelenrisico type 1 doorkijkprincipe beleggingen polishouders	490.517
Basis Aandelenrisico type 2 doorkijkprincipe beleggingen polishouders	4.460
S.26.01.01 Basis aandelenrisico	<u>549.849</u>
Solvency II marktwaarde Vastgoedbeleggingen in balans	163.581
Basis Vastgoedrisico doorkijkprincipe beleggingen polishouders	494.977
S.26.01.01 Basis Vastgoedrisico	<u>658.558</u>
D.1.24 Obligaties	1.503.140
D.1.25 Vorderingen uit hypothecaire leningen	786.117
D.1.26 Vorderingen uit andere leningen	29.779
Af: Niet geschokte vorderingen uit andere leningen	-3.019
Solvency II marktwaarde Vastrentende beleggingen in balans	2.316.017
Renterisico doorkijkprincipe beleggingen polishouders	494.977
S.26.01.01 Basis renterisico	<u>2.810.994</u>

D2. Toelichting Technische voorzieningen

D2.1 Waarderingsgrondslagen Technische voorzieningen

Statutaire grondslagen

Leven

De voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen is bepaald volgens de zogeheten 'netto-methode' met gebruikmaking van de in de bedrijfstak gebruikelijke sterftegrondslagen. Dit boekjaar zijn geen aanpassingen in de overlevingstafel doorgevoerd. De hierbij gehanteerde intrestvoeten variëren van 0% tot 4% en zijn per product gebaseerd op de meest actuele tariefsrekenrente. In uitzondering hierop wordt bij verzekeringen die zijn gekoppeld aan een spaarhypothek een intrestvoet gehanteerd die gelijk is aan de hypotheekrente en wordt bij recente kapitaalverzekeringen tegen koopsom gereserveerd op de actuele rente op het moment van afsluiten.

Bij de producten Flexx Pensioen Garant en Goudse Opbouw Plan wordt gereserveerd volgens de zogeheten 'bruto-methode' met behulp van de universal-life methodiek: bruto premies worden periodiek toegevoegd aan de voorziening waaruit maandelijks risicopremies en kosten worden onttrokken.

De voorziening wordt, voor wat betreft het langlevensrisico, het arbeidsongeschiktheidsrisico en de toekomstige administratiekosten, bepaald op basis van de meest recente informatie, waardoor het langlevensrisico op voorzichtigte wijze in de bepaling van de voorziening is meegenomen.

De wiskundige voorziening voor het arbeidsongeschiktheids-risico is bepaald op basis van KAZO-grondslagen. De voorziening voor administratiekosten is bepaald volgens de inventarismethode, een actuariële techniek die tot een voorzichtigere vaststelling van de voorziening leidt. Op de voorziening worden de nog niet afgeschreven rentestandskortingen en de nog niet afgeschreven acquisitiekosten in mindering gebracht.

De verleende rentestandskortingen worden geactiveerd en volgens het verwachte patroon waarin deze kortingen worden terugverdiend ten laste van het resultaat gebracht. Individuele renteverzekeringen gesloten tot en met 2010 hebben een afschrijvingsduur van 9 jaar. Individuele renteverzekeringen gesloten vanaf 2011 hebben een afschrijvingsduur van 6 jaar en de afschrijvingsduur voor de individuele kapitaalverzekeringen is 12 jaar. De gehanteerde afschrijvingsmethode is annuïtair.

De voorziening voor winstdeling en kortingen heeft betrekking op gereserveerde bedragen van toekomstige aanspraken van verzekerden. Toerekening vindt in toekomstige jaren plaats, veelal door middel van bijschrijving op de verzekerde bedragen.

Schade

De voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's bestaat uit een voorziening onverdiende premies en een voorziening voor ontoereikende premies. De voorziening voor onverdiende premies is berekend naar evenredigheid voor de risicotermijn die aan het eind van het boekjaar nog niet is verstreken, onder aftrek van provisie. De voorziening voor ontoereikende premies betreft de schaden en kosten uit lopende verzekeringsovereenkomsten, die na afloop van het boekjaar kunnen ontstaan en niet gedekt worden door de voorziening voor onverdiende premies samen met de in volgende boekjaren nog te ontvangen premies. De voorziening voor ontoereikende premies wordt berekend als het verschil tussen verwachte toekomstige reële baten en lasten.

Voor zaakschade is de voorziening voor te betalen schaden vastgesteld aan de hand van taxatie van de schade die aan het eind van het boekjaar nog moet worden afgewikkeld. De vaststelling gebeurt voor grote schaden post voor post en voor kleine schaden op basis van een gemiddeld bedrag gebaseerd op ervaringscijfers. Er worden ook voorzieningen getroffen voor nog niet aangemelde schaden. Voor kosten in verband met schadebehandeling of schade-expertise wordt een afzonderlijke voorziening gevormd. Deze voorziening geeft een schatting van de kosten die zijn verbonden aan de toekomstige uitkeringen voor verzekerde gebeurtenissen die zich al hebben voorgedaan. Het vaststellen van een voorziening gaat gepaard met onzekerheden, waarbij onderbouwde schattingen en beoordelingen moeten worden gemaakt.

De voorziening voor arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld op basis van actuele grondslagen (rente, kosten, kansen) waardoor de voorziening prudent is. Wijzigingen in schattingen worden in het resultaat opgenomen in de periode waarin de schattingen zijn aangepast.

De schadevoorziening voor arbeidsongeschiktheids-verzekeringen is bepaald als de contante waarde van de verwachte uitkeringen, waarbij ook rekening is gehouden met onder andere wachttijden, reactiveringskansen, prijsindexatieverwachtingen en specifieke ervaringsgegevens. Daarbij wordt aangesloten bij de grondslagen die ook zijn gebruikt voor de tariefstelling en/of laatst geoffreerde tarieven. Hiervoor wordt voor de verschillende productgroepen gebruikgemaakt van AOV2000, KAZO1990, WAO1993, WAO1995, WAO1999 en WIA2014. Voor de WGA-eigenrisicoverzekering wordt de voorziening vastgesteld op basis van het Verbondsmodel (kansenstelsel 2019) zonder correctie. Bij Verzuim zijn de grondslagen vastgesteld op basis van onze

eigen portefeuille.

De IBNR-voorziening bij de WIA en WGA-eigenrisicoverzekering wordt afgeleid uit de risicopremie die afkomstig is uit de premie. De uitloop van de IBNR-voorziening vindt plaats op basis van een uitlooppatroon dat is vastgesteld op basis van meldingen WGA en WIA (zowel aantallen als bedragen).

De kortlopende schadevoorzieningen en de voorziening afwikkelingskosten worden niet contant gemaakt. De langlopende verzekeringsrisico's en de voorzieningen voor claims uit hoofde van AOV-dekking worden wel verdisconteerd.

De technische voorzieningen herverzekering zijn voor premies en schaden berekend aan de hand van normen die worden afgeleid van de herverzekeringscontracten die voor de betreffende branches gelden.

Als onderdeel van het voorzieningenbeleid van De Goudse wordt elk jaar een toereikendheidstoets uitgevoerd op de volledige schadeportefeuille. Als de resultaten van deze toereikendheidstoets aanleiding geven tot aanpassing van de schadevoorzieningen zijn deze aanpassingen in de resultaten verwerkt.

Solvency II grondslagen

De technische voorzieningen worden gewaardeerd volgens het marktwaarde-principe op basis van de Solvency II uitgangspunten, waarbij naast de in de alinea "Algemeen" genoemde richtlijnen ook gebruik is gemaakt van de door EIOPA uitgegeven Richtsnoeren voor de waardering van de technische voorzieningen Bos-14/166 NL.

Belangrijke verschillen met de statutaire boekwaarde grondslagen in de jaarrekening zijn onder meer:

- De eliminatie van prudentie in de vaststelling
- Het toepassen van contractsgrenzen (zie artikel 18 van de Gedelegeerde Verordening Solvency II 2015/35 en de aanvullende Richtsnoeren van EIOPA BoS-14/165); toekomstige winsten worden tot aan de contractsgrens meegenomen
- De voorgeschreven wijze van disconteren
- De berekening van een risicomarge

Voor de Solvency II berekeningen wordt gebruik gemaakt van de door EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur (RTS) inclusief en exclusief volatiliteitsaanpassing (VA) en inclusief Ultimate Forward Rate (UFR).

De risicomarge wordt vastgesteld conform de specificatie in het Solvency II standaard model: een cost of capital factor van 6% en discontering met de RTS inclusief UFR en exclusief VA. De risicomarge wordt per entiteit op totaalniveau bepaald op basis van de SCR's inclusief diversificatie tussen risico's en homogene risicogroepen.

D2.2 Waarderingsgrondslagen Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen en voor spaarkassen

Statutaire grondslagen

Deze voorziening is gelijk aan de waarde van de onderliggende beleggingen. Voor verzekeringen met gesepareerde beleggingen worden de voorzieningen op gelijke wijze berekend als voor verzekeringen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt.

Solvency II grondslagen

De vaststelling van technische voorziening voor verzekeringen voor rekening en risico van polishouders vindt op soortgelijke wijze plaats als vaststelling van de technische voorzieningen voor levensverzekeringen. Het toekomstige rendement van de beleggingsfondsen wordt daarbij gelijk verondersteld aan de risicovrije rente. Zie voor de overige aannames de toelichting onder technische voorzieningen voor levensverzekeringen.

D2.3 Toelichting geconsolideerde balans Technische voorzieningen en aansluiting met QRT S.02

2020

Technische voorzieningen

D2.21 Voor niet verdiende premies en lopende risico's		
statutaire boekwaarde		32.414
herrubricering herverzekeringsdeel technische voorziening		3.300
herziene boekwaarde		35.714
marktwaardecorrectie		-35.714
solvency II marktwaarde		-
D2.22 Voor levensverzekering		
statutaire boekwaarde		1.186.646
herrubricering herverzekeringsdeel technische voorziening		5.477
herziene boekwaarde		1.192.123
marktwaardecorrectie		242.981
solvency II marktwaarde		1.435.104
Voorziening voor winstdeling en kortingen		235
		1.435.339
S.02.01.01 R0650 Technische voorziening Leven		1.435.339
D2.23 Voor te betalen schade / uitkeringen		
statutaire boekwaarde		639.511
herrubricering herverzekeringsdeel technische voorziening		291.685
herziene boekwaarde		931.196
marktwaardecorrectie		80.402
solvency II marktwaarde		1.011.598
S.02.01.01 R0510 en R0610 Technische voorziening Schade		1.011.598
D2.24 Technische voorzieningen voor polishouders		
statutaire boekwaarde		494.979
herrubricering herverzekeringsdeel technische voorziening		-
herziene boekwaarde		494.979
marktwaardecorrectie		7.684
solvency II marktwaarde		502.663
S.02.01.01 R0690 Technische voorziening risico polishouders		502.663

D2.4 Toelichting Technische voorziening voor levensverzekeringen

De technische voorziening bedraagt ultimo 2020 EUR 1.933.475. In onderstaande tabel worden de beste schattingen, risicomarge en herverzekering per materiële branche getoond.

2020 x € 1.000	Individuele verzekeringen in geld (winstdelend)	Aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	Overige verzekeringen	Totaal
Beste Schatting	419.040	499.692	984.109	1.902.841
Risicomarge	8.075	2.971	24.116	35.162
TV 2020 bruto	427.115	502.663	1.008.225	1.938.003
Herverzekering	1	-0	-4.529	-4.528
TV 2020 netto	427.116	502.663	1.003.696	1.933.475

In onderstaande tabel zijn de vergelijkende cijfers over 2019 opgenomen.

2019 x € 1.000	Individuele verzekeringen in geld (winstdelend)	Aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	Overige verzekeringen	Totaal
Beste Schatting	407.581	481.620	744.794	1.633.995
Risicomarge	9.485	3.174	24.464	37.123
TV 2019 bruto	417.066	484.794	769.258	1.671.118
Herverzekering	-8	-3	-5.259	-5.270
TV 2019 netto	417.058	484.791	763.999	1.665.847

De technische voorziening Leven is ten opzichte van vorig jaar gestegen door de overname van de portefeuille van BNP en de daling van de rente. Daarnaast is de stijging veroorzaakt door koersontwikkelingen.

Discontering en bepaling risicomarge

De best estimate voorzieningen worden berekend door de verwachte toekomstige kasstromen te disconteren op basis van de door EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur inclusief volatiliteitsaanpassing en Ultimate Forward Rate. De totale technische voorziening is gelijk aan de best estimate verhoogd met een risicomarge. Voor de berekening van de risicomarge wordt gebruik gemaakt van de rentetermijnstructuur inclusief Ultimate Forward Rate en exclusief volatiliteitsaanpassing. De berekeningen worden uitgevoerd per homogene risicogroep en vervolgens samengeteld, rekening houdend met diversificatievoordelen. Voor elk jaar wordt de SCR met het CoC% vermenigvuldigd en contant gemaakt met de voorgeschreven risicovrije basisrentes.

Sterfte

Tweejaarlijks wordt de best estimate sterfte opnieuw beoordeeld. De laatste beoordeling is eind 2019 uitgevoerd op basis van de sterfterealisatie van 2014 t/m 2019Q2. Prognosetafel AG2018 van het Actuarieel Genootschap (AG) vormde daarbij het uitgangspunt. In 2021 zal opnieuw een sterfteonderzoek worden uitgevoerd. Voor de sterfte wordt prognosetafel AG2020 gehanteerd, de meest recent gepubliceerde AG prognosetafel.

Onnatuurlijk verval

Tweejaarlijks wordt getoetst in hoeverre de aannames met betrekking tot het onnatuurlijk verval aansluiten bij de realisatie. De laatste toets is eind 2019 uitgevoerd op basis van de realisaties van 2014 t/m 2019Q2. In 2021 zal opnieuw een vervalonderzoek worden uitgevoerd.

Kosten

De Goudse Levensverzekeringen N.V heeft als doelstelling om de kostenontwikkeling zo veel mogelijk de ontwikkeling van de krimpende portefeuille te laten volgen. Daarbij wordt met behulp van een kostenmodel de verwachte toekomstige uitloop van de kosten op basis van de best estimate uitloop van de portefeuille bepaald. In 2020 zijn de kostenaannames gebaseerd op het middellange termijnplan (MTP) en niet meer op de realisatie van het afgelopen jaar zoals voorheen. Daarnaast is kostensynergie toegepast door een deel van de operationele kosten en overheadkosten toe te rekenen aan de overgenomen portefeuille van de Leidsche.

Contractgrens

De eis met betrekking tot de contractgrens wordt meegenomen. De voorwaarden bij het Anw product kunnen periodiek worden aangepast. Dit betekent dat het overgrote deel van de portefeuille in de actieven fase een uitloop van maximaal drie tot vijf jaar kent. In de uitkeringsfase is de uitloop tot de einddatum van het contract (de AOW leeftijd). Bij de overige producten is de contractgrens gelijk aan de einddatum van de verzekering. Ook bij herverzekering wordt een contractgrens toegepast. Wanneer de resterende contractduur korter dan twaalf maanden is wordt van verlenging uitgegaan.

Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen

De vaststelling van technische voorziening voor verzekeringen voor rekening en risico van polishouders vindt op soortgelijke wijze plaats als de vaststelling van de technische voorzieningen voor levensverzekeringen. Het toekomstige rendement van de beleggingsfondsen wordt daarbij gelijk verondersteld aan de risicovrije rente.

Verskil in grondslag tussen jaarrekening en Solvency II

In de Solvency II rapportage zijn andere waarderingsgrondslagen toegepast dan in de statutaire jaarrekening.

Balanspost	Jaarrekening	Solvency II
Individuele verzekeringen in geld (winstdelend)	286.063	427.116
Aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	494.979	502.663
Overige verzekeringen	900.819	1.003.696
Totaal	1.681.861	1.933.471

Verschillen waarderingsgrondslagen Technische voorziening Leven 2020

In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen nader toegelicht.

Grondslag	Jaarrekening	Solvency II
Discontering	Discontering vindt plaats op de rentevoet zoals deze in de tarifiering is gebruikt.	Discontering vindt plaats op de risicovrije rente termijnstructuur na aftrek van kredietafslag en inclusief de volatiliteitsaanpassingen en UFR
	Voor verzekeringen tegen actuele rente wordt bij benadering gedisconteerd tegen de actuele rente door op de berekende voorziening op basis van een veilige rekenrente de geactiveerde rentestandkorting in mindering te brengen.	
Sterftegrondslagen	De gehanteerde sterfte is gelijk aan de sterfte zoals deze in de tarifiering is gebruikt. Voor direct ingaande lijfrente is voor oudere producten de voorziening herrekend naar recentere grondslagen.	De gehanteerde sterfte is gelijk aan de BE-sterfte
Kosten en kosteninflatie	De reservering vindt overwegend plaats op netto grondslagen aangevuld met een kostenvoorzieningen.	In de reservering is de BE-ontwikkeling van de daadwerkelijke bedrijfskosten betrokken
Onnatuurlijk verval	De reservering vindt plaats zonder rekening te houden met kansen op onnatuurlijk verval.	In de reservering wordt rekening gehouden met BE-kansen voor onnatuurlijk verval
Premie	Splitsing premie in onverdiende premie en verdiende premie.	Geschreven premie

Verschillen waarderingsgrondslagen Technische voorziening Leven

D2.5 Toelichting Technische voorziening voor schadeverzekeringen

In onderstaande tabel staan de technische voorziening per Solvency II groep per ultimo 2020 en per ultimo 2019 weergegeven.

2020 (X€ 1000)	Beste Schatting	Risicomarge	TV 2020 bruto	Herverzekering	TV 2020 netto
Algemene aansprakelijkheid	37.998	2.113	40.111	-10.264	29.847
Brand en andere schade aan zaken	32.335	1.110	33.445	-4.126	29.319
Diverse geldelijke verliezen	938	38	976	31	1.007
Hulpverlening	808	39	847	21	868
Inkomensbescherming	108.612	4.887	113.499	-185	113.314
Luchtvaart, zee en transport	121	8	128	0	128
Medische kosten	3.285	69	3.354	-9	3.345
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	90.039	3.777	93.816	-14.138	79.678
Motorrijtuigen casco	1.272	43	1.315	543	1.858
Rechtsbijstand	4.478	78	4.556	9	4.565
Zorg als Leven	689.711	29.839	719.550	-292.913	426.638
Totaal	969.596	42.002	1.011.598	-321.030	690.569

2019 (X€ 1000)	Beste Schatting	Risicomarge	TV 2019 bruto	Herverzekering	TV 2019 netto
Algemene aansprakelijkheid	31.673	1.557	33.230	-7.395	25.835
Brand en andere schade aan zaken	31.988	1.438	33.426	-5.233	28.193
Diverse geldelijke verliezen	851	30	881	24	905
Hulpverlening	928	33	961	26	987
Inkomensbescherming	91.401	4.394	95.794	-154	95.641
Luchtvaart, zee en transport	247	10	257	0	257
Medische kosten	3.510	67	3.576	248	3.824
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	78.190	3.422	81.612	-11.261	70.351
Motorrijtuigen casco	3.241	50	3.291	172	3.463
Rechtsbijstand	3.828	142	3.970	8	3.978
Zorg als Leven	586.840	27.152	613.992	-253.166	360.826
Totaal	832.695	38.295	870.990	-276.730	594.260

De grootste mutaties van de technische voorzieningen per Solvency II groep worden besproken.

Inkomensbescherming

De voorziening is met EUR 18 mln. gestegen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de impact van Corona op de voorzieningen.

Motorrijtuigen WA

De voorziening is EUR 10 mln. gestegen. Dit wordt met name veroorzaakt een groeiende portefeuille in combinatie met een verlaagde rentetermijnstructuur.

Zorg als Leven

De voorziening stijgt met EUR 66 mln. Deze stijgt wordt met name veroorzaakt door economische aannamewijzigingen.

Sterfte

Bij Zorg als Leven wordt de sterftetafel GBM 2000-2005 gehanteerd.

Schadevoorziening

Bij het bepalen van de schadevoorziening wordt voor Schade een combinatie gebruikt van de volgende modellen:

- De combinatie van Additieve methode en Chain Ladder
- Generalized Linear Model (GLM)

De nominale voorziening wordt bepaald met de combinatie van de additieve methode en de chain ladder methodiek, de verdeling van de kasstromen m.b.v. GLM.

Combined ratio

Voor Schade is geen kansstelsel van toepassing zoals bij Leven en Zorg als Leven. Daarom wordt de premievoorziening niet post voor post uitgerekend, maar wordt op basis van historische cijfers de combined ratio geschat.

De bruto combined ratio bestaat uit de volgende componenten:

- Schaderatio
- Provisiepercentage
- Kostenpercentages

Verskil in grondslag tussen jaarrekening en Solvency II

In de Solvency II rapportage zijn andere waarderingsgrondslagen toegepast dan in de statutaire jaarrekening. In onderstaande tabel staan beide voorzieningen per Solvency II groep weergegeven.

Balanspost	Jaarrekening	Solvency II
Algemene aansprakelijkheid	30.183	29.847
Brand en andere schade aan zaken	37.361	29.319
Diverse geldelijke verliezen	1.247	1.007
Hulpverlening	919	868
Inkomensbescherming	120.192	113.314
Luchtvaart, zee en transport	183	128
Medische kosten	4.128	3.345
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	78.339	79.678
Motorrijtuigen casco	5.419	1.858
Rechtsbijstand	3.772	4.565
Zorg als Leven	390.182	426.638
Totaal	671.925	690.569

De voorziening op de jaarrekening is EUR 19 mln. hoger dan volgens de Solvency II grondslagen. Dit komt door de lage rentestand en wordt gecompenseerd met de overwaarde op de beleggingen van EUR 37 mln.

In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen tussen de berekening van de voorziening op de jaarrekening en de Solvency II voorziening nader toegelicht.

Grondslag	Jaarrekening	Solvency II
Discontering	Discontering vindt plaats op de rentevoet zoals deze in de tarifiering is gebruikt.	Discontering vindt plaats op de risicovrije rente termijnstructuur na aftrek van kredietafslag en inclusief de volatiliteitsaanpassingen en UFR.
Invalidatie-, Revalidatie- en Sterftegrondslagen	De gehanteerde grondslagen zijn gelijk aan de grondslagen zoals deze in de tarifiering zijn gebruikt.	De gehanteerde grondslagen worden op een best estimate grondslag bepaald
Contractgrens	De contractgrens is gelijk aan de periode waaroever de klant premie vooruit heeft betaald.	De contractgrens loopt tot de periode dat de Goudse de premie kan wijzigen of het contract kan opzeggen.

D3. Toelichting Overige passiva

D3.1 Overige voorzieningen

Statutaire grondslagen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen als De Goudse een uit het verleden voortvloeiende verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling ervan een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting gemaakt kan worden. Bij het bepalen van de hoogte van de voorzieningen worden inschattingen gemaakt met betrekking tot de omvang en het tijdstip van toekomstige kasstromen.

Belastinglatenties worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en passiva volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde. De berekening van de latente belastingvorderingen en belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die gelden op het einde van het verslagjaar of tegen de tarieven die gelden in de komende jaren, voor zover al bij wet vastgesteld.

Latente belastingvorderingen uit hoofde van verrekenbare verschillen en beschikbare voorwaartse verliescompensatie worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee verliezen kunnen worden gecompenseerd en verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut. Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Solvency II grondslagen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen als De Goudse een uit het verleden voortvloeiende verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling ervan een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting gemaakt kan worden. Bij het bepalen van de hoogte van de voorzieningen worden inschattingen gemaakt met betrekking tot de omvang en het tijdstip van toekomstige kasstromen.

Op Solvency II grondslagen wordt een extra belastinglatentie op de Solvency II balans opgenomen voor alle marktwaardecorrecties.

D3.2 Overige passiva

Statutaire grondslagen

De schulden en overlopende passiva wordt gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Schulden uit directe verzekeringen worden op de balans opgenomen zodra zij verschuldigd zijn.

Solvency II grondslagen

De schulden en overlopende passiva wordt gewaardeerd tegen de kostprijs.

D3.3 Toelichting geconsolideerde balans Overige passiva en aansluiting met QRT S.02

2020

D3 Overige voorzieningen

Belastinglatentie	7.196
Overige personeelsverplichtingen	2.166
Overige voorzieningen	2.076
	<u>11.438</u>

De looptijd van de voorziening Belastinglatentie is overwegend langer dan één jaar.

Bij de bepaling van de belastinglatentie is rekening gehouden met de toekomstige belastingtariefswijzigingen. De latentie is berekend met een tarief van 25,0%.

statutaire boekwaarde	11.438
Herrubricering BW belastinglatentie	-
Correctie belastinglatentie Solvency II balans	2.544
solvency II marktwaarde	<u>13.982</u>

S.02.01.01 R0750 en R0780 Voorzieningen	13.982
---	--------

Totaaloverzicht Waarderingsverschillen creditzijde herziene boekwaarde versus solvency II marktwaarde

	Herziene boek waarde	Markt waarde	
Technische voorzieningen voor niet verdiende premies	35.714	-	-35.714
Technische voorzieningen Leven	1.192.123	1.435.104	242.981
Technische voorzieningen Schade	931.196	1.011.598	80.402
Technische voorzieningen voor polishouders	494.979	502.663	7.684
Overige voorzieningen	11.438	13.982	2.544
			<u>297.897</u>
Eigen vermogen			
Boekwaarde	433.655	433.655	
Marktwaardecorrecties debet		286.025	
Marktwaardecorrecties credit		-297.898	
	<u>433.655</u>	<u>421.782</u>	-11.873

D4. Alternatieve waarderingsmethoden

De Goudse hanteert geen alternatieve waarderingsmethoden dan elders in dit hoofdstuk toegelicht.

D5. Overige toelichtingen

Groepsbeleggingen

Goudse Schadeverzekeringen N.V. heeft een interne lening verstrekt aan Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V. van EUR 8.758, met een looptijd tot 2023. De rentevergoeding bedraagt 3,0%.

Goudse Levensverzekeringen N.V. heeft een interne lening verstrekt aan Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V. van EUR 2.677, met een looptijd tot 2023. De rentevergoeding bedraagt 3,0%.

Goudse Levensverzekeringen N.V. heeft een interne lening verstrekt aan Assurantiemaatschappij Hollandia anno 1924 N.V. van EUR 2.500, met een looptijd tot 2021. De rentevergoeding is variabele en bedraagt de 1 maands-euribor met een opslag van 1%.

Achtergestelde schulden

De Goudse N.V. heeft achtergestelde leningen die onderdeel uitmaken van het eigen vermogen.

Tier 2 achtergestelde schuld	69.372
Tier 3 achtergestelde schuld	9.979
	<hr/> 79.351

Tier 2 achtergestelde schuld

Beginstand	69.288
Verwervingen	-
Afschrijving agio/disagio	84
	<hr/> 69.372

Tier 3 achtergestelde schuld

Beginstand	9.958
Afschrijving agio/disagio	21
	<hr/> 9.979

De Tier 2 achtergestelde schuld bestaat uit een verworven financiering in 2015 en een verworven financiering in 2019. De in 2015 verworven achtergestelde schuld heeft een nominale waarde van EUR 50,0 mln. De in 2019 verworven achtergestelde schuld heeft een nominale waarde van EUR 20,0 mln. De leningen zijn volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van De Goudse N.V., inclusief de schulden van dochtermaatschappijen. De lening uit 2015 loopt tot 6 november 2025 tegen een intrestpercentage van 7,25% en wordt einde looptijd volledig afgelost. De lening uit 2019 loopt tot 19 december 2029 tegen een intrestpercentage van 4,75% en wordt einde looptijd volledig afgelost.

De Tier 3 achtergestelde schuld betreft een verworven financiering in 2016. De verworven achtergestelde schuld heeft een nominale waarde van EUR 10,0 mln. De lening is volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van De Goudse N.V., inclusief de schulden van dochtermaatschappijen. De lening loopt tot 28 december 2021 tegen een intrestpercentage van 3-maands EURIBOR met een opslag van 6,10%-punt en wordt einde looptijd volledig afgelost.

Voorwaardelijke verplichtingen

Solvency II regelgeving

In artikel 9 van de gedelegeerde verordeningen tot aanvulling van Richtlijn 2009/138/EG (= Solvency II richtlijn) wordt bepaald dat verzekeringsondernemingen activa en passiva opnemen conform de internationale standaarden voor jaarrekeningen, mits deze standaarden consistent zijn met de in artikel 75 van de Solvency II richtlijn beschreven waarderingsbenadering. Dit betreft het waarderen van activa en passiva op marktwaarde. In artikel 11 wordt aangegeven dat verzekeringsondernemingen ook voorwaardelijke verplichtingen van materieel belang opnemen als passiva. De waarde van de verplichting en is gelijk aan de verwachte contante waarde van de toekomstige kasstromen (art. 14).

RJ 252

In RJ252 wordt het opnemen van voorzieningen op de balans behandeld. In artikel 252.201 wordt vermeld dat uitsluitend een voorziening wordt opgenomen indien op balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De rechtspersoon heeft een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting; en

- Het is waarschijnlijk dat dit leidt tot een uitstroom van middelen; en
- Er kan een betrouwbare inschatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Een in artikel 252.208 genoemd voorbeeld van een niet in de balans opgenomen verplichting is een tegen de rechtspersoon door een derde wegens geleden schade ingediende claim waarvan de toekenning onwaarschijnlijk is, of waarvan de toekenning waarschijnlijk is maar het te betalen bedrag met onvoldoende betrouwbaarheid kan worden vastgesteld.

IAS 37

In de IFRS regelgeving wordt de opname van voorzieningen behandeld in IAS 37. In artikel 37.14 geeft IFRS aan dat een voorziening moet worden opgenomen op de balans als:

- Een entiteit een actuele verplichting uit een zich al voltrokken voorval heeft; en
- Het waarschijnlijk is dat er een uitstroom van middelen gaat plaatsvinden om te voldoen aan de verplichting; en
- Een betrouwbare inschatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Als aan deze voorwaarden niet wordt voldaan, wordt er geen voorziening gepassiveerd.

Aannamedocument

De Goudse stelt een aannamedocument op, waarin de uitgangspunten voor het vaststellen van de marktwaarde (toets)voorziening en het verzekeringstechnische risico worden beschreven, zoals deze zijn gehanteerd bij het tot stand komen van het interne actuariële rapport.

Voor Leven is in het aannamedocument extra toelichting opgenomen over de best estimate waarde van de technische voorzieningen voor en na schok en indien van toepassing over de toegepaste methode voor de waardering van toekomstige winstdelingsverplichtingen. Voor Schade is deze informatie in aparte documentatie beschikbaar.

Het aannamedocument wordt bij de indiening van de RSR meegestuurd aan DNB, maar maakt geen onderdeel uit van de openbare rapportage.

Actuarieel rapport 2020

De Goudse maakt ten behoeve van diverse Solvency II berekeningen gebruik van actuariële modellen. De wijze waarop De Goudse invulling geeft aan het waarborgen van de juiste werking van deze modellen wordt beschreven in het actuariële rapport.

Een samenvatting van het actuariële rapport 2020 wordt bij de indiening van de RSR meegestuurd aan DNB, maar maakt geen onderdeel uit van de openbare rapportage.

Ontvangen en verstrekte garanties en zekerheden

Ontvangen zekerheden

Inzake herverzekeringscontracten zijn zekerheden ontvangen ter grootte van EUR 73,6 mln. in de vorm van gedeponeerde obligaties die niet tot het economische eigendom behoren.

Gestelde zekerheden

De verzekeringsmaatschappijen van De Goudse zijn aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Als gevolg daarvan betaalden deze maatschappijen hun aandeel in de herverzekeringspremie en overige kosten en staan zij garant voor hun aandeel in het eigen risico van de eerste layer.

Gebeurtenissen na balansdatum

De Goudse N.V. heeft op 24 februari 2021 een Restricted Tier 1-obligatie voor een bedrag van EUR 20 miljoen geplaatst via private placement in Europa. De obligatie is genoteerd aan de Open Market van de beurs in Frankfurt (Freiverkehr).

Op 19 maart 2021 is de Verklaring van geen bezwaar (VVGB) ontvangen van De Nederlandse Bank voor de overname van de Leidsche Verzekering Maatschappij N.V.

In maart 2021 heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. een belang verworven van 30% in VCSW B.V. voor een bedrag van EUR 5 miljoen.

Met ingang van 1 januari 2021 heeft VLC & Partners B.V. de portefeuillerechten overgenomen van Buro Merks Consultancy. De koopsom hiervan bedraagt EUR 3,8 mln., die in 2021 is betaald. Per 1 januari 2021 is tevens 51% van de aandelen in Van Luin Assurantiën overgenomen voor een bedrag van EUR 2,7 mln. Tot slot is in februari 2021 Westenburger overgenomen voor circa EUR 14,5 mln.

E. Kapitaalbeheer

E1. Eigen vermogen

Het tegenover de vereiste solvabiliteit staande aanwezige vermogen en de SCR-ratio van De Goudse N.V. ziet er als volgt uit:

	2020	2019
Aanwezig en vereist vermogen		
<i>Aanwezig vermogen op Solvency II grondslagen</i>		
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	421.782	454.466
Toegezegd dividend	-4.447	-8.772
Correctie aandeel derden	-174	-242
Aanwezig vermogen	417.161	445.452
Solvabiliteitskapitaalvereiste op Solvency II grondslagen	212.104	195.533
Solvabiliteitsratio Solvency II	196,7%	227,8%
De Correctie aandeel derden betreft de effecten van marktwaardecorrecties in de deelneming Anker Insurance		
Aanwezig vermogen op boekwaardegrondslagen	433.655	423.497
Herwaardering immateriële vaste activa	-38.087	-31.608
Herwaardering vastrentende beleggingen	299.018	272.252
Herwaardering technische voorzieningen herverzekerd	25.096	-5.319
Herwaardering technische voorzieningen bruto	-295.354	-191.928
Belastinglatentie	-2.546	-12.428
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	421.782	454.466
<i>Tiering indeling</i>		
Tier 1	342.431	375.220
Tier 2	69.372	69.288
Tier 3	9.979	9.958
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	421.782	454.466

Onderdeel van het Tier 1 kapitaal betreffen financieringspreferente aandelen ad EUR 28 mln. Voor dit deel van het kapitaal wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling.

De 'andere aftrek' ad EUR -147 in 20209 betreft een correctie in de NVM-waardering van de deelneming in Anker Insurance N.V. vanwege de eliminatie van Immateriële vaste activa.

De tiering van het vermogen valt ruim binnen de grenzen die hieraan worden gesteld in de Solvency II-regelgeving.

Bij de solo-entiteiten bestaat het vermogen uit Tier-1 en Tier 3 -kapitaal. Voor de groep bestaat het vermogen voor 81% uit Tier-1-kapitaal (EUR 342 mln.), inclusief de financieringspreferente aandelen, die tot 2025 geïnclassificeerd worden als restricted Tier-1-vermogen (EUR 28 mln.). De achtergestelde leningen uit 2015 en 2019 zijn Tier-2-vermogen (EUR 69 mln.). De achtergestelde lening uit 2016 is Tier-3-vermogen (EUR 10 mln.).

De solvabiliteitsgegevens van het schade- en levenbedrijf zijn als bijlage opgenomen in bijlage E.1.1 en bijlage E.1.2.

E2. Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

Methodiek van berekening vereiste solvabiliteit (SCR)

Algemeen

Het vereist vermogen (SCR) wordt vastgesteld met behulp van de Standaardformule van de Solvency II richtlijnen.

Standaardformule Solvency II

De Solvency II Standaardformule bestaat uit een aantal risicomodules waarvan de uitkomsten stapsgewijs tot één enkele kapitaalvereiste worden geaggregeerd. De uitkomst van een risicomodule wordt in de meeste gevallen bepaald door een voorgeschreven scenario door te rekenen op de balans van de verzekeraar. De uitkomst van de module is de daling van het eigen vermogen van de verzekeraar als gevolg van het scenario. Daarnaast zijn er ook enkele modules waarvan de uitkomst uit een expliciete rekeninstructie volgt, de zogeheten factor-gebaseerde aanpak.

Vervolgens worden de uitkomsten van alle risicomodules stapsgewijs geaggregeerd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van correlaties die de samenhang tussen verschillende risicomodules tot uiting brengen. Deze correlaties geven – simpel gezegd – een inschatting hoe waarschijnlijk het is dat verschillende risico's tegelijkertijd optreden. Wanneer risico's altijd tegelijkertijd zouden optreden, dienen de uitkomsten van de modules bij elkaar opgeteld te worden om de kapitaalvereiste te bepalen. Wanneer risico's niet tegelijkertijd optreden, is er sprake van diversificatie van risico's en valt de kapitaalvereiste lager uit dan de optelsom van de modules.

De belangrijkste modules worden gevormd voor marktrisico (beleggingen), levensverzekering, zorgverzekering en schadeverzekering. Deze modules bestaan zelf ook weer uit submodules. Bij marktrisico wordt daarbij afzonderlijk gekeken naar interest, aandelen, vastgoed, (bedrijfs)obligaties en vreemde valuta. Verder is er een module die te hoge concentratie van beleggingen bij een enkel bedrijf of instelling als risico onderkent. Bij levensverzekering worden de diverse drijfveren van het risico, zoals langlevens, roeyement en kosten, apart in beeld gebracht.

Naast voorgaande modules is er nog een module voor tegenpartij kredietrisico, waarin het risico op verliezen als gevolg van het in gebreke blijven van tegenpartijen en debiteuren van De Goudse wordt verantwoord. Conform de gedelegeerde verordening wordt onderscheid gemaakt in 2 types tegenpartijrisico, waarbij het onderscheid wordt bepaald door het feit of de tegenpartij wel of niet een kredietrating heeft. Onder de type 1 exposures vallen de vorderingen op herverzekeraars en banken, onder de type 2 exposures vallen vorderingen uit hoofde van hypothecaire leningen en vorderingen op verzekeringsnemers en tussenpersonen.

Voor het catastroferisico zijn er branche-specifiek voorgeschreven scenario's waarvan de uitkomsten ook stapsgewijs worden geaggregeerd.

Bovenop de geaggregeerde uitkomst van de voorgaande risicomodules wordt nog een factor-gebaseerde uitkomst voor operationeel risico aan de kapitaalvereiste toegevoegd en mag er onder voorwaarden rekening worden gehouden met het verliesabsorberend vermogen van belastingen.

Gehanteerde methode SCR op Groepsniveau

De Goudse bepaalt de SCR op groepsniveau aan de hand van de Consolidatiemethode. Naast de SCR van de verzekeringsbedrijven worden de marktrisico's in de overige (niet verzekerings-) bedrijven meegenomen in de SCR berekening op groepsniveau.

Rentecurve

Vanaf maart 2015 wordt een rentecurve gebruikt die door EIOPA maandelijks gepubliceerd wordt. Dit betreft een rentecurve inclusief en exclusief VA (beide inclusief UFR).

Verliesabsorberend vermogen van belastingen

In de SCR berekening wordt rekening gehouden met het verliesabsorberend vermogen van uitgestelde belastingen. Aan uitgestelde belastingvorderingen in een post schok balans wordt echter alleen een waarde toegerekend wanneer het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winsten beschikbaar zullen zijn die kunnen worden aangewend voor de uitgestelde belastingvordering, rekening houdend met de wettelijke termijnen van achterwaartse en voorwaartse verliescompensatie van ongebruikte fiscale tegoeden. In een post schok situatie wordt tevens rekening gehouden met de managementacties die noodzakelijk zijn om de SCR ratio weer op peil te krijgen.

Pas als de volledige incasseerbaarheid van een actieve belastinglatentie aannemelijk is kan de afslag van het verliesabsorberend vermogen van belastingen in de SCR berekening volledig meegenomen worden. Bij twijfels over de volledige incasseerbaarheid, wordt een correctie toegepast op de afslag van het verliesabsorberend vermogen van belastingen in de SCR berekening. Voor meer informatie wordt verwezen naar onderdeel E6 (overige informatie).

Aangepast going concern principe

Bij de SII berekeningen is per eind 2016 op basis van een aangepast going concern (AGC) principe gerekend. Aangezien De Goudse te maken heeft met een krimpende levenportefeuille zijn de kostenveronderstellingen op going concern basis niet meer realistisch. Bij de berekening van de technische voorzieningen wordt per eind 2016 met het AGC principe gerekend, dat beter aansluit bij de toekomstige ontwikkeling van de levenportefeuille.

Toekomstige nieuwe productie

Bij de bepaling van toekomstige bedrijfskosten die in de marktwaarde berekening worden gebruikt is rekening gehouden met toekomstige nieuwe productie.

Volatility adjustment (VA)

In de berekeningen wordt een volatiliteitsaanpassing toegepast. De VA is een opslag op de risicovrije rente die verband houdt met de kredietopslagen in de markt en de faillissementskans. De VA wordt door de EIOPA gepubliceerd. Voor het toepassen van de VA is geen expliciete toestemming van de toezichhouder nodig. Eén van de vereisten voor het toepassen van de VA is het kwantificeren van de impact van het vervallen van de VA.

Door de VA wordt de RTS verhoogd, daardoor daalt de waarde van de technische voorzieningen van de verplichtingen waardoor het eigen vermogen op marktwaarde toeneemt. De VA heeft geen impact op de risicomarge omdat bij bepaling van de risicomarge de VA buiten beschouwing moet worden gelaten. De SCR voor de verzekeringstechnische risico's daalt met name bij risico's die verder in de toekomst liggen (zoals langlevens- en kostenrisico). Doordat de VA geen invloed heeft op de waarde van de beleggingen, verandert de match tussen beleggingen en verplichtingen.

Ultimate forward rate (UFR)

De rentetermijnstructuur (RTS) wordt vanaf het last liquid point (20 jaar voor de euro curve) verhoogd zodat de eenjaars forward rate gedurende de convergentie periode (van 40 jaar) convergeert naar de UFR (van 3,75%). De UFR wordt toegepast omdat de financiële markten voor langere looptijden onvoldoende (betrouwbare) informatie geven en is gebaseerd op het verwachte lange termijn niveau van rente en inflatie. Omdat de UFR niet direct de coupon van obligaties beïnvloedt en omdat de UFR zou kunnen worden aangepast, wordt de impact van de UFR bepaald.

De UFR verhoogt de RTS vanaf 20 jaar en heeft uitsluitend betrekking op de verplichtingen (en de winstdelingsoptie). Door de UFR daalt de waarde van de technische voorzieningen waardoor het eigen vermogen op marktwaarde toeneemt. De SCR voor verzekeringstechnische risico's daalt met name bij die risico's die verder in de toekomst liggen (zoals langlevens- en kostenrisico).

Matching adjustment (MA)

Er wordt geen matchingopslag toegepast.

Methodiek van berekening Minimaal solvabiliteitsvereiste (MCR)

Leven

Het minimum kapitaalvereiste wordt berekend als een lineaire functie van de volgende variabelen:

- Beste schatting voor gegarandeerde uitkeringen voor verzekeringen met winstdeling,
- Beste schatting voor toekomstige discretionaire uitkeringen voor verzekeringen met winstdeling,
- Beste schatting voor aan indexen en beleggingen gekoppelde verzekeringen,
- Beste schatting voor alle overige verzekeringen,
- Totaal risicokapitaal.

Het minimum kapitaalvereiste bedraagt minimaal 25% en maximaal 45% van het solvabiliteitskapitaalvereiste. De absolute ondergrens bedraagt EUR 3,7 mln.

Schade

De MCR wordt per Solvency II groep uitgerekend en is gelijk aan een percentage (alfa) van de best estimate voorziening plus een percentage van (beta) van de geboekte premie na herverzekering. De totale MCR is gelijk aan de optelsom van de MCR van alle groepen.

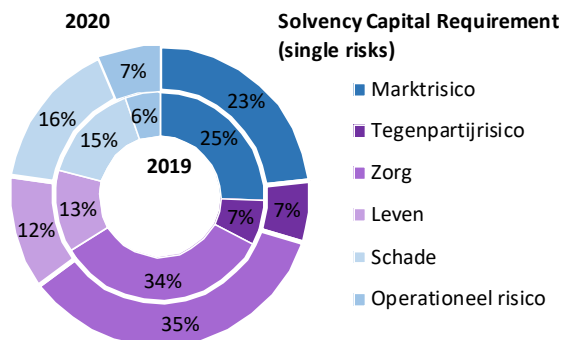
Vereiste solvabiliteit

Het basis vereist vermogen (BSCR) en het vereist vermogen (SCR) worden vastgesteld met de standaardformule van de Solvency II-richtlijnen. De Goudse bepaalt de SCR op groepsniveau aan de hand van de consolidatiemethode.

De vereiste solvabiliteit van De Goudse N.V. ziet er als volgt uit:

SCR Groep	2020	2019
Marktrisico	87.854	90.408
Tegenpartijrisico	25.076	25.119
Zorg	130.789	120.961
Leven	46.197	45.113
Schade	61.299	54.659
Diversificatie	-128.301	-122.344
BSCR	222.913	213.914
Operationeel risico	24.667	19.355
LACDT	-35.476	-37.737
SCR	212.104	195.533

Opbouw SCR De Goudse N.V.

Gevoeligheid SCR De Goudse N.V.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,75%), de volatility adjuster (VA, 7 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

De MCR van De Goudse N.V. bedraagt ultimo 2020 EUR 103.149, wat een MCR ratio van 348% oplevert. De MCR in het levenbedrijf bedraagt EUR 27.396 (ratio 379%) en in het schadebedrijf EUR 75.753 (ratio 369%).

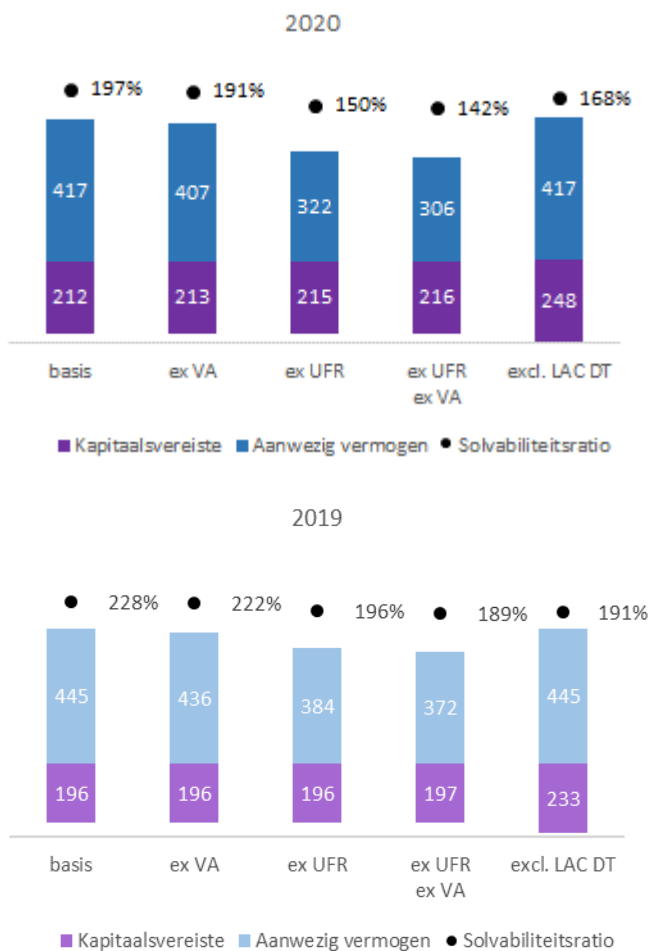
Verliesabsorberend vermogen belastingen (LACDT)

De hoogte van de afslag in verband met belasting (LACDT) op de SCR-berekening wordt jaarlijks vastgesteld. Onderbouwing vindt plaats op basis van de Solvency II-balanspositie voor en na schok, de carry back, het verwachte toekomstige resultaat na schok en de mate waarin winsten en verliezen door de schok fiscaal te verrekenen zijn. De onderbouwing wordt gemaakt op

basis van de marktwaardecijfers ultimo boekjaar. Het vastgestelde LACDT-percentage is eind 2020 voor het schadebedrijf 12,5% (2019: 17,5%) en voor het levenbedrijf 17,5% (2019: 12,5%).

Gevoeligheden

Door toename van de SCR en afname van het aanwezige vermogen is de SCR-ratio ten opzichte van 2019 gedaald. De impact van het vervallen van de UFR (ex-UFR) is toegenomen door de lagere rente.

De solvabiliteitsratio is gevoelig voor veranderingen van de rente en het vervallen van de UFR. Door daling van de rente is deze gevoeligheid toegenomen (2020: 55%-punt, 2019: 39%-punt). Ook als geen rekening wordt gehouden met de VA- en UFR-opslag ligt de solvabiliteitsratio van De Goudse boven het interventieniveau van 165%.

E3. Ondermodule aandelenrisico

De Goudse N.V. maakt geen gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd.

E4. Verschillen Standaardmodel en intern model

De Goudse N.V. maakt geen gebruik van interne modellen.

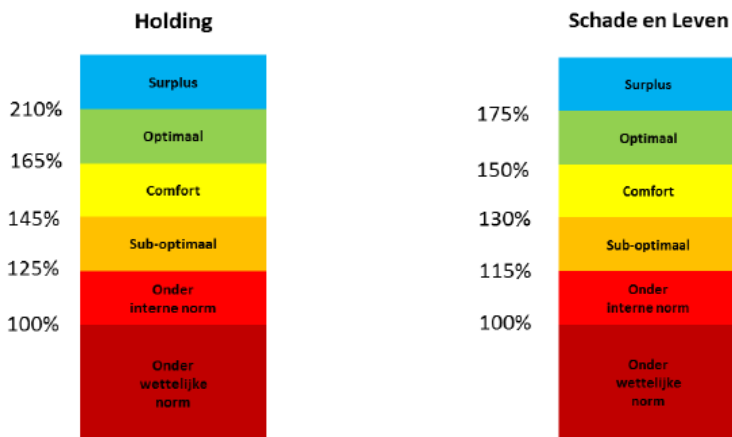
E5. Kapitaalbeleid bij niet naleving kapitaalvereiste

De Goudse streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de organisatie. Het kapitaalmanagement omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen van, beheersen van en toezicht houden op de aanwezige en vereiste solvabiliteit. De Goudse wil te allen tijde voldoen aan de eisen met betrekking tot kapitaal die door de wet worden gesteld. Daarbij geldt dat De Goudse een familiebedrijf is en dat ook graag wil blijven.

De doelstelling van het kapitaalbeleid is tweeledig. Enerzijds moet het kapitaalbeleid ervoor zorgen dat altijd een solide kapitaalbasis per entiteit wordt behouden of hersteld kan worden, ook als bepaalde stressscenario's zich voordoen. Anderzijds draagt het kapitaalbeleid bij aan het bereiken van de strategische doelstellingen, in overeenstemming met de gedefinieerde risicobereidheid.

Het kapitaalbeleid is erop gericht om overtollig kapitaal van de dochtermaatschappijen effectief in te zetten. Als overtollig kapitaal niet op korte termijn gebruikt wordt in de dochtermaatschappij is het effectiever om dit kapitaal in de holding aan te houden om strategische mogelijkheden te creëren. Het aanhouden van kapitaal in de holding heeft als voordeel dat het eenvoudiger is om het benodigde kapitaal in te zetten waar de investeringen worden gedaan. Bovendien kan deze buffer worden ingezet bij mogelijke stresssituaties in de dochtermaatschappijen. Daarom heeft De Goudse in het kapitaalbeleid een bovengrens benoemd waarbij een surplus ontstaat.

De solvabiliteitseisen hebben de volgende niveaus:

De interne norm bedraagt op groepsniveau 125% en op solo niveau 115%. Deze interne norm ligt boven de 100%, onder andere door de volgende overwegingen:

- het ontbreken van enkele risico's, zoals model-, reputatie-, en strategisch risico, in de standaardformule;
- verhoogde volatiliteit in de vermogenspositie op Solvency II-grondslagen;
- uitkomsten van een uitgevoerde benchmarkvergelijking op basis van marktgegevens.

Voor de groep is het interventieniveau op 145% en het targetniveau op 165% vastgesteld. Voor de solo-entiteiten is het interventieniveau 130% en het targetniveau op 150%. De interventielimiet is gekozen omdat vanaf dit niveau nog voldoende mogelijkheden zijn om tijdig bij te sturen voordat de interne norm wordt overschreden.

De solvabiliteitseisen zijn bepaald aan de hand van de risicobereidheidsverklaring zoals vastgesteld door het Bestuur. Deze solvabiliteitseisen zijn opgesteld op groepsniveau en zijn vertaald naar de solvabiliteitseisen van Schade en Leven. De solvabiliteitseisen zijn gebaseerd op de geldende SII wet- en regelgeving inclusief UFR en VA. In rapportages worden de solvabiliteitsposities zowel inclusief als exclusief UFR en VA weergegeven. In de besluitvorming wordt rekening gehouden met het effect van de UFR en VA.

Naast solvabiliteitseisen onder SII regelgeving heeft De Goudse ook solvabiliteitseisen gedefinieerd onder een economisch raamwerk. Hierbij worden de volgende aanpassingen gemaakt ten opzichte van de SII regelgeving.

- Het last liquid point (LLP) wordt gesteld op 30 jaar, (waar dit in SII regelgeving op 20 jaar ligt).
- De UFR wordt op 2% gesteld, welke bereikt wordt na een convergentieperiode van 40 jaar. Hiermee wordt het convergentiepunt 70 jaar (SII kent ook een convergentieperiode van 40 jaar).

- Op het eigen vermogen wordt een correctie gemaakt indien sprake is van een grote afwijking (under- of overshoot) is ten opzichte van een Goudse beleggingsportefeuille specifieke VA.
- Waardering van VLC wordt gesteld op de EBITDA van het meest recent afgesloten boekjaar maal een multiplier van 8.

De solvabiliteit onder het Goudse economisch raamwerk wordt gezien als overdrachtswaarde. Hierbij is van belang dat de verplichtingen jegens polishouders gewaarborgd zijn. Met andere woorden bij een overdracht hoeft door de kopende partij geen bijstorting van kapitaal plaats te vinden. Daarom wordt als interne norm 0% gehanteerd. Indien de solvabiliteit onder deze interne norm uitkomt zullen maatregelen worden getroffen, vergelijkbaar met de maatregelen die worden getroffen indien de solvabiliteit onder SII regelgeving onder de betreffende interne norm uitkomt.

Economische solvabiliteit	Realisatie 2020
Groep	204%
Schade	157%
Leven	108%

De Goudse heeft trigger-events gekoppeld aan de interne solvabiliteitsniveaus. In een gebied tussen bepaalde solvabiliteitsniveaus gelden verschillende soorten managementacties.

In haar kapitaalbeleid heeft De Goudse beschreven welke managementacties worden ondernomen als de SCR ratio onder een bepaald niveau zakt. Hiervoor wordt onderstaande tabel als basis gehanteerd:

Trigger event	maatregelen	Beoogd effect	Streeftermijn
Daling naar gele zone tussen interventieniveau en <i>targetniveau (comfort)</i>	Zie managementacties	Duurzaam boven target niveau	Geen vaste termijn
Daling naar oranje zone tussen interne norm en interventieniveau (<i>sub-optimaal</i>)	Zie managementacties	Duurzaam boven interventie niveau	2 – 4 jaar
Daling naar rode zone (<i>onder interne norm</i>)	Zie managementacties	Duurzaam boven interne norm	1 – 2 jaar
Daling onder wettelijke norm	Zie managementacties	Duurzaam boven wettelijke norm	0 – 1 jaar (wettelijk)
Stijging naar blauwe zone (<i>surplus</i>)	Zie managementacties	Bepalen doel van surplus	Geen vaste streeftermijn

De hieronder beschreven managementacties per trigger event zijn te onderscheiden in directe en directe kapitaal aanvullingen en het verminderen van risico's. Ook de tijdslijnen en de potentiële impact waarin deze managementacties gerealiseerd kunnen zijn verschillen. De Goudse houdt hier rekening mee bij het uitvoeren van de managementactie. De ingezette managementacties hangen af van de context van de overschrijding van een niveau. Daarnaast speelt ook de oorzaak van de overschrijding van een niveau een belangrijke rol in de keuze voor bepaalde managementacties.

Niveau	Holding	Schade/Leven
Surplus	<ul style="list-style-type: none"> • Inkoop eigen aandelen • Risicoprofiel wijzigen • Portefeuille-overname • Strategische overname • Aflossen niet-tier-1 kapitaal 	<ul style="list-style-type: none"> • Extra dividend uitkeren aan holding • Inkoop eigen aandelen • Risicoprofiel wijzigen • Portefeuille-overname
Optimaal	<ul style="list-style-type: none"> • Geen actie vereist 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen actie vereist
Comfort	<ul style="list-style-type: none"> • Intensifieer monitoring en analyse van kapitaalpositie • Stel minder kritieke projecten uit • Reduceer marktrisico (holding) • Reduceer dividuutkeringen op 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensifieer monitoring en analyse van kapitaalpositie • Stel minder kritieke projecten uit • Verbeter/versterk hedgingstrategie • Reduceer dividuutkeringen • Reduceer marktrisico

Niveau	Holding	Schade/Leven
	gewone aandelen	
Sub-optimaal	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgeven hybride kapitaal • Stel meer kritieke projecten uit • Verkoop niet-winstgevende of non-core bedrijfsonderdelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Breid herverzekering uit • Stel meer kritieke projecten uit • Vraag kapitaal aan holding • Reduceer overige kosten • Premieverhogingen
Onder interne norm / wettelijke norm	<ul style="list-style-type: none"> • Reduceer personeelskosten • Stel couponbetalingen op achtergestelde leningen uit • Stel het betalen van coupon op fin. prefs. uit • Verkoop winstgevende bedrijfsonderdelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Heroverweeg/stop new business • Reduceer winstdelingen waar mogelijk • Start verkoop portefeuilles • Reduceer personeelskosten • Reduceer uitkeringen aan polishouders waar mogelijk • Pas en-bloc clauses toe waar mogelijk

E6. Overige informatie

Ontwikkeling SCR

SCR verloop op groepsniveau					huidig	vorig	mutatie
	Goudse Schade	Goudse Leven	Overige entiteiten	Diversificatie	Goudse N.V.	Goudse N.V.	
SCR TOTAAL	168.339	60.880	6.602	-23.717	212.104	195.533	16.571
BSCR	174.547	66.447	8.803	-26.884	222.913	213.914	8.998
SCR Operationeel risico	17.841	7.346	-	-520	24.667	19.355	5.312
<i>Correctie ivm winstdeling/belasting</i>	<i>-24.048</i>	<i>-12.914</i>	<i>-2.201</i>	<i>3.688</i>	<i>-35.098</i>	<i>-37.737</i>	<i>2.639</i>
SCR Marktrisico	49.005	34.029	5.687	-868	87.854	90.408	-2.554
Marktrisico rente	1.278	2.710	-	-	3.988	14.421	-10.434
Marktrisico aandelen	11.614	8.290	1.594	-338	21.160	19.234	1.926
Marktrisico vastgoed	23.203	13.439	4.393	-	41.035	38.152	2.883
Marktrisico credit spread	20.426	15.161	-	-	35.587	35.803	-215
Marktrisico valuta	167	595	-	-332	429	273	156
Marktrisico concentratie	-	-	-	-	-	-	-
SCR Zorg	130.789	-	-	-	130.789	120.961	9.828
<i>Zorg als Leven</i>	<i>65.464</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>65.464</i>	<i>61.829</i>	<i>3.635</i>
Zorg kort leven	13	-	-	-	13	48	-35
Zorg lang leven	3.508	-	-	-	3.508	3.269	239
Zorg invaliditeit	37.373	-	-	-	37.373	32.969	4.404
Zorg royement	28.319	-	-	-	28.319	31.476	-3.157
Zorg kosten	20.554	-	-	-	20.554	18.210	2.344
Zorg herziening	7.289	-	-	-	7.289	5.744	1.545
<i>Zorg als Schade</i>	<i>80.678</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>80.678</i>	<i>72.291</i>	<i>8.387</i>
Zorg premie & reserve	80.638	-	-	-	80.638	72.249	8.390
Zorg royement	2.539	-	-	-	2.539	2.490	49
<i>Zorg catastrofe</i>	<i>12.091</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>12.091</i>	<i>13.769</i>	<i>-1.678</i>
SCR Tegenpartijrisico	15.012	7.135	3.116	-188	25.076	25.119	-43
SCR Leven	-	46.197	-	-	46.197	45.113	1.084
Leven kort leven	-	10.117	-	-	10.117	9.037	1.080
Leven lang leven	-	19.267	-	-	19.267	16.410	2.857
Leven invaliditeit	-	896	-	-	896	1.135	-240
Leven royement	-	10.385	-	-	10.385	7.611	2.774
Leven kosten	-	25.947	-	-	25.947	29.572	-3.624
Leven herziening	-	-	-	-	-	-	-
Leven catastrofe	-	6.541	-	-	6.541	4.357	2.184
SCR Schade	61.299	-	-	-	61.299	54.659	6.640
Schade premie & reserve	58.646	-	-	-	58.646	46.679	11.966
Schade royement	5.421	-	-	-	5.421	1.934	3.488
Schade catastrofe	7.784	-	-	-	7.784	19.008	-11.223
SCR Immateriële activa	-	-	-	-	-	-	-

SCR marktrisico

Renterisico

De kapitaalrisico voor het renterisico wordt bepaald door het effect op zowel de marktwaarde van de beleggingen als op de best estimate van de voorzieningen te bepalen van een onmiddellijke stijging of daling van de rente. Het renterisico heeft dus betrekking op alle rentegevoelige activa en passiva. Middels het doorkijkprincipe is ook de impact van de renteschok op de verzekeringen voor rekening en risico voor polishouders bepaald.

Het renterisico bij Goudse Leven is gedaald met EUR 5,7 mln., met name door het verschil in rente-impact tussen beleggingen en verplichtingen als gevolg van verschil in kasstromen, duratie en gehanteerde RTS. De daling van het renterisico bij de Goudse Schade ad. EUR 4,7 mln. is ook het gevolg van de daling van de RTS en een andere samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Aandelenrisico

De kapitaal eis voor het aandelenrisico wordt bepaald door het effect te bepalen van een onmiddellijke daling van de waarden van de aandelen met 39% voor aandelen die genoteerd zijn op gereguleerde markten in de Europese Economische Ruimte of OESO-landen en met 49% voor andere aandelen. De dalingspercentages worden gecorrigeerd met een door de toezichthouder voorgeschreven percentage. De percentage bedraagt ultimo 2020 -0,48% (2019: -0,08%).

In het aandelenrisico wordt ook de impact van een koersdaling op de verzekeringen voor rekening en risico van polishouders meegenomen. Door de lagere koersen neemt bij een deel van de verzekeringen de risicopremie toe (bij vaste verzekerde kapitalen), bij een ander deel neemt de risicopremie juist af (bij percentuele dekkingen).

In 2020 is de kapitaal eis voor het aandelenrisico gestegen door de toename van de reguliere portefeuille, ondanks de dalende ontwikkeling van de door EIOPA gepubliceerde symmetric adjustment.

Vastgoedrisico

De kapitaal eis voor het vastgoedrisico wordt bepaald door het effect te bepalen van een onmiddellijke daling van de waarde van het onroerend goed zowel in eigen gebruik als beleggingsobject. Het dalingspercentage bedraagt 25%.

Als gevolg van een uitbreiding van het vastgoedfonds stijgt het marktrisico vastgoed.

Spread risico

De kapitaal eis voor het spreadrisico wordt bepaald door het effect te bepalen van een onmiddellijke verandering in de kredietwaardigheid van de beleggingen. Hierbij gaat het om leningen, bedrijfsobligaties, gedekte obligaties, (her)verpakte hypotheek, (her)verpakte leningen, gestructureerde producten, deposito's en liquide middelen. Het effect wordt bepaald door de actuele waarde van de belegging te vermenigvuldigen met een voorgeschreven factor op basis van duur en kredietwaardigheid waarbij de duur op één jaar wordt gesteld als de gemiddelde duur van de belegging korter dan een jaar is.

Valutarisico

Het valutarisico wordt bepaald door de impact op de activa en de verplichtingen van een onmiddellijke stijging of daling van de valutakoersen met 25% ten opzichte van de euro. De Goudse heeft een gering aantal verplichtingen, beleggingen en banksaldi in Australische dollars en Amerikaanse dollars.

Concentratierisico

De kapitaal eis voor concentratierisico ontstaat als de exposure op (een belegging in) een individuele tegenpartij een bepaalde drempelwaarde (percentage van de totale activa afhankelijk van de rating van de tegenpartij) te boven gaat.

Het concentratierisico is bij De Goudse nihil, omdat er geen beleggingen aanwezig zijn die boven de in de standaardformule gehanteerde drempel van het concentratierisico uitkomen.

SCR Tegenpartij

Voor tegenpartijrisico moet solvabiliteit worden aangehouden voor risico met betrekking tot herverzekeraars, tussenpersonen, banken en overige tegenpartijen.

Voor de berekening van het tegenpartijrisico van de Groep geldt dat deze voornamelijk is opgebouwd met het tegenpartijrisico vanuit het schade- en levenbedrijf, waarbij de exposure op groepsmaatschappijen wordt geëlimineerd. Daaraan wordt toegevoegd de exposure op bankinstellingen van alle overige Goudse entiteiten. Ook de verzekeringsdebiteuren in dochterbedrijf VLC & Partners Holding B.V. wordt geschokt in het tegenpartijrisico van De Groep.

Voor de exposure op vorderingen uit herverzekeringen geldt het volgende. De Goudse doet slechts zaken met gerenommeerde herverzekeraars met een hoge kwaliteitsrating. Daarom wordt verondersteld dat het collateral van de herverzekeraars minder dan 60% bedraagt van hun activa bedraagt.

Belastingvorderingen worden niet geschokt aangezien de tegenpartij hier de Nederlandse overheid is. Ook tussenrekeningsaldi worden niet geschokt, aangezien deze niet (altijd) aan tegenpartijen zijn toe te wijzen.

SCR Leven

Het vereiste kapitaal is toegenomen door de overname van de portefeuille van BNP. Door de lagere rente en de nieuwe productie is het langlevensrisico toegenomen.

Kostenrisico

De kapitaal eis voor het kostenrisico wordt bepaald door het effect door te rekenen van (initieel) 10% hogere kosten en een 1%-punt hogere kosteninflatie. De kostenschok is gevoelig voor de allocatie van de kosten over de producten.

Langlevenrisico

De kapitaal eis voor het langlevenrisico wordt bepaald door het effect op de BE te bepalen van een onmiddellijke daling van 20% van de desbetreffende sterfttekansen. De daling van de sterfttekansen wordt uitsluitend toegepast op die verzekeringen waarvoor een daling van de sterfttekansen tot een hogere uitkomst van de BE leidt.

Royementsrisico

De kapitaal eis voor het royementsrisico wordt bepaald door het maximum te nemen van het totaal van de vervalrisico's (50% hoger verval, 50% lager verval en 40% massaal verval in het eerste jaar) per homogene risicogroep.

Kortlevenrisico

De kapitaal eis voor het kortlevenrisico wordt bepaald door het effect op de BE te bepalen van een onmiddellijke stijging van 15% van de desbetreffende sterfttekansen. De stijging van de sterfttekansen wordt uitsluitend toegepast op die verzekeringen waarvoor een stijging van de sterfttekansen tot een hogere uitkomst leidt van de BE.

Catastroferisico en invaliditeitsrisico

De kapitaal eis voor het catastroferisico wordt bepaald door het effect op de BE te bepalen van een onmiddellijke stijging van 0,15%-punt van de desbetreffende sterfttekansen in het eerste jaar. De stijging van de sterfttekansen wordt uitsluitend toegepast op die verzekeringen waarvoor een stijging van de sterfttekansen tot een hogere uitkomst leidt van de verwachtingswaarde.

De kapitaal eis voor het invaliditeitsrisico wordt bepaald door het effect te bepalen van een verandering in de waarde van de BE als gevolg van veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van invaliditeitscijfers.

Herzieningsrisico

Er zijn geen producten in de portefeuille die tot een herzieningsrisico leiden. Het herzieningsrisico is zodoende nihil.

SCR Zorg

Zorg als leven

Kortlevenrisico

De kapitaal eis voor het kortlevenrisico wordt bepaald door het effect op de best estimate van de verzekeringsverplichtingen te bepalen van een onmiddellijke stijging van 15% van de desbetreffende sterfttekansen. De stijging van de sterfttekansen worden uitsluitend toegepast op die verzekeringen waarvoor een stijging van de sterfttekansen tot een hogere uitkomst leidt van de best estimate.

Langlevenrisico

De kapitaal eis voor het langlevenrisico wordt bepaald door het effect op de best estimate van de verzekeringsverplichtingen te bepalen van een onmiddellijke daling van 20% van de desbetreffende sterfttekansen. De daling van de sterfttekansen wordt uitsluitend toegepast op die verzekeringen waarvoor een daling van de sterfttekansen tot een hogere uitkomst van de best estimate leidt.

Invaliditeitsrisico

De kapitaal eis voor het invaliditeitsrisico wordt bepaald door:

- de eerste twee jaar de invalideringskansen met 35% te verhogen.
- voor de resterende jaren 25% hogere invalideringskansen aan te houden.
- 20% lagere revalidatiekansen te veronderstellen.

De SCR invaliditeit stijgt met EUR 4,4 mln. De stijging wordt veroorzaakt door een stijging bij AOV, waarbij de marktwaarde van de voorziening minder stijgt dan de geschokte voorziening. Tegenover de stijging bij AOV daalt de invaliditeit shock bij de overige producten.

Royementsrisico

De kapitaal eis voor het royementsrisico wordt bepaald door vast te stellen welk royementseffect de meeste impact heeft: 40% massaal verval in het eerste jaar, blijvend 50% hoger verval of blijvend 50% lager verval.

Kostenrisico

De kapitaal eis voor het kostenrisico wordt bepaald door het effect door te rekenen van (initieel) 10% hogere kosten en 1%-punt hogere kosteninflatie. De kostenschok is gevoelig voor de allocatie van de kosten over de producten.

De SCR kosten stijgt met EUR 2,3 mln. veroorzaakt door aanpassing van de kostenparameters.

Herzieningsrisico

Sommige uitkeringen stijgen mee met de prijsinflatie. Het herzieningsrisico is dat deze uitkeringen stijgen als gevolg van een hogere inflatie en is 4% van de voorziening waarvan de uitkeringen afhankelijk zijn van de inflatie. Het risico is gestegen.

Zorg als Schade

Premie en Reserverisico

Het premie en reserve risico wordt per Solvency II groep uitgerekend. Het premierisico is het risico dat de schadelast voor de lopende contracten hoger is dan de Best Estimate en is een percentage van het premievolume. Het reserverisico is het risico dat de Best Estimate voorziening ontoereikend is en bedraagt een percentage van de voorziening. De percentages zijn per Solvency II groep verschillend. Er vindt binnen het premie en reserve risico diversificatievoordeel plaats binnen een Solvency II groep tussen het premie en reserve risico en tussen de Solvency II groepen op totaal niveau.

De SCR Premie & Reserve risico neemt met EUR 8,4 mln. toe als gevolg van een groeiende Verzuim portefeuille.

Royementsrisico (zowel Schade als Zorg als Schade)

Het royementsrisico is een onmiddellijk massaal verval 40% van de winstgevende contracten.

De SCR voor het Royementsrisico Schade is gestegen met EUR 3,4 mln. als gevolg van de toegenomen winstverwachting in de portefeuille.

Zorg Catastrofe

Het Catastroferisico is een combinatie van:

- massaal meer sterfte
- een concentratierisico
- pandemie

Het catastroferisico daalt met € 1,7 mln. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door het meenemen van sterftেকansen bij de bepaling van de duration.

SCR Schade

Premie en Reserverisico

De SCR van het Premie & Reserverisico is met € 12,0 mln. gestegen. Dit komt voornamelijk door de stijging van het premierisico als gevolg van de toenemende verzekeringsportefeuille in de branches Motorrijtuigen, Brand en Aansprakelijkheid. Daarnaast is het reserverisico bij Motorrijtuigen Aansprakelijkheid, Brand en Algemene aansprakelijkheid gestegen.

Catastroferisico

De grootste catastroferisico' s zijn:

- Storm
- Hagel
- Aansprakelijkheid (massale claim bij bedrijf)

De SCR van het Catastrofe risico is met EUR 11,2 mln. gedaald. Voornaamste reden is de modellering van het Stoploss herverzekeringscontract voor Brand en Motor Casco dat in 2020 is geïmplementeerd. Daarnaast is het herverzekeringscontract voor Aansprakelijkheid aangepast, waardoor ook dit risico meer wordt gemitigeerd.

Correctie in verband met winstdeling / belasting: Verliesabsorberend vermogen van uitgestelde belastingen (LACDT)

Een toekomstig schokverlies wordt mogelijk (deels) gecompenseerd door teruggaaf van vennootschapsbelasting of lagere toekomstige vennootschapsbelasting. Of de belastingverrekening daadwerkelijk kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de

continuïteit en de toekomstige resultaten nadat het verlies zich heeft voorgedaan, rekening houdend met managementacties. De analyse hiervan bepaalt de mate waarin rekening kan worden gehouden met de LACDT.

Het vastgestelde LACDT-percentage per eind 2020 bedraagt voor het levenbedrijf 17,5% (2019: 12,5%) en voor het schadebedrijf 12,5% (2019: 17,5%).

In het levenbedrijf bedraagt het maximale schokverlies EUR 73,8 mln. De in de SCR meegenomen LACDT van 17,5% wordt voor 33% gedekt door fiscale verliesverrekening met het verleden (carryback) en voor 67% uit toekomstige fiscale winsten, rekening houdend met de effecten van de SCR-schok.

In het schadebedrijf bedraagt het maximale schokverlies EUR 192,4 mln. De in de SCR meegenomen LACDT van 12,5% wordt voor 8,4% gedekt door fiscale verliesverrekening met het verleden (carryback), voor 13,1% uit latente belastingverplichtingen op de Solvency II balans en voor 78,4% uit toekomstige fiscale winsten, rekening houdend met de effecten van de SCR-schok.

SCR Operationeel risico

De kapitaaleis voor operationeel risico in het levenbedrijf wordt bepaald door een percentage te nemen van de voorziening en de premie van alle verzekeringen en van de kosten voor beleggingsverzekeringen. De kapitaaleis voor operationeel risico in het schadebedrijf is gelijk aan 4% van de verdiende premie (voor provisie en herverzekering) Zorg als Leven plus 3% van de verdiende premie Schade inclusief Zorg als Schade. Het operationeel risico is licht gestegen door de gegroeide portefeuille bij de Schademaatschappij.

De presentatie van de ontwikkeling van de SCR in het schade- en levenbedrijf zijn als bijlage opgenomen in bijlage E.6.1 en E.6.2.

EPIFP

De verwachte winst uit toekomstige premies (*Expected Profits in future Premium, EPIFP*) bedraagt voor het schadebedrijf EUR 27 mln. en voor het levenbedrijf EUR 2,0 mln. Bij het schadebedrijf komt de toekomstige winst met name uit AOV contracten en uit brandverzekeringen. Bij Leven is de EPIFP met 0,6 mln. gestegen ten opzichte van eind 2019. De belangrijkste redenen zijn de lagere rente en de krimpende portefeuille.

BIJLAGE Relevante QRT templates Groep en verzekeringsentiteiten

De te publiceren QRT's conform artikel 5 van uitvoeringsverordening 2015/2452 van de Europese commissie zijn:

Goudse N.V. (groep):

- S.02, Balans
- S.05, Premies, schaden en kosten, per branche
- S.22, Effect van langetermijn garantiemaatregelen en overgangsmatregelen
- S.23, Eigen vermogen
- S.25, Standaardformule voor het solvabiliteitskapitaalvereiste voor ondernemingen
- S.32, Deelnemingen

Goudse Levensverzekeringen N.V. (levenbedrijf):

- S.02, Balans
- S.05, Premies, schaden en kosten, per branche
- S.12, Technische voorzieningen voor levens- en SLT-ziekteverzekering
- S.22, Effect van langetermijn garantiemaatregelen en overgangsmatregelen
- S.23, Eigen vermogen
- S.25, Standaardformule voor het solvabiliteitskapitaalvereiste voor ondernemingen
- S.28, Minimumkapitaalvereiste

Goudse Schadeverzekeringen N.V. (schadebedrijf):

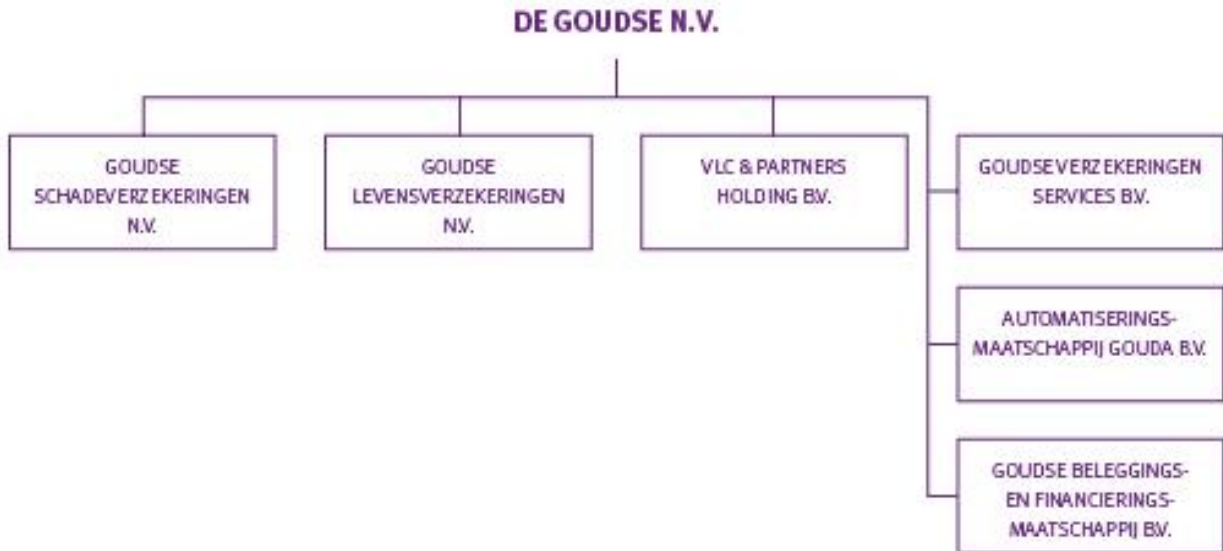
- S.02, Balans
- S.05, Premies, schaden en kosten, per branche
- S.12, Technische voorzieningen voor levens- en SLT-ziekteverzekering
- S.17, Technische voorzieningen schadeverzekeringen
- S.22, Effect van langetermijn garantiemaatregelen en overgangsmatregelen
- S.23, Eigen vermogen
- S.25, Standaardformule voor het solvabiliteitskapitaalvereiste voor ondernemingen
- S.28, Minimumkapitaalvereiste

Omdat De Goudse geen buitenlandse activiteiten heeft van materieel belang, worden in de QRT-staten geen uitplitsingen naar land en naar valuta gerapporteerd.

Voor de QRT's van De Goudse N.V., Goudse Levensverzekeringen N.V. en Goudse Schadeverzekeringen N.V. wordt verwezen naar een separate bijlage.

BIJLAGE A.1 Vereenvoudigd organogram De Goudse N.V.

BIJLAGE A.2.1 Technische rekening schadebedrijf

	2020			2019		
Verdiende premies eigen rekening						
Bruto premies	s1	550.251		489.444		
Uitgaande herverzekeringspremies	s2	<u>-81.341</u>	468.910	<u>-94.231</u>	395.213	
<i>Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's</i>						
- bruto		-2.193		-5.352		
- aandeel herverzekeraars		<u>-22</u>	<u>-2.215</u>	<u>297</u>	<u>-5.055</u>	390.158
Opbrengsten uit beleggingen						
<i>Opbrengsten uit andere beleggingen</i>						
- terreinen en gebouwen		542		535		
- overige beleggingen	s3	<u>16.830</u>	17.372	<u>19.039</u>	19.574	
Gerealiseerde winst op beleggingen	s4		<u>1.839</u>		<u>4.949</u>	24.523
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	s5		400			7.224
Overige technische baten eigen rekening	s6		185			716
Schaden eigen rekening						
<i>Schaden</i>						
- bruto	s7	-339.364		-313.724		
- aandeel herverzekeraars	s8	<u>41.175</u>	-298.189	<u>46.424</u>	-267.300	
<i>Wijziging voorziening voor te betalen schaden</i>						
- bruto	s7	-70.620		-58.940		
- aandeel herverzekeraars	s8	<u>12.969</u>	<u>-57.651</u>	<u>26.349</u>	<u>-32.591</u>	-299.891
Bedrijfskosten						
Acquisitiekosten	s9		-83.481		-75.929	
Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	s10		-57.685		-52.784	
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	s11		<u>21.636</u>	-119.530	<u>29.877</u>	-98.836
Beleggingslasten						
Beheerskosten en rentelasten	s12		-806		-953	
Gerealiseerd verlies op beleggingen			<u>-460</u>	-1.266	<u>-3.518</u>	-4.471
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	s13			-2.761		-326
Overige technische lasten eigen rekening	s14			-589		-935
Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen				-3.350		-12.269
Resultaat technische rekening schadeverzekering				<u><u>3.155</u></u>		<u><u>5.893</u></u>

BIJLAGE A.2.2 Technische rekening levenbedrijf

			2020		2019
Verdiende premies eigen rekening	<i>11</i>				
Bruto premies			137.276		82.715
Uitgaande herverzekeringspremies			<u>-5.761</u>	131.515	<u>-5.164</u>
Opbrengsten uit beleggingen					
<i>Opbrengsten uit andere beleggingen</i>					
- terreinen en gebouwen	<i>12</i>	38		37	
- overige beleggingen	<i>13</i>	<u>36.769</u>	36.807	<u>39.077</u>	39.114
Gerealiseerde winst op beleggingen	<i>14</i>		<u>4.583</u>	41.390	<u>15.187</u>
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	<i>15</i>			40.656	101.611
Overige technische baten eigen rekening	<i>16</i>			7.066	6.464
Uitkeringen eigen rekening	<i>17</i>				
- bruto			-185.063		-174.728
- aandeel herverzekeraars			<u>6.406</u>	-178.657	<u>3.122</u>
Wijziging technische voorziening eigen rekening					
- bruto			11.226		-7.283
- aandeel herverzekeraars			<u>184</u>	11.410	<u>208</u>
Winstdeling en kortingen	<i>18</i>			-836	-2.419
Bedrijfskosten					
Acquisitiekosten	<i>19</i>	-812		-904	
Wijziging overlopende acquisitiekosten		<u>-</u>	-812	<u>-6.430</u>	-7.334
Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	<i>110</i>		-11.476		-10.403
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars			<u>186</u>	-12.102	<u>943</u>
Beleggingslasten	<i>111</i>				
Beheerskosten en rentelasten			-10.043		-1.179
Gerealiseerd verlies op beleggingen			<u>-1.329</u>	-11.372	<u>-4.072</u>
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	<i>112</i>			-2.631	-178
Overige technische lasten eigen rekening	<i>113</i>			-4.396	-4.550
Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen				-207	-8.561
Resultaat technische rekening levensverzekering			<u>21.836</u>		<u>23.493</u>

BIJLAGE D.1 Balans schadebedrijf

ACTIVA	Statutaire boekwaarde 2020	Herziene boekwaarde 2020	Solvency II Marktwaarde 2020
D1.1 Immateriële vaste activa	100	100	-
Beleggingen			
D1.21 Terreinen en gebouwen			
- voor eigen gebruik	-	-	-
- overige terreinen en gebouwen	8.805	8.805	8.805
- overige vastgoedbeleggingen	-	82.601	82.601
	8.805	91.406	91.406
D1.22 Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen			
- groepsmaatschappijen en deelnemingen	8.758	8.758	8.758
<i>Overige financiële beleggingen</i>			
D1.23 - aandelen	321.985	34.670	34.670
D1.24 - obligaties	571.399	586.038	626.705
D1.25 - vorderingen uit hypothecaire leningen	-	204.714	204.714
D1.26 - vorderingen uit andere leningen	5.356	5.355	5.486
	898.740	830.777	871.575
Depots bij verzekeraars	252	252	252
	916.555	931.193	971.991
D1.3 Technische voorziening herverzekeringsdeel	-	294.984	321.030
D1.4 Vorderingen			
<i>Vorderingen uit directe verzekering op</i>			
- verzekeringnemers	7.630	7.630	7.630
- tussenpersonen	5.209	5.209	5.209
<i>Vorderingen uit herverzekering</i>	10.314	10.314	10.314
<i>Overige vorderingen</i>	5.745	5.745	5.745
	28.898	28.898	28.898
D1.4 Overige activa			
<i>Liquide middelen</i>	36.054	36.054	36.054
D1.4 Overlopende activa			
<i>Lopende rente en huur</i>	5.739	-	-
<i>Overige overlopende activa</i>	8.904	6	6
	14.643	6	6
	996.250	1.291.235	1.357.979

PASSIVA	Statutaire boekwaarde 2020	Herziene boekwaarde 2020	Solvency II Marktwaarde 2020
Eigen vermogen			
<i>Gestort en opgevraagd kapitaal</i>	4.540	4.540	4.540
<i>Agioreserve</i>	65.217	65.217	65.217
<i>Herwaarderingsreserve</i>	31.742	31.742	31.742
<i>Overige reserves</i>	160.446	160.446	160.446
<i>Marktwaardecorrecties debet</i>	-	-	66.744
<i>Marktwaardecorrecties credit</i>	-	-	-50.202
<i>Onverdeelde winst</i>	1.828	1.828	1.828
	<u>263.773</u>	<u>263.773</u>	<u>280.315</u>
Technische voorzieningen			
<i>D2.21 voor niet verdiende premies en lopende risico's:</i>			
- bruto	35.714	35.714	-
- herverzekeringsdeel	<u>-3.300</u>		
	32.414		
<i>D2.22 voor te betalen schaden:</i>			
- bruto	931.196	931.196	1.011.598
- herverzekeringsdeel	<u>-291.685</u>		
	<u>639.511</u>		
	671.925	966.910	1.011.598
D3 Voorzieningen	9.960	9.960	15.474
Schulden			
<i>schulden uit directe verzekering</i>	33.557	33.557	33.557
<i>schulden uit herverzekering</i>	2.218	2.218	2.218
<i>overige schulden</i>	<u>14.185</u>	<u>14.185</u>	<u>14.185</u>
	49.960	49.960	49.960
Overlopende passiva	632	632	632
	<u><u>996.250</u></u>	<u><u>1.291.235</u></u>	<u><u>1.357.979</u></u>

BIJLAGE D.2 Balans levenbedrijf

ACTIVA	Statutaire boekwaarde 2020	Herziene boekwaarde 2020	Solvency II Marktwaaarde 2020
Immateriële vaste activa	5.472	5.472	-
Beleggingen			
<i>Terreinen en gebouwen</i>			
- overige terreinen en gebouwen	1.490	1.490	1.490
- overige vastgoedbeleggingen	-	52.054	52.054
	1.490	53.544	53.544
<i>Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen</i>			
- groepsmaatschappijen en deelnemingen	5.177	5.177	5.177
<i>Overige financiële beleggingen</i>			
- aandelen	222.762	12.958	12.958
- obligaties	635.475	680.985	876.435
- vorderingen uit hypothecaire leningen	43.212	523.405	580.624
- vorderingen uit andere leningen	281.268	17.845	23.375
- polisbeleningen	194	198	198
	1.182.911	1.235.391	1.493.590
Beleggingen voor risico van polishouders en spaarkasbeleggingen	494.977	494.977	494.977
Technische voorziening herverzekeringsdeel	-	5.477	4.528
Vorderingen			
<i>Vorderingen uit directe verzekering op</i>			
- verzekeringnemers	237	237	237
- tussenpersonen	253	253	253
<i>Vorderingen uit herverzekering</i>	819	819	819
<i>Overige vorderingen</i>	15.960	15.962	15.683
	17.269	17.271	16.992
Overige activa			
<i>Liquide middelen</i>	35.320	35.320	35.320
Overlopende activa			
<i>Lopende rente en huur</i>	12.729	-	-
<i>Overige overlopende activa</i>	91.807	-	-
	104.536	-	-
	1.847.152	1.852.629	2.104.128

PASSIVA	Statutaire boekwaarde 2020	Herziene boekwaarde 2020	Solvency II Marktwaarde 2020
Eigen vermogen			
<i>Gestort en opgevraagd kapitaal</i>	1.135	1.135	1.135
<i>Agioreserve</i>	38.804	38.804	38.804
<i>Herwaarderingsreserve</i>	25.335	25.335	25.335
<i>Overige reserves</i>	25.700	25.700	25.700
<i>Marktwaardecorrecties debet</i>	-	-	251.499
<i>Marktwaardecorrecties credit</i>	-	-	-250.666
<i>Onverdeelde winst</i>	18.187	18.187	18.187
	<u>109.161</u>	<u>109.161</u>	<u>109.994</u>
Technische voorzieningen			
<i>voor levensverzekering:</i>			
- bruto	1.192.123	1.192.123	1.435.104
- herverzekeringsdeel	-5.477		
	<u>1.186.646</u>	<u>1.192.123</u>	<u>1.435.104</u>
<i>voor winstdeling en kortingen:</i>			
- bruto	236	236	236
	<u>236</u>	<u>236</u>	<u>236</u>
	1.186.882	1.192.359	1.435.340
Technische voorzieningen voor spaarkassen en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	494.979	494.979	502.663
Voorzieningen	1.013	1.013	1.013
Schulden			
<i>schulden uit directe verzekering</i>	49.985	49.985	49.985
<i>schulden uit herverzekering</i>	-	-	0
<i>overige schulden</i>	3.945	3.945	3.945
	<u>53.930</u>	<u>53.930</u>	<u>53.930</u>
Overlopende passiva	1.187	1.187	1.188
	<u><u>1.847.152</u></u>	<u><u>1.852.629</u></u>	<u><u>2.104.128</u></u>

BIJLAGE D.3 Verloop beleggingen schadebedrijf

2020

<i>Beleggingen</i>	Statutaire boekwaarde				
	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	1.190	-	-1.406	216	-
overige terreinen en gebouwen	10.076	-	-440	-831	8.805
	11.266	-	-1.846	-615	8.805
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	8.758	-	-	-	8.758
Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	275.217	41.802	-413	5.379	321.985
Obligaties	549.590	138.830	-116.810	-211	571.399
Vorderingen uit hypothecaire leningen					
Vorderingen uit andere leningen	2.041	4.274	-862	-97	5.356
Deposito's bij kredietinstellingen					
Polisbeleningen					
	826.848	184.906	-118.085	5.071	898.740

2020

<i>Beleggingen</i>	Herziene boekwaarde				
	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	1.190	-	-1.406	216	-
overige terreinen en gebouwen	10.076	-	-440	-831	8.805
vastgoedbeleggingsfondsen	73.185	3.997	-	5.419	82.601
	84.451	3.997	-1.846	4.804	91.406
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	8.758	-	-	-	8.758
Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	15.328	20.396	-413	-641	34.670
Obligaties	554.819	150.561	-116.755	-2.587	586.038
Vorderingen uit hypothecaire leningen	-	-	-	-	-
Hypotheekbeleggingsfondsen	186.704	17.409	-	601	204.714
Vorderingen uit andere leningen	2.042	4.274	-862	-99	5.355
Deposito's bij kredietinstellingen	-	-	-	-	-
Polisbeleningen	-	-	-	-	-
	758.893	192.640	-118.030	-2.726	830.777

Marktw waarde

<i>Beleggingen</i>	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	1.190	-	-1.406	216	-
overige terreinen en gebouwen	10.076	-	-440	-831	8.805
vastgoedbeleggingsfondsen	73.185	3.997	-	5.419	82.601
	84.451	3.997	-1.846	4.804	91.406
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	8.758	-	-	-	8.758
Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	15.328	20.396	-417	-637	34.670
Obligaties	592.976	150.561	-116.755	-77	626.705
Vorderingen uit hypothecaire leningen	-	-	-	-	-
Hypotheekbeleggingsfondsen	186.704	17.409	-	601	204.714
Vorderingen uit andere leningen	2.042	4.274	-862	32	5.486
Deposito's bij kredietinstellingen	-	-	-	-	-
Polisbeleningen	-	-	-	-	-
	797.050	192.640	-118.034	-81	871.575

Beleggingsresultaten (QRT S.09)	Dividend	Interest	Huur	Gereal. resultaten	Ongereal. resultaten
Vastgoed	1.800		542	426	4.378
Groepsmaatschappijen en deelnemingen		263			
Aandelen	1.035			-	-637
Obligaties		12.508		1.137	-1.213
Vorderingen uit hypothecaire leningen		-		-	-
Hypotheekbeleggingsfondsen	3.769			-	601
Vorderingen uit andere leningen		127			32
Deposito's bij kredietinstellingen					
Polisbeleningen		-			-
	6.604	12.898	542	1.563	3.161

BIJLAGE D.4 Verloop beleggingen levenbedrijf

2020

Statutaire boekwaarde

<i>Beleggingen</i>	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen					
overige terreinen en gebouwen	1.216	-	-	274	1.490
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	5.177	-	-	-	5.177
Aandelen en participaties					
in beleggingsfondsen	230.902	769	-7.268	-1.641	222.762
Obligaties	618.590	75.350	-61.712	3.247	635.475
Vorderingen uit hypothecaire leningen	48.004	11	-5.197	394	43.212
Vorderingen uit andere leningen	151.859	145.803	-20.298	3.904	281.268
Deposito's bij kredietinstellingen					
Polisbeleningen	193	4	-3	-	194
	1.049.548	221.937	-94.478	5.904	1.182.911

2020

Herziene boekwaarde

<i>Beleggingen</i>	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen					
overige terreinen en gebouwen	1.216	-	-	274	1.490
vastgoedbeleggingsfondsen	48.516	-	-	3.538	52.054
	49.732	-	-	3.812	53.544
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	5.177	-	-	-	5.177
Aandelen en participaties					
in beleggingsfondsen	24.466	54.017	-60.516	-5.009	12.958
Obligaties	651.543	91.537	-62.544	449	680.985
Vorderingen uit hypothecaire leningen	182.413	214.227	-31.394	409	365.655
Hypotheekbeleggingsfondsen	157.920	-	-	-170	157.750
Vorderingen uit andere leningen	17.451	47	-695	1.042	17.845
Deposito's bij kredietinstellingen					
Polisbeleningen	197	4	-3	-	198
	1.033.990	359.832	-155.152	-3.279	1.235.391

Marktwaaarde

<i>Beleggingen</i>	Stand primo boekjaar	Aankopen	Verkopen en aflossingen	Overige mutaties	Stand ultimo boekjaar
Terreinen en gebouwen					
overige terreinen en gebouwen	1.216	-	-	274	1.490
vastgoedbeleggingsfondsen	48.516	-	-	3.538	52.054
	49.732	-	-	3.812	53.544
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	5.177	-	-	-	5.177
Aandelen en participaties					
in beleggingsfondsen	24.466	54.017	-60.516	-5.009	12.958
Obligaties	822.611	91.537	-62.544	24.831	876.435
Vorderingen uit hypothecaire leningen	239.831	214.227	-31.394	210	422.874
Hypotheekbeleggingsfondsen	157.920	-	-	-170	157.750
Vorderingen uit andere leningen	22.998	47	-695	1.025	23.375
Deposito's bij kredietinstellingen					
Polisbeleningen	197	4	-3	-	198
	1.268.023	359.832	-155.152	20.887	1.493.590
Beleggingsresultaten (QRT S.09)	Dividend	Interest	Huur	Gereal. resultaten	Ongereal. resultaten
Vastgoed	1.193		38	-	3.812
Groepsmaatschappijen en deelnemingen		94			
Aandelen	618			-2.291	-2.718
Obligaties		19.603		4.293	20.538
Vorderingen uit hypothecaire leningen		10.834			195
Hypotheekbeleggingsfondsen	3.270			-	-170
Vorderingen uit andere leningen		83			1.025
Deposito's bij kredietinstellingen					
Polisbeleningen		4			-
	5.081	30.618	38	2.002	22.682
Beleggingen voor risico polishouders	21				38.867
	5.102	30.618	38	2.002	61.549

BIJLAGE E.1.1 Kapitaal en SCR schadebedrijf

	2020	2019
Aanwezig en vereist vermogen		
<i>Aanwezig vermogen op Solvency II grondslagen</i>		
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	280.315	305.079
Toegezegd dividend	-457	-2.797
Aanwezig vermogen	279.858	302.282
Solvabiliteitskapitaalvereiste op Solvency II grondslagen	168.339	145.329
Solvabiliteitsratio Solvency II	166,2%	208,0%
<i>Aanwezig vermogen op boekwaardegrondslagen</i>		
Aanwezig vermogen op boekwaardegrondslagen	263.773	260.832
Herwaardering immateriële vaste activa	-100	-200
Herwaardering vastrentende beleggingen	40.799	38.157
Herwaardering technische voorzieningen herverzekerd	26.045	-5.297
Herwaardering technische voorzieningen bruto	-44.689	23.851
Belastinglatentie	-5.513	-12.264
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	280.315	305.079
<i>Tiering indeling</i>		
Tier 1	280.315	305.079
Tier 2	-	-
Tier 3	-	-
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	280.315	305.079
<i>Vereist vermogen op Solvency II grondslagen</i>		
Marktrisico	49.005	44.470
Tegenpartijrisico	15.012	14.569
Verzekeringstechnische risico's	192.087	175.619
Diversificaties	-81.557	-74.299
Kernsolvabiliteitskapitaalvereiste (BSCR)	174.547	160.359
Operationeel risico	17.841	15.797
Verliesabsorberend vermogen belastingen	-24.049	-30.827
	168.339	145.329
<i>Vereist vermogen op Solvency II grondslagen verdeeld naar risicocategorie</i>		
Operationeel risico	6,5%	6,3%
Marktrisico	17,9%	17,8%
Tegenpartijrisico	5,5%	5,8%
Zorgrisico	47,7%	48,3%
Levenrisico	0,0%	0,0%
Schaderisico	22,4%	21,8%
	100,0%	100,0%

Uit deze tabel blijkt hoe de risicogevoeligheid is verdeeld over de diverse risicomodules van de SCR.

Zonder gebruik te maken van de volatiliteitsaanpassing of de UFR zou de Solvency II ratio respectievelijk 163,9% en 156,9% bedragen. Als beide effecten worden geëlimineerd bedraagt de Solvency II ratio 154,2%.

BIJLAGE E.1.2 Kapitaal en SCR levenbedrijf

	2020	2019
Aanwezig en vereist vermogen		
<i>Aanwezig vermogen op Solvency II grondslagen</i>		
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	109.994	105.210
Toegezegd dividend	-	-
Aanwezig vermogen	109.994	105.210
Solvabiliteitskapitaalvereiste op Solvency II grondslagen	60.880	67.561
Solvabiliteitsratio Solvency II	180,7%	155,7%
Aanwezig vermogen op boekwaardegrondslagen	109.161	90.933
Herwaardering immateriële vaste activa	-5.472	-
Herwaardering vastrentende beleggingen	258.196	234.033
Herwaardering technische voorzieningen herverzekerd	-949	-22
Herwaardering technische voorzieningen bruto	-250.665	-215.778
Belastinglatentie	-277	-3.956
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	109.994	105.210
<i>Tiering indeling</i>		
Tier 1	103.720	103.479
Tier 2	-	-
Tier 3	6.274	1.731
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	109.994	105.210
<i>Vereist vermogen op Solvency II grondslagen</i>		
Marktrisico	34.029	41.274
Tegenpartijrisico	7.135	7.759
Verzekeringstechnische risico's	46.197	45.113
Diversificaties	-20.913	-22.977
Kernsolvabiliteitskapitaalvereiste (BSCR)	66.447	71.169
Operationeel risico	7.346	6.043
Verliesabsorberend vermogen belastingen	-12.913	-9.652
	60.880	67.561
<i>Vereist vermogen op Solvency II grondslagen verdeeld naar risicocategorie</i>		
Operationeel risico	7,8%	6,0%
Marktrisico	35,9%	41,2%
Tegenpartijrisico	7,5%	7,7%
Zorgrisico	0,0%	0,0%
Levenrisico	48,9%	45,0%
Schaderisico	0,0%	0,0%
	100,0%	100,0%

Uit deze tabel blijkt hoe de risicogevoeligheid is verdeeld over de diverse risicomodules van de SCR.

Zonder gebruik te maken van de volatiliteitsaanpassing of de UFR bedraagt de Solvency II ratio respectievelijk 168,3% en 43,4%. Als beide effecten worden geëlimineerd bedraagt de Solvency II ratio 24,2%.

BIJLAGE E.6.1 SCR ontwikkeling schadebedrijf

SCR verloop schadebedrijf	huidig	vorig	mutatie
SCR TOTAAL	168.339	145.329	23.010
BSCR	174.547	160.360	14.187
SCR Operationeel risico	17.841	15.797	2.044
<i>Correctie ivm winstdeling/belasting</i>	-24.048	-30.827	6.779
SCR Marktrisico	49.005	44.470	4.536
Marktrisico rente	1.278	6.006	-4.728
Marktrisico aandelen	11.614	5.046	6.568
Marktrisico vastgoed	23.203	21.113	2.090
Marktrisico credit spread	20.426	20.775	-348
Marktrisico valuta	167	42	124
Marktrisico concentratie	-	-	-
SCR Zorg	130.789	120.961	9.828
<i>Zorg als Leven</i>	65.464	61.829	3.635
Zorg kort leven	13	48	-35
Zorg lang leven	3.508	3.269	239
Zorg invaliditeit	37.373	32.969	4.404
Zorg royement	28.319	31.476	-3.157
Zorg kosten	20.554	18.210	2.344
Zorg herziening	7.289	5.744	1.545
<i>Zorg als Schade</i>	80.678	72.291	8.387
Zorg premie & reserve	80.638	72.249	8.390
Zorg royement	2.539	2.490	49
<i>Zorg catastrofe</i>	12.091	13.769	-1.678
SCR Tegenpartijrisico	15.012	14.569	443
SCR Leven	-	-	-
Leven kort leven	-	-	-
Leven lang leven	-	-	-
Leven invaliditeit	-	-	-
Leven royement	-	-	-
Leven kosten	-	-	-
Leven herziening	-	-	-
Leven catastrofe	-	-	-
SCR Schade	61.299	54.659	6.640
Schade premie & reserve	58.646	46.679	11.966
Schade royement	5.421	1.934	3.488
Schade catastrofe	7.784	19.008	-11.223
SCR Immateriële activa	-	-	-

BIJLAGE E.6.2 SCR ontwikkeling levenbedrijf

SCR verloop levenbedrijf	huidig	vorig	mutatie
SCR TOTAAL	60.880	67.561	-6.681
BSCR	66.447	71.169	-4.722
SCR Operationeel risico	7.346	6.043	1.303
<i>Correctie ivm winstdeling/belasting</i>	-12.914	-9.652	-3.262
SCR Marktrisico	34.029	41.274	-7.245
Marktrisico rente	2.710	8.415	-5.706
Marktrisico aandelen	8.290	13.102	-4.813
Marktrisico vastgoed	13.439	12.506	933
Marktrisico credit spread	15.161	15.028	133
Marktrisico valuta	595	315	280
Marktrisico concentratie	-	-	-
SCR Zorg	-	-	-
<i>Zorg als Leven</i>	-	-	-
Zorg kort leven	-	-	-
Zorg lang leven	-	-	-
Zorg invaliditeit	-	-	-
Zorg royement	-	-	-
Zorg kosten	-	-	-
Zorg herziening	-	-	-
<i>Zorg als Schade</i>	-	-	-
Zorg premie & reserve	-	-	-
Zorg royement	-	-	-
<i>Zorg catastrofe</i>	-	-	-
SCR Tegenpartijrisico	7.135	7.759	-625
SCR Leven	46.197	45.113	1.084
Leven kort leven	10.117	9.037	1.080
Leven lang leven	19.267	16.410	2.857
Leven invaliditeit	896	1.135	-240
Leven royement	10.385	7.611	2.774
Leven kosten	25.947	29.572	-3.624
Leven herziening	-	-	-
Leven catastrofe	6.541	4.357	2.184
SCR Schade	-	-	-
Schade premie & reserve	-	-	-
Schade royement	-	-	-
Schade catastrofe	-	-	-
SCR Immateriële activa	-	-	-